

**KAMUSAL ALAN KAVRAMININ 2000-2015 YILLARI ARASI YÖNETİM
BİNALARI ULUSAL MİMARİ PROJE YARIŞMALARI ÖZELİNDE
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Muhammed Tarık MERMER

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

HAZİRAN 2019

Muhammed Tarık MERMER tarafından hazırlanan “KAMUSAL ALAN KAVRAMININ 2000-2015 YILLARI ARASI YÖNETİM BİNALARI ULUSAL MİMARİ PROJE YARIŞMALARI ÖZELİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ ile Gazi Üniversitesi Mimarlık Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Pınar DİNÇ KALAYCI

Mimarlık Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

.....

Başkan: Doç. Dr. Arzu ÖZEN YAVUZ

Mimarlık Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

.....

Üye: Doç. Dr. Gülsu ULUKAVAK HARPUTLUGİL

Mimarlık Ana Bilim Dalı, Çankaya Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

.....

Tez Savunma Tarihi: 19/06/2019

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

.....

Prof. Dr. Sena YAŞYERLİ

Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Muhammed Tarık MERMER

19/06/2019

KAMUSAL ALAN KAVRAMININ 2000-2015 YILLARI ARASI YÖNETİM
BİNALARI ULUSAL MİMARİ PROJE YARIŞMALARI ÖZELİNDE
DEĞERLENDİRİLMESİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Muhammed Tarık MERMER

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Haziran 2019

ÖZET

Kamusal alan kavramının üretilen projelerde fikir aşamasından sonuç ürüne ve ürün sonrası eleştirel metinlere kadar söylemsel düzeyde tartışıldığı bilinmektedir. Tez kapsamında bu farklı ve çeşitli söylemlerde yer tutan kamusal alan kavramının mimari proje yarışmaları birincilik ödülü proje önerileri üzerinde ne derece yer tuttuğu, nicel ve nitel okumalar yapılarak somut bulgulara dönüştürülmüştür. Önerilen proje okuma yöntemi, kavramın öneri proje verileri üzerinden dijital ortama aktararak sayısal oranlarının hesaplandığı nicel yöntem ve literatür taramasında belirlenen kamusal alan sınıflandırmalarına göre yapılan nitel okuma olmak üzere iki başlıkta ele alınmıştır. Nicel okuma içerisinde proje vaziyet planı üzerinden kentsel mekan-kamusal alan ilişkisi kat planları ve cepheler üzerinden ise yapı bazında kamusal alan oranları hesaplanmıştır. Nitel okuma kapsamında ise proje verileri görsellerle desteklenmiş ve parçalı-geçişli-doğrudan-bütüncül kamusal alan yorumları ortaya çıkarılmıştır. Her projenin detaylı okuma sonuçları tablolastırılarak son dönem yarışmaları üzerinden kavramın nicel ve nitel raporları çıkarılarak sonuç yargıları ve eleştirel öneriler getirilmiştir.

Bilim Kodu : 80112

Anahtar Kelimeler : Kamusal alan, mimari yarışmalar, proje değerlendirme,

Sayfa Adedi : 143

Danışman : Prof. Dr. Pınar DİNÇ KALAYCI

EVALUATION OF THE PUBLIC SPACE CONCEPT FOR NATIONAL
ARCHITECTURAL PROJECT COMPETITIONS OF MANAGEMENT BUILDINGS
BETWEEN 2000-2015

(M. Sc. Thesis)

Muhammed Tarık MERMER

GAZİ UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES

June 2019

ABSTRACT

Beginning with the general definitions and expressions of the concept of public space, the relationship with the architectural environment has been studied in the literature review. It is known that the concepts produced in the concept are discussed at the discourse level from idea step to final product and critical post-product texts. Within the scope of thesis, the architectural project competitions of the concept of public space, which takes place in these different and varied discourses, have been transformed into concrete findings by making quantitative and qualitative readings on how the first prize is placed on the project proposal. The proposed project reading method is discussed in two parts as the quantitative method by which numerical ratios are calculated by transferring the concept to the digital medium over the project proposal data and qualitative reading according to the public space classifications determined in the literature search. In quantitative reading, urban space-public area related floor plans are calculated on the basis of the project site plan and public space rates on the building basis are calculated on the facades. In the scope of qualitative reading, the project data are supported with visuals, and the segmented-transitive-direct-integrated public domain interpretations are revealed. The results of detailed reading of each project are tabulated and quantitative and qualitative reports of the concept are extracted from the final competitions and the final judgments and critical suggestions are introduced.

Bilim Kodu : 80112

Anahtar Kelimeler : Public space, architectural competitions, project evaluation,

Sayfa Adedi : 143

Danışman : Prof. Dr. Pınar DİNÇ KALAYCI

TEŞEKKÜR

Uzun bir süreç ve emek sonucu ortaya çıkan bu çalışmanın her aşamasında, gerek yönlendirme gerekse doğrudan müdahaleleri ile katkısını sürekli hissettiğim sevgili tez danışmanım Prof. Dr. Pınar Dinç Kalaycı'ya; lisans eğitimi döneminde tanıştığım ve mesleki çalışmalarımın tümünde emeği olan Prof. Dr. Ayhan Usta'ya; maddi manevi destekleri ile bugünleri var eden aileme ve çalışma süresince beni her zaman sabırla dinleyen tüm dostlarıma teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
TEŞEKKÜR.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ÇİZELGELERİN LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLERİN LİSTESİ.....	xi
RESİMLERİN LİSTESİ.....	xiv
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	xv
1. GİRİŞ.....	1
2. KAMUSAL ALAN.....	7
2.1. Etimolojik Köken.....	7
2.2. Tanım	7
2.3. Kamu'nun Oluşumu	9
2.4. Mimarlık ve Kamusal Alan.....	10
2.4.1. Kamusal alan.....	12
2.4.2. Yarı kamusal alan.....	14
2.4.3. Özel alan.....	15
2.5. Ölü Kamusal Alan	17
2.6. Mimari Proje Yarışmaları ve Kamusal Alan	18
2.7. Kamusal Alan Üretimini Etkileyen Faktörler	20
2.7.1. Tekil yapı ölçeğinde kamusal alan üretimini etkileyen faktörler.....	20
3. KAMUSAL ALAN PROJE OKUMA YÖNTEMİ	23
3.1. Kentsel Mekan / Kamusal Alan.....	25

	Sayfa
3.1. Kentsel Mekan / Kamusal Alan.....	25
3.1.1. Vaziyet planı / kamusal alan oranı.....	25
3.2. Yapı Bazında Kamusal Alan	26
3.2.1. Yapı programı / kamusal alan oranı.....	26
3.2.2. Kütle / kamusal alan oranı.....	27
3.3.Kamusal Alan (Nitelik) Sınıflandırması	28
3.3.1. Bütüncül kamusal alan.....	29
3.3.2. Parçalı kamusal alan	29
3.3.3. Doğrudan kamusal alan	30
3.3.4. Geçişli kamusal alan	31
4. ALAN ÇALIŞMASI: 2000-2015 YILLARI ARASI YÖNETİM BİNALARI ULUSAL MİMARLIK YARIŞMALARINDA KAMUSALLIĞIN İNCELENMESİ.....	33
4.1. Bölüm Sonucu	62
4.2. Nicel Değerlendirme Bulguları	62
4.3. Nitel Değerlendirme Bulguları.....	65
5. SONUÇLAR	69
KAYNAKLAR	73
EKLER.....	79
EK-1.Tekirdağ büyükşehir belediyesi hizmet binası, meydan ve çevresinin düzenlenmesi mimari ve kentsel tasarım proje yarışması, 1. ödül	80
EK-2.Tekirdağ su ve kanalizasyon idaresi genel müdürlüğü hizmet binası mimari proje yarışması, 1. Ödül	83
EK-3.Van ipekyolu belediye merkezi mimari proje yarışması, 1. ödül.....	86
EK-4. İzmir konak belediyesi hizmet binası ve yakın çevresinin düzenlenmesi mimari proje yarışması, 1. ödül	89
EK-5.Adana ticaret odası yeni hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül....	92

Sayfa

EK-6. Kayseri ticaret odası hizmet binası ulusal mimari fikir yarışması, 1. ödül	95
EK-7. Antalya gazipaşa belediye hizmet binası, ticaret merkezi ve yakın çevresi ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül	98
EK-8. İzmir kalkınma ajansı hizmet binası mimari proje yarışması, 1. ödül	101
EK-9. Uşak belediyesi hizmet binası mimari proje yarışması, 1. ödül	104
EK-10. Mersin ticaret ve sanayi odası hizmet binası ve iş merkezi mimari fikir yarışması, 1. ödül	107
EK-11. Çanakkale belediyesi “yeşil” yerel yönetim ve kültür merkezi binası ile yakın çevresinin düzenlenmesi ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül	110
EK-12. Adana çukurova ilçe belediyesi hizmet binası ve kültür merkezi ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül	113
EK-13. T.C. Hatay il genel meclisi - il özel idare hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül	116
EK-14. T.C. Yozgat il genel meclisi - il özel idare binası ve avm ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül	119
EK-15. Düzce ticaret ve sanayi odası hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül	122
EK-16. Denizli hükümet konağı mimari projesi ve yakın çevresi kentsel tasarım projesi yarışması, 1. ödül	125
EK-17. Kadirli belediyesi hizmet binası ve kültür merkezi ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül	128
EK-18. Denizli belediyesi hizmet binası ve çevresi mimari proje yarışması, 1. ödül	131
EK-19. Bitlis merkez hükümet konağı mimari proje yarışması, 1. ödül	134
EK-20. Kahramanmaraş belediye başkanlığı hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül	137
EK-21. Diyarbakır yenişehir belediyesi hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. Ödül	140
ÖZGEÇMİŞ	143

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 3.1. Kamusal alan proje okuma yöntem tablosu.....	24
Çizelge 3.2. Vaziyet planı nicel değerlendirme tablosu altlığı	25
Çizelge 3.3. Zemin kat planı nicel değerlendirme tablosu altlığı	26
Çizelge 3.4. Görünüş nicel değerlendirme tablosu altlığı.....	28
Çizelge 4.1. Yıl ve numaraya göre yarışma listesi.....	34
Çizelge 4.2. Tüm yarışmalar nicel okuma sonuçları.....	62
Çizelge 4.3. Belediyeler ve hükümet konakları genel ortalama kamusal alan oranları ..	63
Çizelge 4.4. Diğer kurum yapıları genel ortalama kamusal alan oranları	63
Çizelge 4.5. Tüm yarışmalar nitel okuma sonuçları	65

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil	Sayfa
Şekil 2.1. Kamusal ve yarı kamusal mekân ayrımı.....	15
Şekil 2.1. Özel - kamusal alan ayrımı	15
Şekil 2.3. Kamusal - özel mekan ayrımları.....	16
Şekil 3.1. Kavramsal araştırma-proje okuma dönüşüm şeması	23
Şekil 3.2. Kamusal alan nitel değerlendirme tablosu altlığı	29
Şekil 4.1. Yarışma 01 kamusal alan künyesi	35
Şekil 4.2. Yarışma 01 zemin kat planı üzerinden eleştirel ifade.....	36
Şekil 4.3. Yarışma 02 kamusal alan künyesi	36
Şekil 4.4. Yarışma 02 maket görseli üzerinden üzerinden eleştirel ifadeler.....	38
Şekil 4.5. Yarışma 03 kamusal alan künyesi	38
Şekil 4.6. Yarışma 03 1.kat planı üzerinden kamusal açık alan taraması.....	39
Şekil 4.7. Yarışma 04 kamusal alan künyesi	40
Şekil 4.8. Yarışma 04 görsel üzerinden eleştirel boyama	41
Şekil 4.9. Yarışma 05 kamusal alan künyesi	41
Şekil 4.10. Yarışma 05 b-b kesiti üzerinden eleştirel boyama.....	42
Şekil 4.11. Yarışma 06 kamusal alan künyesi	43
Şekil 4.12. Yarışma 06 görsel üzerinden eleştirel boyama	44
Şekil 4.13. Yarışma 07 kamusal alan künyesi	44
Şekil 4.14. Yarışma 07 kat planları üzerinden işlevsel boyama	45
Şekil 4.15. Yarışma 08 kamusal alan künyesi	45
Şekil 4.16. Yarışma 08 şemalar üzerinden eleştirel ifade	46
Şekil 4.17. Yarışma 09 kamusal alan künyesi	47
Şekil 4.18. Yarışma 09 zemin kat planı üzerinden eleştirel ifade.....	48

Şekil	Sayfa
Şekil 4.19. Yarışma 10 kamusal alan künyesi	48
Şekil 4.20. Yarışma 10 b-b kesiti üzerinden eleştirel ifade	49
Şekil 4.21. Yarışma 11 kamusal alan künyesi	49
Şekil 4.22. Yarışma 11 şemalar üzerinden eleştirel ifade	50
Şekil 4.23. Yarışma 12 kamusal alan künyesi	50
Şekil 4.24. Yarışma 12 cephe malzemeleri üzerinden eleştirel ifade	51
Şekil 4.25. Yarışma 13 kamusal alan künyesi	52
Şekil 4.26. Yarışma 13 maket ve güneydoğu cephesi üzerinden eleştirel ifade	53
Şekil 4.27. Yarışma 14 kamusal alan künyesi	53
Şekil 4.28. Yarışma 14 c-c kesiti üzerinden eleştirel ifade	54
Şekil 4.29. Yarışma 15 kamusal alan künyesi	54
Şekil 4.30. Yarışma 16 kamusal alan künyesi	55
Şekil 4.31. Yarışma 16 vaziyet planı üzerinden eleştirel ifade	56
Şekil 4.32. Yarışma 17 kamusal alan künyesi	56
Şekil 4.33. Yarışma 17 görsel üzerinden eleştirel ifade	57
Şekil 4.34. Yarışma 18 kamusal alan künyesi	57
Şekil 4.35. Yarışma 18 kesit üzerinden eleştirel ifade	58
Şekil 4.36. Yarışma 19 kamusal alan künyesi	58
Şekil 4.37. Yarışma 19 kesit üzerinden eleştirel ifade	59
Şekil 4.38. Yarışma 20 kamusal alan künyesi	59
Şekil 4.39. Yarışma 20 üst zemin kat planı üzerinden eleştirel ifade	60
Şekil 4.40. Yarışma 21 kamusal alan künyesi	61
Şekil 4.41. Yarışma 20 görsel üzerinden eleştirel ifade	61
Şekil 4.42. Tüm projeler “bütüncül-parçalı” ve “geçişli-doğrudan” kamusal alan sınıflandırması genel ortalama yüzdeleri	66

Şekil	Sayfa
Şekil 4.43. Tüm projeler kamusal alan sınıflandırması genel ortalama yüzdeleri.....	67
Şekil 5.1. Kavramın nitel okuma sonrası mekânsal karşılıkları.....	70
Şekil 5.2. Kavramın nitel okuma sonrası katlara göre kullanımları	70
Şekil 5.3. Kavramın nicel okuma sonrası genel kamusal alan oranı	71
Şekil 5.4. Kavramın nicel okuma sonrası ağırlıklı kamusal alan oranları	71

RESİMLERİN LİSTESİ

Resim	Sayfa
Resim 2.1. San marco meydanı	13
Resim 2.2. a. Belediyeler birliği b. Lever House	18
Resim 3.1. Bütüncül kamusal alan örneği.....	29
Resim 3.2. Parçalı kamusal alan örneği	30
Resim 3.3. Doğrudan kamusal alan örneği	31
Resim 3.4. Geçişli kamusal alan örneği.....	31

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Simgeler

Açıklamalar

m^3

Metreküp

m^2

Metrekare

Kısaltmalar

Açıklamalar

TDK

Türk Dil Kurumu

TESKİ

Tekirdağ Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü

1. GİRİŞ

Bir gelenek olarak Dünya’da ve Türkiye’de mimarlık gündeminin en önemli konularından birini mimari proje yarışmaları oluşturmaktadır. Yarışmalar, mimarlık eğitimiyle beraber başlayan ve meslek yaşamı boyunca çoğu mimarın aktif ilgilendiği konulardan biri olagelmıştır. Bu ilginin ortaya çıkışı ise yarışmaların ülkemizde iş alma biçimi haline geldiği cumhuriyetin ilk yılları ve devamındaki süreçle ilgilidir (Sayar, 2004).

Ülkemizde yarışmalar tarihi incelendiğinde Cumhuriyet öncesinde Türkiye’de açılan ilk mimari proje yarışması 1867 yılında Tarabya’da İngiliz Büyükelçiliği yazlık konutu yarışmasıdır (Cezar, 1991). Daha sonra 1916 yılında Türk Alman dostluk vakfı yarışması açılmıştır (Özkan, 1975). Cumhuriyet döneminin ilk yarışması ise Ankara Kent planı yarışması olup sınırlı bir yarışmadır (Batur, 1984). Cumhuriyet’in ilk yılları ve 50’li yıllara kadar olan süreç içerisinde mimarlığı talep edenin sadece devletin kendisi olması, devletin ise üretilecek yapıları yabancı mimarlara yaptırması nedeniyle Türk mimarlar yarışma/müşabaka yolu ile var olma mücadelesi içerisine girmişlerdir. Bu istekleri ile birçok Türk mimar meslek pratiği içerisinde gündeme gelme şansı yakalamışlardır. Bu doğrultuda açılan yarışma ve kazanılan ödüller ile birlikte Türk mimarların takındığı modernist estetik tavır Türkiye mimarlığında yer etmeye başlamıştır (Sayar, 2004). Bu sayede Türkiye mimarlığında açılan yarışmalar sayfası günümüzde de hala önemini sürdürmektedir.

Yarışmalar ve meslek içindeki önemi ile ilgili Adnan Aksu, akademisyen ve serbest mimarlar için ortak tasarım aracı vurgusu yapmaktadır (Aksu, 2013). Helene Lipstad ise yarışma ortamını karşıt fikirlerin ve uzlaşmaz çözümlerin çarpıştığı savaş alanları, sınırları görünmeyen dev tasarım stüdyoları olarak tanımlamaktadır (Lipstad, 1989). Erdoğan Elmas uzun yıllar yarışmalara katılmış mimar olarak yarışma projesi ile uğraşmanın heyecan verici olduğunu vurgulamaktadır (Elmas, 2007). Baran İdil ise bu heyecanı “yarışmaların heyecanı kışkırtan yanı doğrusu çok keyiflidir.” sözleri ile dile getirmektedir. Yarışma ortamına dahil olmanın beraberinde getirdiği zamansal, parasal ve kazanılsa dahi uygulamaya dönük birtakım zorluklar göz önüne alındığında yarışmacıların ve sürekli yarışan mimarların bu ortamda var olma mücadeleleri, yapılan işten alınan haz ve mutluluktur (Kalaycı, 2013).

“Bu durum heykeltıraşın mermerle, ressamın tuvaliyle, bestecinin seslerle baş başa kaldığında aldığı hazzın bir benzeri gibidir.” (Kalaycı, 2013).

Yarışma yolu ile proje elde etmenin getirdiği başarı, çağdaş mimari ürünlerin elde edilmesini ve kendi döneminin mimarlığını yansıtan yapıların oluşumunu desteklemiştir. Geçmişten günümüze yarışmalar incelendiğinde çeşitli kırılma dönemlerinden bahsedebiliriz. Bu kırılmalardan bazıları 1933-1950 yıllarını kapsayan yarışmalar için başlangıç dönemidir. 1950-1980 dönemi ise özel sektörün mimarlık içerisinde yer almaya başladığı yeni yapı tiplerinin olduğu serbest mimari büroların açıldığı bir dönemdir. Bayındırlık Bakanlığı bu dönemde yarışmalarla ilgili yönetmeliği yayınlamıştır. Bu dönemde kamu projeleri için açılan yarışmalar mimari büroların gelişmesine katkı sağlamış ve yarışmalarla elde edilen yapılar sayesinde ulusal/uluslararası üslup tartışmaları gündeme gelme şansı yakalamıştır. Bir diğer dönem ise 1980-2000ler dönemidir. Bu dönemi kısaca özetlemek gerekirse Türk mimarisinde arayış ve farklılık dönemidir. Bu dönemde dünyada ve Türkiye’deki “-izm” ler kalabalığı yarışmalarda da etkisi göstermiştir. 90’ların sonu 2000’ler ise proje yarışmalarında yalın modernizme dönüş olarak adlandırılabilir. Bu durum Yeni Modernizm olarak da ifade edilmektedir (Sayar, 2004).

Tez kapsamında ise yeni yüzyılın başlangıcı ve bilgisayar destekli tasarım elemanlarının proje üretim süreçleri içerisinde daha çok yer almaya başladığı 2000 yılı ile 2015 arasındaki dönemdir. Değişen ve gelişen teknolojinin etkisiyle tasarım süreçleri veya süreçlerin bazı aşamaları değişkenlik gösterebilmektedir. Bilgisayar destekli tasarım anlayışının getirdiği yeni durumların yarışma ortamına etkisi ve bu etkinin sonucu olarak ortaya çıkan ödül grupları bu araştırmada tartışmaya açılmıştır. 2000 yılı mimari proje yarışmaların dünyada bilimsel nesne olarak yapılandırılmasının başlangıç yılı olmasıdır (Çağlar, 2013).

Kavramdan Mekana Yarışma Projeleri

Yarışmaların toplum içinde ve mimarlık ortamında üstlendiği rol gereği öncü, ileriye götüren, şekillendiren ve örnek alınan bir tavrı olduğu bilinmektedir. Yarışmalar için anne kurabiyeleri benzetmesi yapan Sudjic, sorgulamadan alışkanlıkla sevilen bir durumu kastetmektedir (Sudjic, 2006).

Yarışma projeleri ve süreçleri incelendiğinde genellikle şartname içerisinde olmak üzere çeşitli kavramların katılımcılara proje geliştirme, analiz ve tasarım sürecinin tümünde kullanılmak üzere önerildiği bilinmektedir.

Mimari proje yarışmaları, çeşitli konularda çeşitli ölçek ve büyüklüklerde özel ya da kamu kuruluşları tarafından açılmaktadır. Ağırlıklı olarak belediyeler, bakanlıklar ya da bakanlıklara bağlı birimlerin ihtiyaçları çerçevesinde belirlenen program dahilinde oluşturulmaktadır. Devlet kuruluşlarının yani halkın temsilcilerinin açtığı yarışmalarda kamusal alan ya da kamusal kavramı ve açık alan kullanımları ile zenginleştirilen mekânsal düzenlemelerin beklendiği gözlemlenmektedir. Bu yaklaşımın yapı ve kent ilişkisinin kurulmasında ve işlevin getirdiği bağlamın kullanıcı ile bütünleşmesi bakımından önemli yer tuttuğu söylenebilir.

Kamusal alan kavramının projeler içerisinde ne oranda yer tuttuğu ve önerilen kamusal alan biçimine yönelik bir araştırma yapmak tez kapsamında tartışmaya açılmıştır. Kavramın literatür taraması sonucunda projeler üzerinde ölçülebilir ve uygulanabilir bir yöntem önerisi geliştirilmiştir. Bu yöntemin uygulama alanı olarak yönetim binaları mimari proje yarışmaları belirlenmiştir. Önerilen yöntemin 2000-2015 yılları arasında açılan yönetim binaları ulusal mimari proje yarışmaları birincilik ödüllerine uygulanması ile bir dönem okuması yapılmış ve sonuç bulguları elde edilmiştir. 2000-2005 yılları arası döneme ait yarışmalar eksik dökümanlar nedeniyle kapsam dışı tutulmuştur.

Tez Oluşum Süreci

Mimari proje önerileri üzerinden bir dönem okuması yapmanın olanaklı olduğu, bu tip bir değerlendirmenin, dönem içerisindeki genel tutumların ya da farklılıkların ortaya çıkmasını sağlayabileceği ve inceleme sonuçlarının mimarlığın kuram ve kültürüne katkı sağlayabileceği ifade edilmektedir (Çağlar, 2013). 2005-2015 yıllarını kapsayan dönem içerisinde açılan yönetim binaları mimari proje yarışmalarında kamusal alan kavramının ne derece yer tuttuğu ve her yarışma/proje özelinde ilişki biçimlerinin araştırılması bu tezin konusudur. Araştırma kapsamına dahil yarışma projeleri, ulusal yönetim binası yarışmalarıdır. Her yarışmanın sadece birincilik ödülü almış, uygulanmak üzere seçilmiş bulunan, dolayısıyla kamusal kavramı konusunda gerek toplum gerekse de fizik çevrede yer

tutacak tasarım önerisi incelenecektir. Diğer proje türlerinde açılan yarışmalar kapsam dışı tutulup değerlendirmeye alınmayacaktır.

Yönetim binaları konusu içerisinde toplam 21 yarışma projesi belirlenmiştir. Proje grubunun yaklaşık yarısını (13/21) belediye hizmet binası ve hükümet konağı oluştururken diğer yarışmalar (8/21) ise çeşitli kurum ve kuruluşlara ait hizmet binalarından oluşturmaktadır. Objektif proje okumaları yapabilmek için yarışma projelerinin kamusal alanları hem nitel hem nicel okuma yapılarak sonuç bulguları ortaya çıkarılmıştır. Kuramsal kavram okuması için, kağıt üzerindeki proje önerisi ve proje açıklama/jüri raporundan gözlemlenebilecek türden kılışsal / operatif / ara değişkenler üretilmiştir. Kavramın ve ona ait değişkenlere ilişkin literatür taraması sonucunda elde edilen verilerle birlikte önerilen okuma yöntemi üzerinden her bir proje değerlendirilmiştir. Değerlendirme iki farklı kamusal durumunu somutlaştırmak üzerine geliştirilmiştir. Kamusal alan proje önerisinin niteliksel sınıflandırması ve niceliksel oranları yayınlanmış görsellerin dijital ortama aktararak incelenmesi ile elde edilmiştir. Değerlendirme sonucunda elde edilen bulgularla eleştirel okuma metinleri alan çalışması bölümünde değerlendirilerek son dönem yarışmalar üzerine bir kamusal alan tespiti yapılmıştır.

Birincilik ödülleri üzerinden yarışma ortamına ışık tutacağı düşünülen birtakım proje üretme biçimlerinin ortaya çıkarılması hedeflenmiş ve proje üretme biçimleri içerisinde kamusal alan oranlarını belirlemek için yayınlanmış proje görselleri ve çizimleri kullanılmıştır. Sonuç bölümünde ise elde edilen kamusal alan oran ve niteliksel sınıflandırmaları tablolar halinde eklenmiştir. Kamusal alan kavramının yarışma projeleri üzerinden okunması önerisi geliştirilmeye açık ve başka yer/konular üzerinden uygulanması mümkün olduğu düşünülmektedir.

Tez Kapsamı

Tezin içeriği kamusal alan kavramının belirlenen yapı tipi üzerinden açılan yarışma projelerini kapsamaktadır. Yarışmaya konu yapı tipi belirlenirken kamusal alanla bütünleşik, kentle kurduğu ilişkiler ve doğrudan halk ile etkileşim içerisinde olan yönetim binaları konusu seçilmiştir. Yönetim binaları yapı grubu belediye hizmet binaları ile kurum ve kuruluşlara ait hizmet binalarını kapsamaktadır.

Kamusal alanın yapı bazında ve kentsel ölçekte varlığının ölçümü ve niteliğine yönelik sonuç bulguları karşılaştırmalı olarak sonuç bölümünde tartışılırken dönem okuması da yapmak hedeflenmiştir. Seçilen dönem proje verilerinin daha net okunup dijital ortama aktarılacak görselliği sağlaması bakımından 2005-2015 arasındaki yılları kapsamaktadır.

Bilgisayar destekli tasarım elemanlarının proje süreçleri içerisinde daha çok yer almaya başladığı 2000 yılı sonrası dikkate alındığında objektif proje okuması yapabilmek için yayınlanan proje verilerinin benzerlik göstermesi gerekmektedir. Dolayısıyla vaziyet planı, kat planları, kesit-görünüşler ve üç boyutlu görsellerin bulunduğu yarışma projeleri seçilmiştir. 2000 yılı ile 2005 yılları arasında açılan yarışmaların birincilik ödülleri proje verileri bakımından eksiklikler içerdiğinden dönem yılı olarak 2005 yılı başlangıç alınmış 2005 yılı öncesi açılan yarışmalar kapsam dışı bırakılmıştır.

2005-2015 yılları arasında yönetim binaları yapı grubu içerisinde açılan ulusal mimari proje yarışma 36 adettir. Bunlar içerisinde önerilen yöntem içerisinde okuma yapabilecek yarışma ve birincilik ödülü 21 adet olarak belirlenmiştir. 16 yarışma, birincilik ödülü proje verilerindeki eksiklikler nedeniyle, değerlendirmeye alınmamıştır.

2. KAMUSAL ALAN

2.1. Etimolojik Köken

Kamu, kamağ ve kamuğ köklerinden türetilmiş hep, bütün, tüm anlamlarına gelen Öztürkçe bir kelimedir. Sevan Nişanyan'ın Çağdaş Türkçenin Etimolojik Sözlüğü'nde kamu kelimesinin karşılığı olan umum kelimesi sıfat iken Dil Devrimi'nden sonra amme karşılığının isim olarak kullanıldığı yazmaktadır. Amme ve umum kelimeleri ise Arapça âmm kökünden gelmektedir. Ferit Devellioğlu'nun, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat'ında umûm anlamı “hep, bütün, cümle, herkes” ve “bütün insanlar, bütün halk” olarak verilmektedir. Sıfat hali olan umumî ise “herkesle ilgili, herkese ait” anlamındadır. Umûmi kelimesinin karşıt anlamlısı Osmanlıca'da hass kelimesidir ve özel anlamına gelmektedir. Osmanlıca hass ve umum kelimeleri yaygın kullanımı tarihsel süreç içerisinde yerini kamu ve özel kelimelerinin kullanımına bırakmıştır.

Kamu kelimesi günümüzde birçok başka isimle birlikte kullanılmaktadır. Kamu malı, kamu yararı gibi kullanımlarda kamu, toplum, halk anlamlarına gelmektedir. Kamusal kelimesi ise sözlükte “kamu ile ilgili” olarak verilmektedir. Kamusal alan ise “kamu ile ilgili işlerin yapıldığı yer” olarak açıklanmıştır.

2.2. Tanım

Kamu terimi Arendt'e göre iki farklı görüngüdür. İlk olarak herkes ve herşey tarafından duyulabilir ve görülebilir olma ilkesi ile tanımlanırken ikinci durumda ise ortak alanı, ortaklığı tanımlamaktadır (Arendt, 1994).

Kavramın ilk tanımlayıcılarından Habermas'a göre “Kamusal alan, modern toplum kuramlarında, toplumun ortak yararını belirlemeye ve gerçekleştirmeye yönelik düşünce, söylem ve eylemlerin üretildiği ve geliştirildiği ortak toplumsal etkinlik alanına işaret etmek için kullanılan kavramdır.” (Habermas, 1962).

Habermas'ın bir diğer tanımına göre kamusal alan: “Özel şahısların, kendilerini ilgilendiren ortak bir mesele etrafında akıl yürüttükleri, rasyonel bir tartışma içine girdikleri ve bu

tartışmanın neticesinde o mesele hakkında ortak kanaati, kamuoyunu oluşturdıkları araç, süreç ve mekanların tanımladığı hayat alanı"dır (Habermas,1962).

“Kamusal alan insan yaratımıydı, özel ise insanlık durumu.” (Sennett, 1996). Sennett’in konuyla alakalı değindiği bu noktada ise kamusal alanın üretilen, oluşturulan bir yer ve mekan olduğu çıkarımı yapılabilir. Madanipour (1999) ise kamusal mekanı herkes tarafından erişilebilir olan alanlar olarak açıklamaktadır. Bu noktada kavramın bir başka özelliği olan mülkiyete değinilmektedir. Özel mülkiyet haricinde olan herhangi bir yer tanımı, kamusal alanın kişi ya da kişilere ait olamayacağını anlatmaktadır. Mülkiyet ve kamusal alan konusunda mimar ve kentsel tasarımcı Rob Krier (1988), çevre etkilerinden korunaklı hale getirilen mekanları özel alanlar, herkesin ulaşabildiği ve harekete olanak sağlayan mekanları ise yarı özel ve kamusal alanlar olarak sınıflandırır.

Kamusal alanı “mekan” olarak ele alan İncedayı, geçmiş bugün ve gelecek bağlamında bu mekanın duyarlılıkla ve bilimsel olarak aktarımı yapacak birikim olduğundan bahsetmektedir (İncedayı, 2006).

“Kamusal alan” genel anlamıyla kentte serbest kullanımı olan ve “kamusal” bir niteliği ifade eden, erişilebilir boş alanları ifade etmektedir. Kamusal alan yapılanmışın içindeki boş alanlar, hatta bina ve yol arasındaki alanlar olarak tanımlanmaktadır. “Boş” sözcüğü, buradaki nesnelerin miktarı, çokluk ya da azlığıyla ölçülen bir boşluk değildir. “Kullanılabilir mekana” anlam veren, mekanın hareketliliği, mekandaki aktivitelerle ortaya çıkan anlamdır (Gökgür, 2006).

Yukarıda bahsedilen kamusal alan tanımı ve bu alandaki eylemleri ifade ederken Gökgür’e göre; Alexander Fleming’in başka bir şeyi ararken penisilini bulması örneğinde olduğu gibi kamusal alanlar da kentlerde öngörülmemiş ve programlanmamış bir biçimde bireylerin hareketleri ve tesadüfi karşılaşmaları ile şekillenen ve bunun sonucunda beklenmedik eylemlerin üretildiği tartışıldığı ve kent kültürüne katkıda bulunacak, kente kimlik kazandıracak birikimlerin ortaya çıkmasına imkan vermektedir (Gökgür, 2006).

Kentsel toplumsal mekan ya da kamusal mekan olarak nitelendirdiğimiz alanlar yapılar yani binalar dışındaki tüm alanlar olarak genelleştirilebilir. Bu mekanları tanımlarken

işlevsel farklılıklarının yanında fiziksel toplumsal ve simgesel özellikleri de etkili olmaktadır (Akaslan, 2006).

2.3. Kamu'nun Oluşumu

Richard Sennett'in özel alan ve kamusal alan arasındaki ilişkiyi incelediği "Kamusal İnsanın Çöküşü" adlı eserinde kamusal yaşamın tarihsel süreç içerisinde Roma döneminden 20.yy Avrupa'sına kadar geçirdiği değişim anlatılmaktadır. Sennett'in kamusal insan olarak tanımladığı, sosyal yaşamın kentlileri ve kullanıcılarıdır. Kamusal insanın özel alan ile kamusal yaşamın bir parçası olması ilişkisinin fiziki çevrede bulunduğu karşılık çeşitli mekânsal örneklemeler ile anlatılmaktadır.

Kentsel yaşamda büyük toplanma alanları olan ilk meydanlar, önceleri herkesin katılabildiği Tiyatro'nun sonraları sarayla ilişkilenen bir eyleme dönüşmesi ve kapalı alanlarda icra edilmesi, ele alınan iki büyük avrupa kenti olan Paris ve Londra'nın 17.yy ve 18.yy da nüfus artışlarına verdikleri reaksiyon ve sınıfsal oluşumların ticari fonksiyonlarının pazarlardan mağazalara dönüşümü bu örneklerden bazılarıdır. Kamusal yaşam ve kamusal insan ekonomik değişimler ile şekillenen kent yaşamının parçaları olarak otorite ve saray ilişkileri Kamu'nun şekillenmesini sağlamıştır (Sennett,1996).

Sennet'in *Respublica* olarak ifade ettiği durum aralarında aile bağı, arkadaşlık, komşuluk gibi yakınlık olmayan halkın bağ ve birlikteliklerini temsil etmektedir. Roma dönemine ait bu kavram kentli bilincini yansıtmaktadır. Ortak alanların paylaşıldığı ve gündelik yaşamın biçimlendiği kent ve kullanıcılar Kamu'yu oluştururlar.

İnsanların tamamen kendilerine gömüldükleri bir ortamda iç dünyada neler olduğunu kimse bilemiyor. Sonuçta kamu yaşamı ile mahrem yaşam arasında bir karışıklık ortaya çıkıyor. İnsanlar yalnızca kişisel olmayan anlamlama kodlarıyla üstesinden gelinecek kamusal sorunlara, kişisel duyguları açısınan yaklaşıyorlar (Sennett, 1996).

Kamusal düzen içerisinde bireyin özel hayattan kent yaşamına dahil olmasının toplumsal sorunların çözümünde önemli rol oynadığından bahseden Sennett, kentsel yaşamın sürekliliğinin kamusal alan kullanımı ile ilişkisini anlatmaktadır (Sennett, 1996).

Diğer taraftan mahrem alanın kamusal insan için önemine de değinen Sennet, pişenin iç yaşamı yansıttığını ve ancak korunup gerçek yaşamdan yalıtıldığı sürece gelişeceğinden vurgulamaktadır (Sennett, 1996).

Kamu'nun oluşumunu anlatan bir diğer yazar Hannah Arendt'tir. Arendt'in "İnsanlık Durumu" adlı eserinde kamu kavramı özel alan ilişkisi ile birlikte antik dönem ve modern dönem üzerinden açıklanmıştır. Arendt'egöre polis (kent) insani birlikteliğin söz ve eylemi bir araya getirdiği ve ev yaşamından farklı kıldığı düzeni oluşturmaktadır (Arendt, 1994).

Yaşamın özel ve kamu alanları arasındaki ayrım, en azından Antik kent devletinin ortaya çıkışından beridir ayrı, uzak kendilikler olarak varolmuş bulunan hane ile siyasi alanlara karşılık gelmektedir; ama ne özel ne de kamusal nitelikte olan toplumsal alanın tezahürü, tam söylersek, kökeni modern çağın doğuşuna dayanan ve siyasi biçimini milli-devlet'de bulan görece yeni bir görüngüdür (Arendt, 1994).

Antik çağdan beridir var olan aile ve kent yaşamı özel ve kamusal alan ayrımının benzerini oluşturmakla birlikte aile yaşamına ait ekonomik durumların kamuya çıkışıyla birlikte modern kent yaşamında milli devlet yaşamının getirdiği durumlar keskin ayrımı toplumsal düzeyde bulanıklaştırmaktadır (Arendt, 1994).

Hane ve ev alanındaki etkinliklerin kamuya dahil oluşundan itibaren kamunun eskiye ait siyasal ve özel alanları giderek içine dahil etmesi son üç yüzyıldır devam etmektedir. Bu eğilim gücünü yaşam sürecinin toplum aracılığıyla kamuya dahil etmesinden kaynaklanmaktadır (Arendt, 1994).

2.4. Mimarlık ve Kamusal Alan

"Mekan, insanın insana, insanın nesneyle ve nesnenin nesneyle olan aralıklarının, uzaklıklarının ve ilişkilerinin üç boyutlu bir anlatımıdır." (Erdönmez ve Akı, 2005). Bruno Zevi'nin belirttiği gibi; kentsel mekan, insan eserinin 'boşlukları sınırladığı' her yerde, yani kapalı ve açık mekanlarda, kentte, sokaklarda, meydanlarda, caddelerde ve parklarda, bahçelerde sürmektedir. Bu ifade mekan ve kentsel mekanın, mimarlığı hayatın süregeldiği tüm alanlardaki etkileşimini anlatmaktadır. Bir şehirde bulunan insanların birbirlerini

görme ve duyma fırsatı buldukları mekanlar, kentsel mekanı ve sosyal ortamı oluşturmaktadır. Bu durum ise kentli kültürü ve toplumsal bilinci güçlendirirken bu olanakların ne derece ve hangi mekânsal düzenlemelerle bir araya geleceği kentin özgünlüğünü belirlemektedir (Erdönmez ve Akı, 2005).

Mimarlığın kamusal alanla olan ilişkisini tanımlarken ilk olarak kavramın mülkiyetle olan ilişkisini tarihsel süreciyle ele almak, günümüz anlamları için daha açıklayıcı olacaktır. Özel ve kamusal alanın ayrıştığı ilk yaşam antik kent devletlerinde karşımıza çıkmakta ve karşılığını hane ve siyasi yaşam olarak göstermektedir (Arendt, 1994).

18. yy kentlerinde kamusal düzen için gerekli kültür şartlarının oluşturulduğunu söyleyen Sennett (1996), yüzyıl sonunda gerçekleşen büyük evrimler ile sanayi kapitalizminin yükselişinin ardından, kamusal ve özel olana dair mevcut fikirlerde temel bir değişimin yaşandığını ifade etmektedir (Dinçer, 2010). Burada kamusal mekan ihtiyacının kültürel birikimle paralel ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Kültür ve kamusal alan ilişkisi düşünüldüğünde mimarlık camiasında referans vermesi muhtemel yapılar ve bu yapılara ait daha spesifik yerler akla gelmektedir. Bu bağlamda avrupanın önemli meydanlarının çevresinde bulunan kültür yapıları, tarihsel yapılar ve kamusal alanları bazı şehirlerde ise bu iki durumun bütünlük örnekleri bulunmaktadır. Bu yapı ve kentsel çevrelere örnek olarak Pompidou Center ve yapının cephe boyunca önünde bırakılan kamusal alan, Pisa Kulesi ve çevresi, Pantheon ve önündeki meydan ve Eiffel Kulesi'nin Paris kent merkezi bağlamında kentsel kamusal alanla ilişkisi gibi örneklemeler yapılabilir.

Arendt'in kamu teriminin herkes ve herşey tarafından görülebilir ve duyulabilir olma durumunu karşılaması gerektiğinden bahsederken kavramın mimarlıkla ilişkisi içinde önemli referanslar vermektedir. Yine Arendt'in kamu terminini tanımlarken kullandığı ikinci durum olan *ortaklık* vurgusunu tariflerken kullandığı “çevresinde oturmakta olanlar tarafından ortak sahiplenilmekte olan bir masa gibidir” benzetmesi kamu/kamusal alanın ortak kullanım koşuluna atıfta bulunduğunu göstermektedir. Görülebilir ve duyulabilir olmanın yanında ortak kullanım ya da ortaklık vurgusu kavramın somutlaştırıcı gücünü artırmaktadır.

Kamusal alanın görülebilir, duyulabilir özelliklerini en geniş tanımı ile açıklamak gerekirse “aleniyet” yani aleni olan kamusal alanı belirginleştirmektedir. Aleni olanın ortak

kullanımla birleştigi yerler ise kamusal alanı tariflemektedir. Kamusal alanın resmi ya da sivil görünümüleri her durumda alenidir. Kısaca her bireyin görülebilir ve duyulabilir olduğu ortak mekanlar kamusal alanları oluşturmaktadır (Gürallar, 2009).

Kamusal alanın mimarlık dünyası içerisindeki yerini belirlemeye çalışırken kullanmamız gereken görülebilir, duyulabilir ve ortaklık vurgusu üç ana özellik olmakla birlikte mekânsal karşılıklarını belirlemek için bazı destekleyici yan özellikleri de belirlemek gerekmektedir.

Konut gibi özel bazı mekanların dışında kalan, meydanlar sokaklar, parklar, kafeler gibi insanların toplanabileceği, bir araya gelebileceği her yer “kamusal” adı altında anılır. (Kanıpak, 2007).

Krier’in (1988) kamusal, yarı kamusal ve özel alan sınıflandırması, kavramın somut karşılıklarını belirlerken alt başlıkları oluşturacaktır.

2.4.1. Kamusal alan

Kamusal alanlar içerisinde en büyük ve en etkin kullanıma sahip olanı meydanlardır. Bir şehrin kamusal meydanlara ihtiyacı vardır, çünkü kamusal meydanlar bir şehrin sahip olduğu en büyük, en kamusal alanlardır. Ancak, çok geniş olduklarında bir çöl görünümü ve hissi verebilir (Alexander vd., 1977).

Yukarıda bahsedilen “*en kamusal alan*”, kamusallığı ölçek olarak en büyük olanı tariflerken, meydanların kentin kamusal alan ihtiyacını karşılamadaki önemini anlatmaktadır. Kamusal meydanlar, kalabalıkları, festivalleri, konuşmaları, dansları ağırlayan tek yerlerdir. Bu aktiviteler ise, kentin yaşamını oluşturur. Fakat bazı nedenlerden dolayı, kamusal alanları çok büyük tasarlamak gibi bir eğilim vardır. Alexander’a göre (1977), modern şehirlerde mimarlar çok geniş meydanlar yapmaktadırlar. Bunlar çizimlerde güzel görünebilir, ancak gerçekte boş ve ölü hale gelir. Kamusal meydanlar olarak görülen açık alanlar çok küçük olmalıdır. Genel bir kural olarak, 60feet/18.28 metrelik bir çapta en iyi şekilde işledikleri bulunmuştur. Bu rakam 70feet/21,33 metreye çıktığında, o meydan çölümsü ve rahatsız edici bir yere dönüşmektedir. Ancak, San Marco ve Trafalgar Meydanları gibi istisnalar da bulunmaktadır (Alexander vd., 1977).

Resim 2.1. San marco meydanı (İnternet: San Marco Meydanı)

Kent imgesi olma özelliği ile meydanlar en büyük kamusal alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bununla birlikte yaşamın geçtiği sokaklar, parklar, toplu taşıma durakları, alışveriş merkezleri, kafeler, hava alanları vb. örnekler çoğaltılabilir. Bu örneklerin tümünde bireyler görülebilir, duyulabilir ve ortak kullanım senaryolarını yaşamaktadırlar.

Kamusal alanlar içerisinde en genel kabul gören sokaklar, açık alanlar, parklar, meydanlardır. Bu mekanlarda meydana gelen rastlantısal ya da programlı karşılaşmalarda mekanın yaşanılabilir kılınması sosyal aktiviteler sayesinde olmaktadır (Akaslan, 2006).

Kamusal mekanlar, kullanım senaryoları içerisinde halkın günlük yaşamını zenginleştiren, yön veren zamanla alışkanlık haline alan, bazı durumlarda gelip geçerken uğranılan bazı durumlarda ise uzun süre vakit geçirmek için gidilen yerler gibi çok geniş bir mekan yelpazesine sahiptir.

Modern kentlerde kamusal alanın ve kamusal alanın globalleşmeyle birlikte günlük aktivitelerde değişikliğe uğramasına ve 80li yıllardan itibaren kamusal alanları belirsizleştirmesine sebep olmaktadır. (Gray ve Gray, 1999). Tüketici toplum kitlesini artıran alışveriş merkezleri, sinema salonları, bilgisayar ve oyun salonları bu mekanlara örnek verilebilir. Bu ifade kavramın günümüzde net olmayan mekan tiplerinde yanılığa sebebiyet vermektedir. Toplumsal kaygı kent ve kentlinin entegrasyonu yeni kamusal alanların oluşmasını sağlarken kamusal alanı tümüyle sorgulatmaktadır.

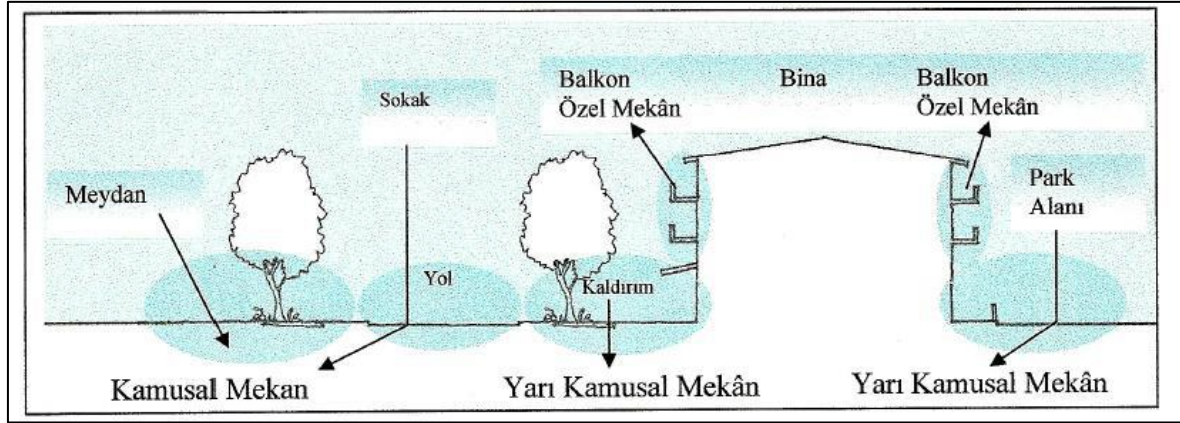
“Kamusal alan kavramı yaya erişilebilirliği, engelsiz ulaşım kent entegrasyonu ve bu dolaşımı destekleyen ortak alanların homojenizasyonu ile mümkün olmaktadır. Tasarlanan alanların bir araya gelişleri ve kütle düzeni içerisinde yaya endeksli yerleşimi özellikle kamu yapılarında ön plana çıkan tasarım kriterlerindendir.

2.4.2. Yarı kamusal alan

Kamusal mekanı tanımlarken kent içerisinde ve binaların dışında kalan tüm alanları söyleyebiliriz. Kamusal mekanın sınıflandırılması ise keskin bir ayrım olmaktan ziyade bazı yumuşak geçişlerin olduğu durumlardan kaynaklanmaktadır.

Kamusal olan ile özel alanın geçiş mekanı olarak kullanılan bu mekanlar hem yarı kamusalılığı hem yarı özelliği içinde barındırmaktadır. Kentsel mekanda ayrımlar ya da ayırıcılar daha keskinken kırsal mekanda geçişler daha yumuşak ve iç içe olabilmektedir. Sokak-konut-bahçe üçlemesinde konuta ait olan ve bir duvarla görsel iletişimi kesilmemiş bahçe yarı kamusal alanlara örnek verilebilir. Kavramın belirleyicisi özel ve kamusal alan arasındaki durumdan ortaya çıkmaktadır ve tek başına kullanılması zor bir mekansallığı tanımlamaktadır.

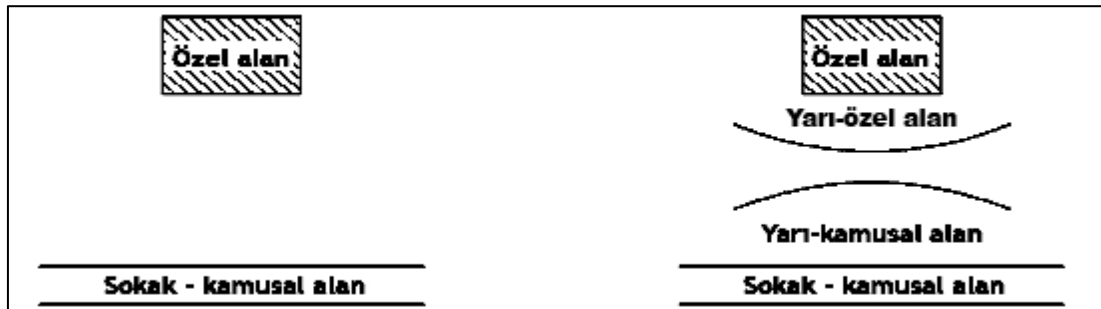
Barlas kentsel mekanı tanımlayan en önemli etkenin sokaklar olduğunu ifade ederken bunun nedenlerini, kentin önemli bir bölümünü oluşturmasının yanında özel alan ile etkileşimi en güçlü bileşen olmasına dayandırmaktadır. Yani bireyin özel alan ile etkileşime girip onunla birleştiği ya da ayrıştığı kentsel mekanı oluşturmaktadır (Barlas, 2006).

Şekil 2.1. Kamusal ve yarı kamusal mekân ayrımı (İnceoğlu, 2007)

Savunulabilir mekan “*defensible space*” olarak belirtilen yarı özel alanlar, belirli bir kişi ya da kişilerin kontrolü dahilinde kullanılan geçiş alanlarıdır (İnceoğlu, 2007). Yarışmalar ve yönetim binalarında ise kontrollü kullanılan mekanlara örnek olarak avlu, iç bahçeler, kat bahçeleri ve çok amaçlı salon gibi sosyal kültürel mekanlar sayılabilir.

Kostof (1999), yarı kamusal alanları tanımlarken açık kamusal alanlara geçiş için gerekli olan alanlar olarak bahsetmektedir. Açık kentsel mekanlar ise sosyal hayatın oluştuğu yaşamın içerisinde toplumsal kimliğin oluşumunu desteklemektedir. Bu kimliği tanımlayan etmenler günlük yaşantının parçası olmuş aktivitelerdir (Gehl, 1996).

Şekil 2.2. Özel - kamusal alan ayrımı (Erdönmez, E. Arşivi)

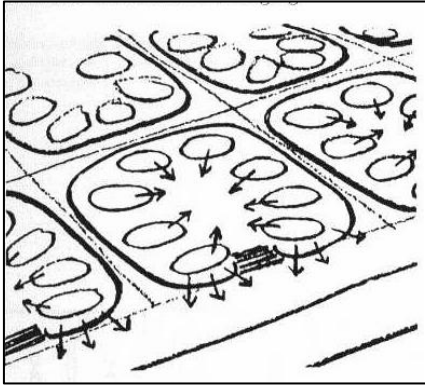
2.4.3. Özel alan

Rob Krier (1988), çevre etkilerinden korunaklı hale getirilen mekanları özel alanlar, herkesin ulaşabildiği ve harekete olanak sağlayan mekanları ise yarı özel ve kamusal alanlar olarak sınıflandırmaktadır. Krier’in özel alan tanımı mahremiyet kavramını

çağrıştırırken korunaklı olması gerekliliğinden de bahsetmektedir. Burada ilk akla gelen mekan, konuttur. İncelenen yarışma projelerinde de özel alan niteğinde bazı mahremiyetli alanlar bulunmaktadır Belediye binaları içerisinde bulunan Başkanlık Makamı ve makam odası protokole ait olması sebebiyle özelleşmiş bir mekandır. Özelleşen başkanlık makamının içerisinde makam odası ve ona yakın olması istenilen birimler belirli bir hiyerarşide ihtiyaç programlarında belirtilmektedir.

Özel mekanları kamusal mekanlardan ayıran en önemli özellik, mülkiyet alanları olmalarıdır (Krupa, 1993). Mülkiyetin şahsa ait kıldığı alanlar özel alanları oluşturmaktadır. Konutların tamamı bu alanları oluşturmaktadır. Özel alanın mahremiyet ve korunumlu kapalı mekan tipolojileri ve bu tipolojilerin ait olduğu kültür ve coğrafya ile ilişki biçimleri yarı kamusal alanların oluşmasını sağlamaktadır.

Özel alanlara ait yapıların biçim ve forma dayalı düzenleri kamusal alanların biçimlenmesine ve yarı kamusal alanların oluşmasına referans vermektedir. Yapısal düzen içerisinde özel alanların kamusal alanlarla kurduğu temas, kentsel mekanı oluştururken sosyal aktiviteleri ve günlük hayatın yaşamsal döngüsünü oluşturmaktadır. Bu durumların tümü kültürel yansımalar olmakla birlikte kentlerin yaşanabilirliğine de etki etmektedir.

Şekil 2.3. Kamusal - özel mekan ayrımları, (Trancik, 1986)

Özel alan-yarı özel alan-kamusal alan üçlemesinde mekan kullanımı birbirini etkilemekte ve bu durum kent içerisinde bir bölgeselleşmeyi de beraberinde getirmektedir. Ticari hayatın yoğun olduğu bölgede sokaklar ara sokak geçişleriyle konutlara dağılmaktadır. Günümüzde konutların bahçeleri yarı kamusal alan durumunu kaybetmeye başlamıştır. Apartman bahçeleri kullanım olarak sokakta yürüyen herkese görsel bir mekan deneyimi

bazen de kullanım imkanı sağlarken, kapalı siteler iç sokakları ve servis yollarıyla yarı kamusalılığı belirli sayıda bir kullanıcıya indirgemektedir. Bu mekanlarda üretilen peyzaj düzenlemeleri ve birçok su elemanının kentle görsel bağı koparılmakta ve reklam stratejilerinde kullanılan nesnelere dönüşmektedir.

Kamu yapılarında ise genellikle özel alanlara rastlanmamakla birlikte, yarı özel alanların kullanımı artmaktadır. Kontrollü geçişlerin olduğu bağlantı yolları ve sirkülasyonlar ile bir izne tabi kullanılan mekan sayıları artmaktadır.

2.5. Ölü Kamusal Alan

Richard Sennett'in Kamusal İnsan'ın Çöküşü adlı eserinde tanımladığı ve üç örnek üzerinden açıklamaya çalıştığı kavram; önerilen kamusal alanları yer, işlev ve kullanım ile ilişkilendirilerek açıklamaktadır.

Sennett, kamusal alan üretiminde mimarlık mesleği ve mimarlarla ilgili, “...*kamusal yaşamla ilintili güncel fikirleri dikkate alarak çalışmak zorunda olan ve bu yüzden de bu kodları ifade edip başkalarının gözleri önünde sermekle yükümlü az sayıdaki profesyoneller arasındadır.*” diye ifade etmektedir (Sennett, 1996).

Gordon Bunschaft'ın tasarladığı 1952 de New York'ta inşa edilen Lever House örneğinde Uluslararası bir okul olarak inşa edilen yapının kuzey tarafında bir kulesi ve at nalı biçiminde zemin katı boşaltılmış tek katlı, avlulu bir bazadan oluşmaktadır. Yapının zemin katında önerilen kamusal alan avluya geçiş için kullanılmaktadır. Sokağa bırakılan bu alan Sennett'e göre bu geçiş sokak seviyesinde ölü bir alandır. Sadece içeriye geçiş olarak bırakılması sebebi ile hiçbir etkinliğe imkan vermemektedir. “*Minyatür bir kamusal alanın canlandırılması isteği ifade edilirken, bina işlevi kamusal bir meydanın doğasına, yani insanları ve çeşitli etkinlikleri kaynaştırma arzusuna aykırıdır.*”(Sennett, 1996).

Ankara'da Şekerbank binası olarak yapılan şimdi Belediyeler Birliği olarak kullanılan bina da bu tanımlaya uygun bir örnek olarak verilebilir.

a

b

Resim 2.2. a. Belediyeler birliği (İnternet: Belediyeler Birliği) b. Lever House (İnternet: Lever House)

Şeffaf cephe kurgusu ile görünebilir olmasına rağmen içerdeki yaşam ile sokaktaki yaşamı yalıtması nedeniyle “Lever House” yeni bir tasarım kavrayışına öncülük etmiştir. Bu yeni kavrayışa göre *görünürlüğün estetizasyonu* ile *toplumsal yalıtım* iç içe geçer (Sennett, 1996).

2.6. Mimari Proje Yarışmaları ve Kamusal Alan

Mimari proje yarışmaları incelenirken süreçleriyle birlikte değerlendirilip yorumlanmaktadır. Yarışma projeleri, katılan projelerin sayısı, jüri üyeleri, şartname, jüri tavsiyeleri, yarışma takvimi gibi çok bileşenli ve çok katmanlı bir süreçtir. Sürecin sonucunda oluşturulan ödül grubu ve kolokyum ile de bitmeyen ve bazı yarışmalarda uzun süre gündemde tartışılan bir proje elde etme yöntemidir. Yarışma ortamı çok sayıda mimarın prestij, isim yapma, mesleki profesyonelleşme gibi adımlarının öncülü olup çok sayıda mimari büronun da kurulmasına sebep olmuştur.

Yarışmalarda, çok sayıda proje içerisinden ödül grubunun belirlenmesi ve eleme süreçleri, sürecin şeffaflığı ve tatmin edici olması açısından değerlidir. Eleme süreçleri üç aşamalı dört aşamalı gibi çeşitlenmekle birlikte süreç içerisinde projelere yapılan jüri raporları

yarışma sonucunda yayınlanmakta ve çok sayıda katılımcıya geri bildirim yapmaktadır. Jüri raporları seçilen projelerde ön plana çıkan bazı önemli alan yorumları ve kazanma sebebi olmaktadır. Jürinin özellikle ödül grubuna yaptığı değerlendirme yazıları daha sonraki yarışmalar içinde belirleyici olmaktadır.

Tez kapsamında ele alınan yönetim binaları yarışmaları ihtiyaç programı doğrultusunda bazı jüri tavsiyelerinin/beklentilerinin de eklenmesi ile katılımcılara verilmektedir. Jüri tavsiyeleri/beklentileri projeleri şekillendirirken tasarımcı yorumlarının önem sırasını da belirlemektedir. Yönetim binalarında, kamusal alan yorumu ve kurgusu tasarım süreci içerisinde önemli bir konumdadır. Belediye binaları ya da diğer kamu hizmet binaları yarışmalarında belirlenen ihtiyaç programında tüm halkın erişip kullanacağı görülebilirlik ve duyulabilirlik ilkesi ile örtüşen çeşitli mekanlar bulunmaktadır. Belediye hizmet binalarında tüm halkın rahatça ulaşabileceği giriş mekanı, sosyal kültürel birimler, meclis salonu ve program dahilinde ise ticari birimler bu mekanlara örnek verilebilir. Diğer yönetim binası programlarında ise yapı girişi, çok amaçlı salon, kafeterya, yemekhane ve tüm halka hitap eden diğer ortak alanlar kamusal alanlardır.

Tüm katılımcılardan çözümü istenilen bu kamusal alanlar alan/m2 olarak verilirken bunların birbiriyle olan ilişkileri de kısmi olarak tanımlanmakta ve “girişe yakın, başkanlık katında, bağımsız girişi olan” gibi birtakım ifadelerle birlikte ihtiyaç programında tanımlanmaktadır. İstenilen mekanların programda alt alta sıralanması ve yan açıklamalarının yanında yaya erişimi, yer ile kurulan diyalog, kente temas eden yüzeyler, oran orantı ilişkileri gibi kamusal alanın niteliğini belirleyen diğer kriterler projenin değerlendirilmesi sürecini etkilemektedir.

İhtiyaç programında olmayıp tasarımcıların önerdiği meydan, avlu, çökertilmiş avlu, yükseltilmiş platformlar gibi zemin kat kullanımını artıran doğrudan erişilebilirliği ön plana çıkartan proje yorumları kamusal alanlara dahil edilmiştir.

Yönetim binaları yarışma projelerinde bu kamusal alanlar dışında binada çalışanlar için de ölçek olarak daha küçük olmakla birlikte bazı ortak alanlar program içerisinde ya da yarışmacı inisiyatifinde önerilmektedir. Bu mekanlar kat terasları, kat bahçeleri, iç bahçeler gibi mekanlardır. Bu mekanlar da yarı kamusal alanlar olarak değerlendirmeye dahil edilmiştir.

2.7. Kamusal Alan Üretimini Etkileyen Faktörler

Kamusal alan kavramının mimarlıkla ilişkisi hem proje özelinde hem yakın çevre bağlamında önem taşımaktadır. Yapıların kendi programının getirdiği kamusalılık ve yakın çevresi ile başlayarak kent içerisinde ürettiği kamusal katkı kent ve yaşanabilir çevre için değerli olmaktadır.

Üretilen kamusal alanların proje tasarımında başka kavram ve kriterler ile değerlendirildiğinde olumlu ya da olumsuz sonuçlar çıkardığından bahsedilebilir. Başta kentsel tasarım olmak üzere kent içerisinde planlanan kamusal alanlar parsel bazlı değerlendirildiğinde ise program ve yoğunluğun getirdiği kısıtlamalar tasarımcı gözünden kamusal alan üretimini etkilemektedir.

Tez kapsamında ele alınan yarışma projeleri yönetim yapıları programına sahip yapılar olduğundan kamusal alan üretimini etkileyen faktörler parsel bazlı durumları içermektedir. Kentsel ölçekte kamusalılığı etkileyen faktörler kapsam dışında tutulmuştur.

2.7.1. Tekil yapı ölçeğinde kamusal alan üretimini etkileyen faktörler

Mimari proje yarışmaları incelendiğinde kamusal alan üretimini etkileyen faktörler iki ana başlık altında ele alınabilir. Bu başlıklar verilen ihtiyaç programı ve yarışmaya açılan proje alanı olarak değerlendirilmiştir. Ana başlıklar kendi içerisinde alt faktörleri içermektedir.

İhtiyaç programının etkilediği kamusal alan faktörleri

İhtiyaç programı; tasarlanması istenen yapının dolaşım ve sirkülasyon alanları ile birlikte kapalı, yarı açık, açık tüm alanlarını içeren sayısal büyüklüğü yanında birimlerin birbiri ile etkileşimini de açıklayan yarışmayı açan kuruluş tarafından oluşturulan yazılı bilgilerdir.

Tanımı gereği yapının biçimlenişi ve dış mekanla etkileşimini belirleyecek ana konulardan birisi ihtiyaç programıdır. Program yapının biçimsel yorumu yanında yapı yüksekliği kat adedi ve vaziyet planı kararlarını etkilerken kamusal alan yorumunu da şekillendirmektedir. Bunların yanında tasarımcının programı ele alış biçimi ve yorumu oluşacak yapı / kamusal alan üretimini belirlemektedir.

Tez kapsamında önerilen kamusal alan proje okuma yönteminde ve sonuçlar bölümünde bu faktörlere detaylı yer verilmiştir.

Yarışma alanının etkilediği kamusal alan faktörleri

Yarışma alanı tasarımcıya verilen ihtiyaç programı gibi önemli olan bir diğer üst kriterdir. Arazinin kent içerisindeki yönelimi, yaya ve araç erişimi gibi durumlar projenin biçimlenişini etkilemektedir. Bu durumlar kamusal alan üretimini doğrudan etkilemektedir. Tasarımcının projeyi geliştirirken takındığı tavır yarışma alanıyla ilişkilendirken kamusal alanları oluşturmaktadır.

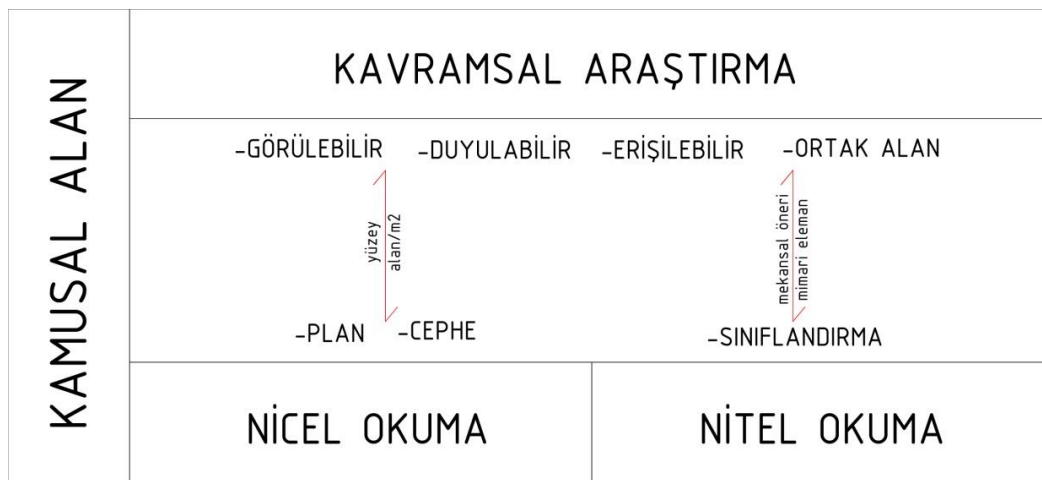
Kamusal alan oluşumu yarışma alanı etkileşimi biçimsel olarak da yapının içe dönük dışa dönük oluşunu belirleyen kriterlerden biridir. Örnek olarak yoğun kent dokusu ve gürültülü arazi şartlarında avlulu öneri ile içe dönükleşirken, meydan gibi yaya etkileşimi yüksek bir alan da bu etkileşimi devam ettirecek biçimde geri çekilerek yapı önünde kamusal alan kullanımı artıracak öneriler geliştirebilmektedir.

3. KAMUSAL ALAN PROJE OKUMA YÖNTEMİ

“Kamusal Alan” literatür taramasında çeşitli kamusal alan örneklerinden ve farklı kentsel alan ilişkilerinden tanımlamalar, açıklamalar ve sınıflandırmalar yapılmıştır. Bu literatür taraması sonucunda herhangi bir araştırmada “kamusal alan” proje okuma yöntemine rastlanılmamıştır. Bunun sonucunda yarışmalar konusu içerisinde son yıllarda (2005-2015) yapılan yarışmalar içerisinde, “yönetim yapıları proje yarışmaları konusu” üzerinden bir proje okuması önerilmiş ve projeler üzerinde uygulanmıştır.

Kamusallığın tarihsel süreç içerisinde kullanımından başlayarak günümüz üretim alanlarındaki mekansal karşılıkların bir yöntem önerisi ile değerlendirilmesi bazı verilerin dönüştürülmesi ile sağlanabilir. Bu dönüşümün kavramsal tanım ve düşüncelerden gelen *duyulabilir, görülebilir, erişilebilir ve ortaklık* alt kavramları ile mümkündür. Bu vurgulanan kavramların izlerini nicel, nitel ve eleştirel sonuçlara dönüştürmek için incelenecek projelerde bulunan veriler ve sunum teknikleri bir araya getirilmiştir. Kamusallığın nicel okumasını yapabilmek için alan/m² ifadesi sunabilecek yüzey ya da düzlemlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun için proje sunumlarında bulunan plan ve cephe çizimleri kullanılmıştır. Nitel okuma yapabilmek ve kamusallığın sınıflandırılması için kamusal alan içerisinde bulunabilecek görülebilir, duyulabilir ve erişilebilirlik ilkelerini sağlayan mimari eleman ya da mekansal önerilerin referans verebileceği alt tanımlar geliştirilmiştir.

Şekil 3.1. Kavramsal araştırma-proje okuma dönüşüm şeması

Önerilen okuma yöntemi tez kapsamında belirlenen yarışmalar ve bu yarışmaların sadece birincilik ödülü alan projelerine uygulanmıştır. Önerilen yöntem birincilik ödüllü projelerin erişilebilen iki ve üç boyutlu çizim/görselleri üzerinden yapılmıştır. Yöntem proje künyesi, yayınlanan projenin genel görseli ile başlayıp kamusal alan hesapları ile devam etmektedir. Kamusal alan hesaplamaları üç aşamalı olup farklı kamusal alan durumlarını ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Birinci aşamada kentsel mekan/kamusal alan ilişkisi, ikinci aşamada yapı bazında kamusal alan incelemesi ve üçüncü aşamada ise kamusal alan sınıflandırması yapılmıştır. İlk iki aşama nicel değerlendirme üçüncü aşama ise nitel bir değerlendirme sürecini kapsamaktadır. Bu doğrultuda proje anlatımlarından elde edilen bilgi, belge ve görsellerin dijital ortamda oransal olarak büyüklüklerinin belirlenmesi nicel okuma olarak uygulanmıştır. Elde edilen sayısal bulgular tablolara aktarılmıştır. Nitel kamusal alan okuması ise projelerde kamusal alanın yorumu ve bu yorumun biçimlenişi ile ilgili sınıflandırma yöntemidir.

İncelenen birincilik ödülllerinde kamusal alan kullanımları, vaziyet planı, kat planları, kesitler, görünüşler, maket fotoğrafları, üç boyutlu görseller üzerinden okunarak oransal büyüklükleri ve kamusal alan yorumlarının tanımlamaları tablolara aktarılmıştır. İncelenen proje yarışmalarında proje okuma yöntemi içerisindeki kriterlerin incelenmesini engelleyecek yarışmalar ve birincilik ödülleri değerlendirmeye alınmamıştır. Eksik olan cephe/görünüş, planlar değerlendirmeye alınmamıştır. Yayınlanmış çizimler ve proje görselleri tüm veriler olarak kabul edilmiştir. Uygulanan okuma yönteminin başka proje okumalarında da kullanılabilmesi öngörülmektedir.

Çizelge 3.1. Kamusal alan proje okuma yöntem tablosu

KAMUSAL ALAN PROJE OKUMA YÖNTEMİ				
NİCEL DEĞERLENDİRME			NİTEL DEĞERLENDİRME	
KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN	YAPI BAZINDA KAMUSAL ALAN		KAMUSAL ALAN SINIFLANDIRMASI	
VAZİYET PLANI / KAMUSAL ALAN ORANI	YAPI PROGRAMI KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE KAMUSAL ALAN ORANI	DOĞRUDAN - GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL - PARÇALI KAMUSAL ALAN
	KAT PLANLARI KAMUSAL ALAN ORANI	KESİT, GÖRÜNÜŞLER / KAMUSAL ALAN ORANI		

3.1. Kentsel Mekan / Kamusal Alan

Projenin önerdiği kamusal alanın kentsel mekanla kurduğu ilişki ve bu ilişki biçiminin ortaya çıkarılması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda okuma yapabilmek için yapı yakın çevresini de kapsadığından proje verileri içerisinde “vaziyet planı” seçilmiştir. Vaziyet planı okuması için hem nitel hem nicel değerlendirme yapılmıştır.

3.1.1. Vaziyet planı / kamusal alan oranı

Proje okumalarında ilk olarak birincilik ödülllerinin kentsel mekanla ilişki biçiminin belirlenmesi ve buna yönelik bir okuma yöntemi belirlenmiştir. Kentsel mekan ve yapının yakın çevresiyle olan kamusal alan temasının/ilişkisinin belirlenmesi için ilk okuma vaziyet planı üzerinden yapılmıştır. Vaziyet planının yakın çevre içerisindeki yeri, yapı kütlelerinin tanımlanması ve muhtemel kamusal alan/alanların yapının nerelerinde bulunduğu ve büyüklüğü dijital ortamda taranarak belirtilmiştir. Önerilen kamusal alanın büyüklük ve yapı ilişkisinin kentsel mekandaki karşılığı somutlaştırılmıştır.

Bu ölçüm için mevcut vaziyet planı herhangi bir küçültme/kesme yapılmadan doğrudan dijital ortama aktarılmıştır. Yapı çatı planları ile vaziyet planında gösterilen tüm yapı adaları ve yollar kamusal alan okuması için çeper/sınır kabul edilmiştir. Bu çeper içerisinde kalan kamusal alanlar ayrıca sınırları belirlenerek tüm çeper içerisinde onluk dilim($x/10$) içerisinde ne kadar yer kapladığı belirlenmiştir. Kamusal alanlar hem kamusal hem yarı kamusal olmak üzere iki ayrı ölçüm yapılarak belirlenmiş ve vaziyet planı üzerinde gösterilmiştir. İki kamusal alan ölçümünün aritmetik ortamlaması alınmış ve çeper içerisinde bulunan kamusal alan bu aritmetik ortalama kabul edilmiştir. Elde edilen kamusal alan oranları tablolara aktarılmıştır.

Çizelge 3.2. Vaziyet planı nicel değerlendirme tablosu altlığı

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME				
KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
	ÇEPER			
	KAMUSAL ALAN			
	YARI KAMUSAL ALAN			

3.2. Yapı Bazında Kamusal Alan

Kamusal alanın kentsel mekanla ilişkisi ve bu ilişkinin somutlaştırılmasının dışında tasarımcının yapı bazında önerdiği kamusal alanların da ortaya çıkarılması ve somutlaştırılması kamusal alan proje okuması için gerekli görülmüştür. Yapı bazında kamusal alanların niceliksel oranlarının belirlenmesi için proje verileri içerisinde “kat planları, kesitler ve görünüşler” incelenmek üzere seçilmiştir. Yapı bazında yapılan değerlendirme iki başlıkta yapılmıştır. Kat planlarını kapsayan inceleme “yapı programı/kamusal alan” başlığında ele alınmıştır. Kesit ve görünüşleri kapsayan değerlendirme ise “kütüphane/kamusal alan” başlığında değerlendirilmiştir.

3.2.1. Yapı programı / kamusal alan oranı

Kat planları içerisinde özellikle dış mekanla kurulan ilişki bağlamında zemin kat ve projeye göre varsa diğer alt zemin kat, üst zemin kat gibi tanımlanan kat planları dijital ortamda taranmış ve oransal büyüklükleri belirlenmiştir. Kat planları yapı sınırı/arsa sınırı çeper kabul edilerek alan olarak büyüklüğü ölçülmüş ve bu büyüklük 1 olarak kabul edilmiştir. Bu belirlenen çeper içerisinde bulunan/önerilen kamusal alanlar ölçülerek vaziyet planında olduğu gibi onluk dilim içerisindeki büyüklüğü belirlenmiştir (x/10).

Kat planları üzerinde ölçülen kamusal alanlar iki başlıkta ölçülmüş, doğrudan erişilebilir olan kamusal alanların dışında yapı içerisinde kalan ya da işlev olarak yarı kamusal alan tanımına giren mekanlar yarı kamusal alan başlığında ölçülmüş ve bu iki kamusal alanların aritmetik ortalaması yapı programı/kamusal alan oranı olarak kabul edilmiştir.

Çizelge 3.3. Zemin kat planı nicel değerlendirme tablosu altlığı

ZEMİN KAT PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME				
YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
	ÇEPER			
	KAMUSAL ALAN			
	YARI KAMUSAL ALAN			

Proje özelinde kamusal alan içeren farklı katlar varsa diğer her kat planı için ayrı tarama ve oransal büyüklükler ortaya çıkmaktadır. Bu tür projelerde her kat planı için ayrı kamusal

alan okuması yapılmamış ve iki kat planı alan büyüklüğü ve içerdiği kamusal alanlar birleştirilerek tek bir kamusal alan oranı elde edilmiştir. Her kat planını ayrı ayrı okuyup farklı tablolar hazırlamak sayısal olarak kat planlarının büyüklüğü değişkenlik gösterdiğinden okuma sonucunda elde edilecek kamusal alan aritmetik ortalamasını değiştireceği öngörülerek birleştirilmiştir.

3.2.2. Kütle / kamusal alan oranı

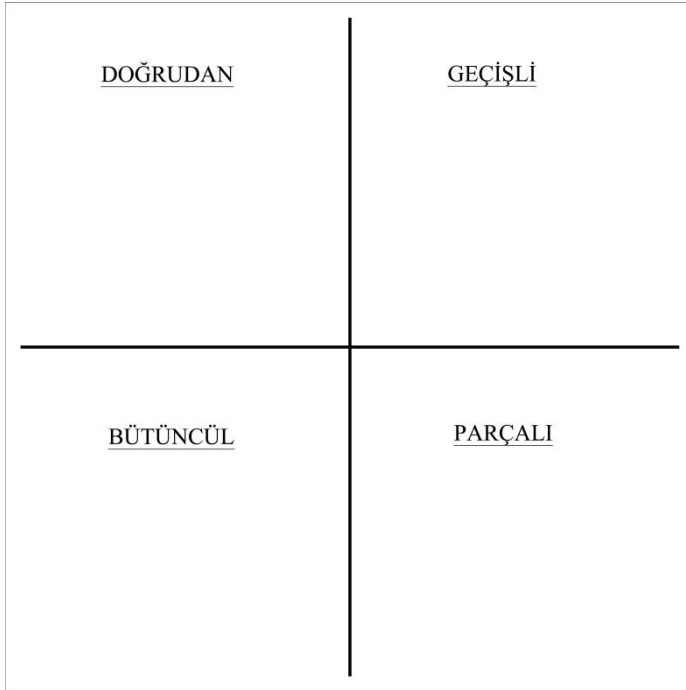
Yapı formu, kütlenin biçimlenişi ve cephe kurgusu kamusal alan oluşumuna ve üretimine imkan veren algısal ve imgesel mimari oluşumlardır. Yapının vaziyet planı üzerinden kentsel mekanla kurduğu ilişkinin incelenmesi, yapı bazında ise yapı programının kat planları üzerinden somutlaştırılmasının yanında kütlenin biçimlenişi cephe düzeni ve kesitler üzerinden kamusal alan okuması yapmak yapı bazında nicel kamusal alan okuması için gerekli görülmüştür. Bu doğrultuda proje verileri içerisinde kesitler ve cephe/görünümler dijital ortama aktarılmış ve verilen kesiti ya da görünüşü kapsayan sınır çeper olarak kabul edilmiştir. Çeperin ölçülen alanı 1 kabul edilerek içerisinde bulunan kamusal, yarı kamusal alanlar ölçülerek onluk dilim içerisinde kapsadığı alan tablolara aktarılmıştır($x/10$). Projenin yayınlanmış ve paylaşılan kesit görünüş sayıları her proje özelinde farklılık göstermektedir. Dolayısıyla elde edilen tüm veriler ölçüme tabi tutulmuş ve olmayan cephe ya da kesitler kapsam dışında tutulmuştur. Her görünüş ve cephe aynı tablo içerisinde yer alacak biçimde yeni bir çoklu tablo düzeni önerilmiştir. Her cephe ve görünüşün ölçümlerinden elde edilen kamusal alan oranı aritmetik ortalaması alınmış ve genel ortalama kamusal alan oranı elde edilmiştir.

Çizelge 3.4. Görünüş nicel değerlendirme tablosu altlığı

GÖRÜNÜŞ NİCEL DEĞERLENDİRME					
KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	GÖRÜNÜŞ 1				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN	
	ÇEPER				
	KAMUSAL ALAN				
	YARI KAMUSAL ALAN				
	GÖRÜNÜŞ 2				
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN	
	ÇEPER				
	KAMUSAL ALAN				
	YARI KAMUSAL ALAN				

3.3. Kamusal Alan (Nitelik) Sınıflandırması

Kamusal alan yorumu ve proje üzerinde ifade edildiği biçim yalnızca oransal büyüklük olarak ölçüldüğünde eksik kalmaktadır. Her projenin kendi içerisinde kamusalığa dair takındığı tavır ve bu tavrın ortaya çıktığı mimari eleman ve mekânsal öneriler bulunmaktadır. Bu durumlar kamusal alanların niteliğini belirlemektedir. Niteliksel durumun ölçülebilirliği gözlemlenebilir bir proje okuması sonucunda bazı tanımlamalar ile birlikte sınıflandırılmıştır. Bu tanımlar önerilen kamusal alanın bulunduğu katlar ve kütledeki dağılımına göre “parçalı kamusal alan” ya da “bütüncül kamusal alan” olarak tanımlanmıştır. Kamusal alanın ifade biçimi bazı mimari elemanlar (saçak, üst örtü vb.) ve bazı özel mekânsal önerilerle (teras, avlu, sokak vb.) projede yer alabilmektedir. Bu mekanlar oransal ölçülere ek olarak nitelik, biçim, işlev gibi kamusal alanın tasarımcı gözünden yorumlarıdır. Kamusal alan proje okumalarında kamusal alanın oransal büyüklük ilişkilerinden bağımlı ya da bağımsız proje görsellerinden ve planlarından gözlemlenebilir bu durumlar “doğrudan kamusal alan” ya da “geçişli kamusal alan” olarak tanımlanmıştır.

Şekil 3.2. Kamusal alan nitel değerlendirme tablosu altlığı

3.3.1. Bütüncül kamusal alan

Kamusal alanın bütün ve tek bir hacim, meydan, avlu gibi mimari mekânsal üretimlerin önerildiği projelerde kamusal alan tutumu bütüncül kamusal alan olarak tanımlanmıştır. Bu kamusal alanların belirlenebilmesi için vaziyet planı ve kat planları ile yapı görselleri ve maket fotoğrafları incelenmiştir.

Resim 3.1. Bütüncül kamusal alan örneği (İnternet: Denizli Hükümet Konağı Mimari Projesi ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Projesi Yarışması)

3.3.2. Parçalı kamusal alan

Kamusal alanın hem yatay hem dikey kullanım olarak dağınık ya da planı biçimde dağıtıldığı durumlar için parçalı “kamusal alan tanımı” yapılmıştır. Kamusal alanın niteliksel bir yorumu olup proje plan, kesit ve görselleri üzerinden işaretlenerek belirlenmiştir. Yıllara ve konuya göre bütüncül ya da parçalı olma durumunun değişim gösterip göstermediği araştırma konusuna dahil edilmiş ve sonuç yargılarında tartışmaya açılmıştır.

Resim 3.2. Parçalı kamusal alan örneği (İnternet Van İpekyolu Belediye Merkezi Mimari Proje Yarışması)

3.3.3. Doğrudan kamusal alan

Kamusal alan kullanımları bazı mimari elemanların kullanımları ile daha tanımlı, kapalı, açık, özel gibi işlevlerle birlikte önerilebilmektedir. Kamusal alanın saçak, üst örtü, yarı açık kullanım, meydan, avlu gibi elemanlarla bütünleşerek kullanıcı ile arasında herhangi bir mimari eleman ya da bir geçiş ögesi olmayan durumlar için “doğrudan kamusal alan” tanımı yapılmıştır. Yarışma projeleri vaziyet planı, kat planları, kesitler, cepheler ve görseller üzerinden okunarak tablolara işlenmiştir.

Resim 3.3. Doğrudan kamusal alan örneği (İnternet: İzmir Kalkınma Ajansı Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması)

3.3.4. Geçişli kamusal alan

Kamusal alan oluşumunda herhangi bir mimari elemanla bölünmüş, özelleşmiş, sınırlandırılmış, ayrıştırılmış alanlar için geçişli kamusal alan tanımı yapılmıştır. Saçak, üst örtü, amfi merdivenler, çökertilmiş avlular geçişli kamusal alanlara örnek gösterilebilir. Yarışma projeleri vaziyet planı, kat planları, kesitler, cepheler ve görseller üzerinden okunarak tablolara işlenmiştir.

Resim 3.4. Geçişli kamusal alan örneği (İnternet: Tekirdağ Büyükşehir Belediye Hizmet Binası, Meydan ve Çevresinin Düzenlenmesi Mimari ve Kentsel Tasarım Projesi Yarışması)

4. ALAN ÇALIŞMASI: 2000-2015 YILLARI ARASI YÖNETİM BİNALARI ULUSAL MİMARLIK YARIŞMALARINDA KAMUSALLIĞIN İNCELENMESİ

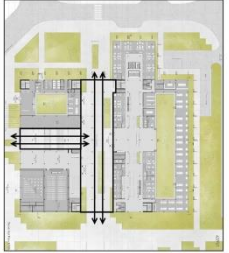
Tüm yarışma projesi birinci ödülleri tek tek ele alınmış ve detaylı proje okumaları sırasıyla ekler kısmında verilmiştir. Kamusal alan hesaplamaları ve proje okuma yöntem önerisinde verilen her alt başlığa ait detaylı bulgular ekler kısmında ele alınmıştır (Bkz. EKLER). Yarışma isimlerinin her proje için oluşturulan şekil, resim ve çizelgelerde kullanılmak üzere çalışma sırası ve yılına göre numaralandırılmıştır (Bkz. Çizelge 4.1).

Kamusal alan kavramının proje okumaları sonucunda projeler üzerinde ne derece yer tuttuğuna dair sayısal oranlar ve niteliksel sınıflandırmalarla birlikte kamusal alanın klasifikasyonlarına dair saptamalar yapmak, genel yargılara ulaşmaya yardımcı olacaktır. Bu doğrultuda proje okumaları üzerinden kamusal alanın konu ve süreç üzerindeki biçimlenişini daha iyi görebilmek ve eleştirel sonuç yargılarına ulaşmak için her yarışma birincilik ödülüne ait kamusal künyesi oluşturulmuş ve detaylı sonuçların özeti tablo haline getirilmiştir.

Kamusal künyeler, kamusal alanın nicel ve nitel bulguları ile birlikte mekânsal karşılıklarına dair bulgular içerirken, mekânsal karşılıklar ikonlaştırılmıştır. Proje okuma yönteminde yer almayan fakat genel değerlendirme ve künye içinde yer alan bir diğer başlık ise kamusal alanın proje özelinde yatay mı dikey mi kurgulandığına dair bulguları içermektedir. Her projenin künyesi ile birlikte künye bilgilerini tartışan açıklama yazıları görsel altına eklenerek kamusal alanın kullanım biçimleri irdelenmiştir. Bu sayede her projenin kavramsal (kamusal alan) olarak içeriği, biçimleniş ve eleştirisi değerlendirilmiştir.

Çizelge 4.1. Yıl ve numaraya göre yarışma listesi

YARIŞMA LİSTESİ		
2015	1	Tekirdağ Büyükşehir Belediye Hizmet Binası, Meydan ve Çevresinin Düzenlenmesi Mimari ve Kentsel Tasarım Projesi Yarışması
2015	2	Tekirdağ Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (TESKİ) Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması
2015	3	Van İpekyolu Belediye Merkezi Mimari Proje Yarışması
2015	4	İzmir Konak Belediyesi Hizmet Binası ve Yakın Çevresinin Düzenlenmesi Mimari Proje Yarışması
2014	5	Adana Ticaret Odası Yeni Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması
2014	6	Kayseri Ticaret Odası Hizmet Binası Ulusal Mimari Fikir Yarışması
2013	7	Antalya Gazipaşa Belediye Hizmet Binası, Ticaret Merkezi ve Yakın Çevresi Ulusal Mimari Proje Yarışması
2013	8	İzmir Kalkınma Ajansı Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması
2012	9	Uşak Belediyesi Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması
2012	10	Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası ve İş Merkezi Mimari Fikir Yarışması
2012	11	Çanakkale Belediyesi “Yeşil” Yerel Yönetim ve Kültür Merkezi Binası ile Yakın Çevresinin Düzenlenmesi Ulusal Mimari Proje Yarışması
2011	12	Adana Çukurova İlçe Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Ulusal Mimari Proje Yarışması
2011	13	T.C. Hatay İl Genel Meclisi - İl Özel İdare Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması
2011	14	T.C. Yozgat İl Genel Meclisi - İl Özel İdare Binası ve AVM Ulusal Mimari Proje Yarışması
2010	15	Düzce Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması
2009	16	Denizli Hükümet Konağı Mimari Projesi ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Projesi Yarışması
2009	17	Kadirli Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Ulusal Mimari Proje Yarışması
2009	18	Denizli Belediyesi Hizmet Binası ve Çevresi Mimari Proje Yarışması
2008	19	Bitlis Merkez Hükümet Konağı Mimari Proje Yarışması
2006	20	Kahramanmaraş Belediye Başkanlığı Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması
2005	21	Diyarbakır Yenışehir Belediyesi Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması

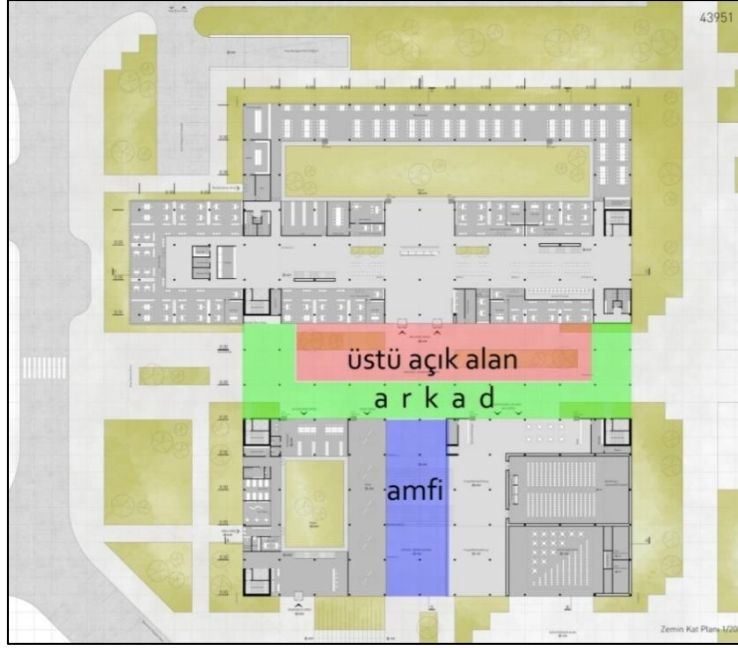
01 Tekirdağ Büyükşehir Belediye Hizmet Binası, Meydan ve Çevresinin Düzenlenmesi Mimari ve Kentsel Tasarım Projesi Yarışması (2015)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,8	0,4	0,3	0,5
		GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	 SOKAK AMFİ ÜSTÜ KAPALI GEÇİŞ	YATAY
	NİTEL	DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.1. Yarışma 01 kamusal alan künyesi

Kamusal alan yorumu yapının zemin kat ve baza katlarını mümkün olduğunca arazinin etrafına yayarak yapı içerisinde oluşturulan sokak ve sokağa dik oluşturulan üstü kapalı geçiş ile kurgularken arazinin eğiminden faydalanarak geçiş içinde amfi basamaklar oluşturulmuştur. Bu yorum ile kamusal alanın yatayda güçlü etki uyandırması sağlanırken belediye birimlerine ait halkla etkileşimi ikinci derecede olan birimler altı kat yükselen kütle içerisinde çözülmüştür. Yükselme fikri ile yarışma tipolojisi içerisinde belediye binalarında az rastlanılan bir durum olarak eleştiri olsa da kamusal alanın zemine yayılmasını olumlu etkilediğinden önemli bir yarışma önerisi olarak görülmektedir (Bkz. Şekil 4.1).

Proje zemin kat planında açılan ve “Sosyal Yaşam Koridoru” olarak adlandırılan sokak içerisinde belediyenin ana girişi ile kütüphane ve konferans salonu girişleri düzenlenmiştir. Yapı kullanımı açısından belediye binası girişi yoğun kullanıcı trafiğine maruz kalacağından iç sokak kullanımında kültürel sosyal mekanlarında aynı koridordan giriş almaları yaşam koridoru kelimesine ters düşecek bir mekânsal kullanıma neden olabilecektir. Bunun yanında planda görülen bu sokak/koridor alanının bir kısmı arkad olarak kullanıldığından mevcut alanın yarı açık alan kullanımını artırıp yoğun kullanımda yeterli açık alan büyüklüğünü sağlaması ve içe dönük kalması olumsuz olarak düşünülmektedir. Bu yaşam koridoruna dik olarak açılan üstü kapalı geçiş, amfi basamaklarla desteklenip “sosyal yaşam avlusu” olarak adlandırılrsa da açılan geçiş alanı sosyal kültürel mekanların yan cephelerine denk geldiğinden kullanım olarak yine içinden

geçilip gidilen bir kullanımı önermektedir. Önerilen amfinin etkinlik amfisi olarak adlandırılması yapı kullanımı içerisinde etkinlikleri sağlayacak mekânsal konforun ve ölçeğin uzağında kalması ve mesai saatleri içerisinde belediyeye erişecek kullanıcıların kullandığı bir koridor olarak kullanılacağı bunun yanında bina çalışanlarının kahve-çay molalarında oturabilecekleri alanlar olarak kalacağı düşünülmektedir (Bkz. Şekil 4.2).

Şekil 4.2. Yarışma 01 zemin kat planı üzerinden eleştirel ifade

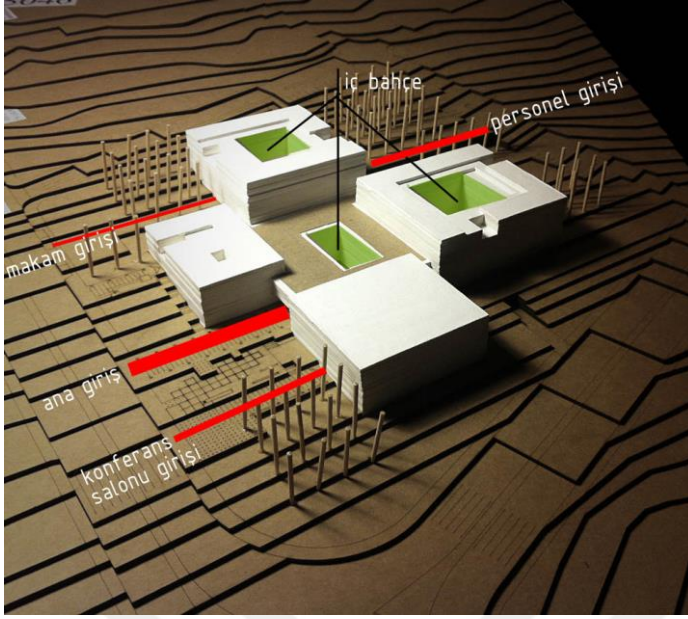
02 Tekirdağ Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (TESKİ) Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması (2015)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,7	0,1	0,4	0,4
		DOĞRUDAN	PARÇALI	MEYDAN AVLU	YATAY
NİTEL		DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.3. Yarışma 02 kamusal alan künyesi

Belediyeye ek bina olarak düşünölen TESKİ yapısı, eğimli bir arazi üzerinde konumlanmaktadır. Proje tasarımı, parçalı kütle yerleşimi ve arazi uyumu ile kent merkezinden uzak olma durumuna başarılı bir yorum getirmektedir. Kamusal alan kullanımları proje iç ve dış çeperine dağıtılırken yapı kullanımında denge arayışı ve yapı içerisinde bulunan yarı kamusal iç bahçeler/avlular zemin oturumu fazla olan yapı içerisinde ışık ve temiz hava ihtiyacını karşılamaktadır.

Yeni yapılaşmaya açılacak, kente hakim bir yükseklikte verilen proje alanı yapının kentten algısını kademeli ve parçalı kurgusu ile kente saygılı bir biçimde yorumlamaktadır. Yapının kütle ve oran olarak arazi eğimini kullanması kırsal alanda yapılacak olmasından dolayı kullanıcıyı ölçek olarak ezmeden yapı ile etkileşime geçirmektedir.

Kamusal alanın dikey arazi kesiti içerisinde kademelenerek farklı kot ve yapı girişlerinde oluşturduğu kamusal alanlar yataylık vurgusu olarak değerlendirilmiştir. Ana giriş, konferans salonu girişi, makam girişi ve personel girişi olarak farklılaşan girişlerden personel girişi hariç diğer girişler aynı yol cephesinden giriş almaktadır. Ana giriş ve konferans salonu girişi birbirine yakın ve arazinin en düşük noktasından kotlandırılırken, personel girişi ve makam girişi arazi eğiminden faydalanılarak bir üst kotta çözülmüştür. Parçalı kütle çözümü ile yapı merkezinde hem iç bahçe hem de düşey sirkülasyonlar bir araya getirilerek işlevsel dağılım merkezde bütünleştirilmiştir. Kamusal alan önerilerinin işlevlere göre dağıtılması ve farklı kotlarda çözülmesi ölçek ve oran olarak başarılı iken kullanıcıların gözünden algılanmasını zorlaştırmaktadır Bu durum belediye kadar yoğun olmayan bu yapının kamusal ayrışmayı bu kadar sınıflandırarak belirgin hale getirmesi eleştiriye açıktır (Bkz. Şekil 4.4).

Şekil 4.4. Yarışma 02 maket görseli üzerinden eleştirel ifade

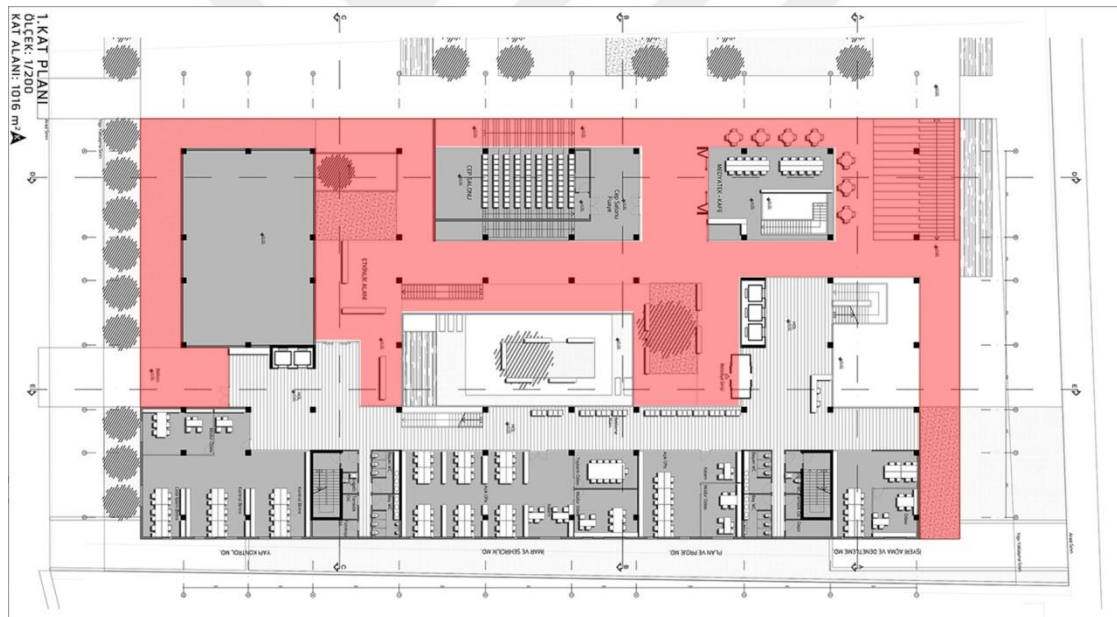
03 Van İpekyolu Belediye Merkezi Mimari Proje Yarışması (2015)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,6	0,4	0,3	0,4
		GEÇİŞLİ	PARÇALI	 	DİKEY
	NİTEL	DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.5. Yarışma 03 kamusal alan künyesi

Kamusal alan yorumu olarak yatayda üretilen mekanların dikey yönlendirilip yapı üst katlarına taşınmasından dolayı dikey kamusal kurgu önerisi olarak yorumlanmıştır. Projenin soğuk iklimi olan coğrafya da bulunmasına rağmen yapı içerisinde önerilen geniş açık mekanlar ve yapı yan parselinde bulunan park alanı ile maksimum düzeyde kurduğu ilişki kamusalılığı pozitif yönde etkilerken kullanım sırasında ciddi sorunlar oluşturup

kullanıcı müdahaleleri ile yapı karakteri ciddi zarar görebilecektir. Bölge kışları son derece sert ve soğuk geçeceğinden sıcak mekan-soğuk mekan geçişleri belediye yapısını önemli derecede etkilemesi muhtemeldir. Çatı biçimlenişi iklimin etkisiyle eğimli yapılırken açık alan dengesinin mevsimsel durumu bir derece göz ardı ettiği düşünülmektedir (Bkz. Şekil 4.5).

Sadece giriş tanımlarından ziyade birçok farklı mekan üretimi bu kamusal kurgu içerisinde homojenize edildiğinden projenin kamusal referansı güçlü ve iddialı bulunmuştur. Kamusal alanın mekânsal karşılıkları amfi basamaklar ve yapı içerisinde açılan üstü kapalı geçiş olarak görülse de açık park alanının peyzaj tasarım kararları ve kamusal mekanın birbiri ile tek bir yönden değil birçok farklı yön ve mekandan bağlanması zengin bir sonuç ortaya çıkarmaktadır.

Şekil 4.6. Yarışma 03 1.kat planı üzerinden eleştirel ifade

04 İzmir Konak Belediyesi Hizmet Binası ve Yakın Çevresinin Düzenlenmesi Mimari Proje Yarışması (2015)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,6	0,5	0,2	0,4
		GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	 SOKAK MEYDAN	YATAY
	NİTEL	DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

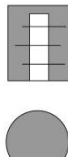
Şekil 4.7. Yarışma 04 kamusal alan künyesi

Konak Belediyesi yarışma alanı, yoğun araç trafiğinin olduğu anayol ile bütünleşik ve yola paralel uzamaktadır. Birincilik ödülü proje önerisinde yol ile yan yana gelme durumuna getirilen tasarım kararlarının başarılı olduğu düşünülmektedir. Yola paralel arsanın yol ile ses ve görsel iletişimini kesecek duvar önerisi getirilmiş ve bu duvar düşey sirkülasyon elemanı gibi kullanılmıştır. Yapının ana kütesine paralel uzanan duvar arasında kamusal sokak oluşturulmuştur. Yapı giriş kısmında ise meydanlaşarak yaya etkileşimini artırdığı düşünülmektedir.

Kamusallığın yapı cephesi boyunca devam ettiği ve devamında bulunan rekreatif alan önerileri ile sürekli hale getirilmesi kamusal yorum olarak başarılı görülmektedir. Sokak üzerinde yeterince uzun ve geniş alanların sadece geçiş ve birkaç kapalı mekanla iletişime geçmesi bunun dışında kalan tüm ortak alanların işlevsel duvar içindeki düşey sirkülasyonlar ile üst kota taşınması ve sokağın büyük kısmının üstü kapalı yarı açık mekana dönüşmesi kamusal alan dengesini olumsuz etkilediği gözlemlenmektedir (Bkz. Şekil 4.8).

Şekil 4.8. Yarışma 04 görsel üzerinden eleştirel ifade

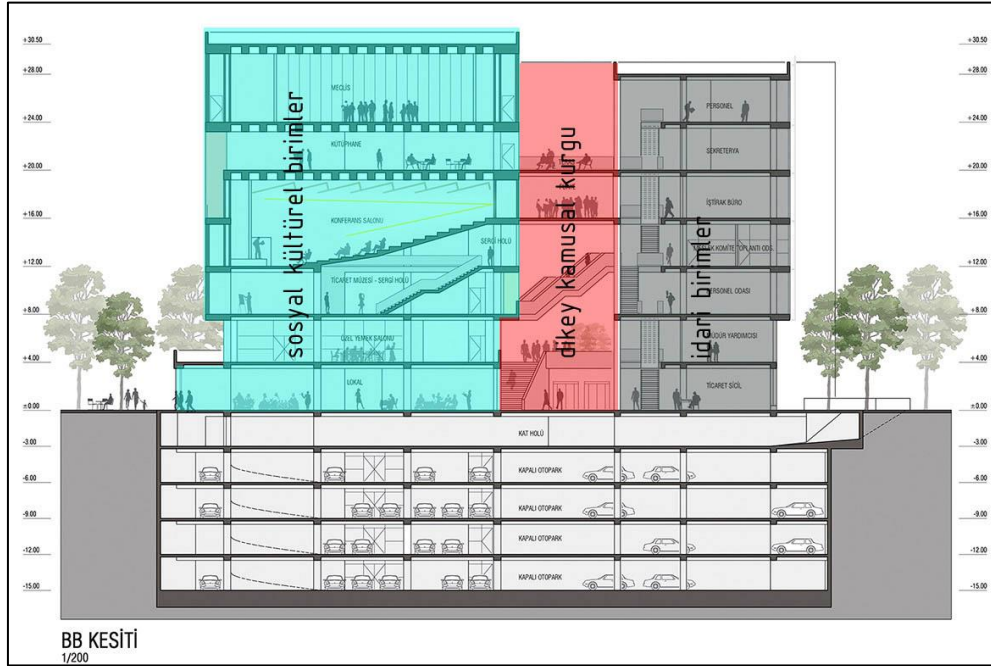
05 Adana Ticaret Odası Yeni Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması (2014)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,5	0,2	0,2	0,3
		GEÇİŞLİ	PARÇALI	 TERAS MEYDAN	DİKEY
NİTEL		DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.9. Yarışma 05 kamusal alan künyesi

Yarışma 05 birinci ödül proje önerisi, alanın köşesine yerleşerek etrafında maksimum kamusal alan boşluğu bırakmayı hedeflemektedir. Bunu yaparken kare vaziyet planı içerisinde kat sayısını artırarak yapı programını kütleli olarak parçalamış ve işlev farklılıklarından yararlanarak kütle içerisinde yırtık/boşluklar açarak kullanıcıyı yapı üst katlarında oluşturulan kamusal iç teras/avlu alanlarına çıkarmaya çalışmaktadır. Programda istenilen sosyal-kültürel birimler ile idari birimler arasında bırakılan boşluklar kamusal alanı üst katlarda da devam ettirmektedir. Mimari açıklama raporunda geçen “Adana iklim

şartları da düşünüldüğünde mimari dil oluşumunda geleneksel avlu kurgusu , yoğun program gözetilerek yeniden yorumlanmış, avlu kurgusu ile açık – yarı açık mekanlar oluşturulmuştur. Yoğun programdan dolayı 7 kota yayılan ihtiyaç programı ile iç sokak-avlu kurgusu düşeye taşınmıştır.” (İnternet: Adana Ticaret Odası Yeni Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması). Bu durum kamusal alan künyesinde de dikey kamusal alan olarak ifade edilmektedir (Bkz. Şekil 4.9).

Kamusal alan yorumunda yapı kütlelerini bir köşede toplayıp yapı zemin kat çeperinde kamusal alan oranını artırma çabası yapı kullanıcı ve kentliler için olumlu olsa da kütlelerin bir köşede toplanarak kat sayısını artırması ve gölge/yarı açık alanların yapı orta katlarına alınması kamusal etkileşimi yapı içerisinde zayıflatmış düşünlükmektedir (Bkz. Şekil 4.10). Zemin kat girişine eklenen su ögesi sıcak Adana iklimi içerisinde olumlu bir iklimlendirme yapacağı öngörülmektedir. Kamusal alanı bu denli yapı içerisinde düşey olarak dağıtmak geleneksel avlu kurgusundan ziyade yeni ve dikey bir yorum olarak tasarlanmıştır. Jüri raporunda da eleştiri olarak “...sosyal mekânların erişim kolaylığı açısından kendi içerisinde yeniden düzenlenmesinde yarar görülmüştür.”denilmektedir (İnternet: Adana Ticaret Odası Yeni Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması).

Şekil 4.10. Yarışma 05 b-b kesiti üzerinden eleştirel ifade

06 Kayseri Ticaret Odası Hizmet Binası Ulusal Mimari Fikir Yarışması (2014)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,6	0,3	0,3	0,4
		DOĞRUDAN	BÜTÜNCÜL	 AMFİ TERAS	DIKEY
	NİTEL	DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DIKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.11. Yarışma 06 kamusal alan künyesi

Yarışma 06 için getirilen öneri yola paralel dikdörtgen kütlenin yoldan en uzak noktada geriye yaslanarak araziye konumlanmaktadır. Bu yaklaşım sonucunda yol ile arasında kalan alan kamusal bırakılmış ve peyzaj olarak değerlendirilmiştir. Yol ile mesafenin artması durumu avantaja dönüştürülerek dikdörtgen kütlenin yatayda bölünerek yapı birinci katına yaya erişimi doğrudan rampayla sağlanabilmiştir. Bu rampanın birinci katın kamusallaşmasını sağlarken meclis salonu girişinin bağımsız ve hizmet binası girişinin ayrışması gibi temel hedefleri oluşturması sağlanmıştır. Kamusal alanın yapı ön bahçesinde kot farklılığı da sağlayarak kurduğu bu peyzaj ilişkisi yapının yaya yaklaşımını ön planda tuttuğunu göstermektedir.

Kamusal alan yorumu eleştirel olarak değerlendirildiğinde, şeffaflık ve davetkar yaya erişimi jüri raporunda da anlatıldığı üzere başarılı bulunmaktadır. Buna karşın yapının karasal iklimin sert yaşandığı Kayseri ili için kamusal alanların hem cephe hem kabuktaki açıklıklardan olumsuz etkileneceği, kullanıcı müdahalelerine müsait olduğu düşünülmektedir (Bkz. Şekil 4.12).

Şekil 4.12. Yarışma 06 görsel üzerinden eleştirel okuma

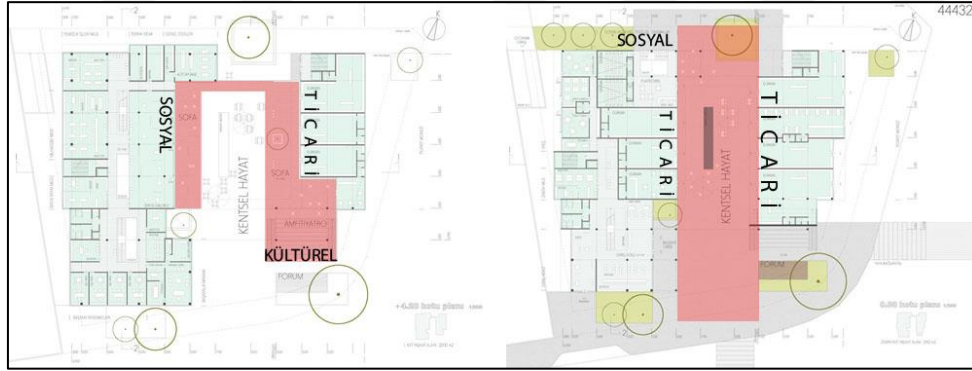
07 Antalya Gazipaşa Belediye Hizmet Binası, Ticaret Merkezi ve Yakın Çevresi Ulusal Mimari Proje Yarışması (2013)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,7	0,2	0,4	0,5
		GEÇİŞLİ	PARÇALI	 TERAS AMFİ SOKAK	DIKEY
NİTEL		DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DIKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.13. Yarışma 07 kamusal alan künyesi

Antalya Gazipaşa Belediyesi hizmet binası ve ticaret merkezi için açılan yarışmanın birinci ödül alan proje önerisi kamusal alan oranları ve proje içerisinde kullanılan kamusal, mekansal karşılıklar yarışma künyesinde görülmektedir (Bkz. Şekil 4.13). Yarışma alanı bulunduğu iklim göz önünde bulundurulduğunda, proje önerisinde kullanılan yoğun yarı açık ve açık alan kullanım önerileriyle uyumlu olduğu söylenebilir.

Proje bir bütün olarak ele alınmakla birlikte programın ikiye bölünerek arasında kamusal kullanımda sokak önerisi getirilmiştir. Geleneksel Akdeniz evlerinde bulunan “hayat”

mekanı proje içerisinde “kentsel hayat” olarak yorumlanarak kamusal sokak için önerilmiştir. Yine geleneksel türk evi tipolojisinde bulunan “sofa” kullanımı iki ana kütlelerin üst kotlardan bağlantı sağlanan terasları için önerilmiştir. Jüri raporunda önerilen iki kütle arasındaki boşluğun kentsel hayata katkısı olumlu bulunmuş ve açık alan kullanımlarının üst katlara da taşınması başarılı olarak değerlendirilmiştir. Geleneksel mimari mekansal öğelerin proje içerisinde kavramsal olarak yer tutması yerel değerlerin yeni bir yorumu olarak düşünülmektedir. Buna karşılık konut tipolojisinden alınan bu kavramlar tümüyle mahremiyet hiyerarşisi içerisinde geliştiği düşünülürse kamusal olan mekanların adlandırılmasında kullanılması yerel olanın ucuzlaştırılmış olduğunu düşündürmektedir (Bkz. Şekil 4.14).

Şekil 4.14. Yarışma 07 kat planları üzerinden eleştirel okuma

08 İzmir Kalkınma Ajansı Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması (2013)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,3	0,2	0,2	0,2
		DOĞRUDAN	PARÇALI	SOKAK AMFİ MEYDAN	YATAY
NİTEL		DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

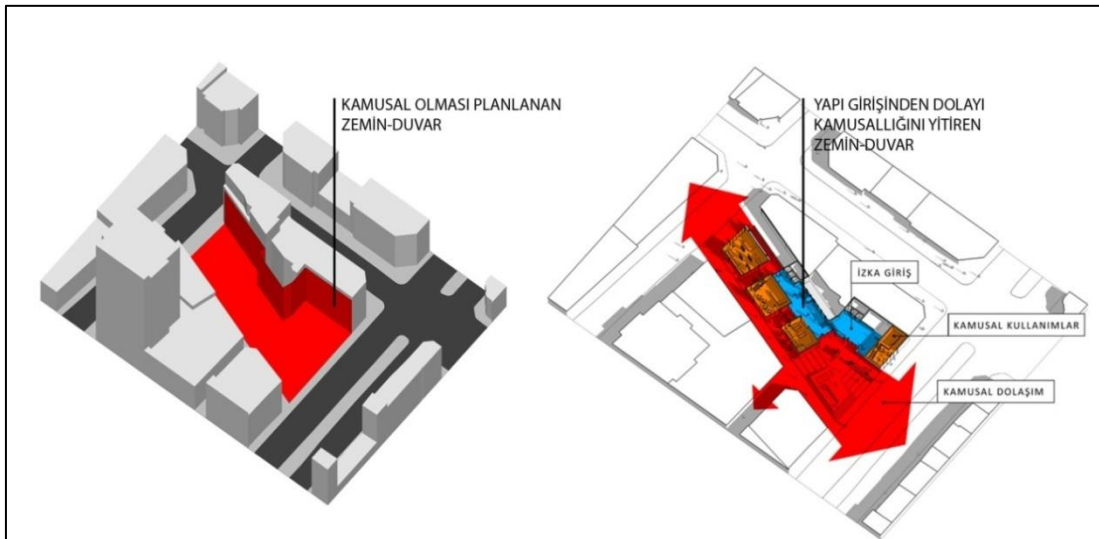
Şekil 4.15. Yarışma 08 kamusal alan künyesi

İzmir Kalkınma Ajansı kurumu için açılan hizmet binası yarışması, proje alanı itibariyle araştırma kapsamı içerisindeki diğer yarışmalardan farklılaşmaktadır. Bir cephesi bitişik

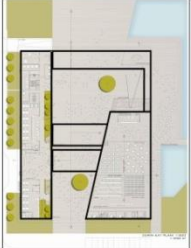
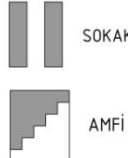
dar ve uzun parsel içerisinde kısa iki cephesi yola bakan arazi şartlarında birinci ödüle ait kamusal mekansal karşılıklar ve kamusal hesaplamalar yarışma künyesinde görünmektedir. (Bkz. Şekil 4.15).

Proje açıklama raporunda kamusal kurgusu üzerinden geliştirilen senaryo ve aşamaları, projenin kamusal amaçı etrafında şekillendiğini göstermektedir. Bu kurgu içerisinde servis yolu üzerinden adlandırılan “kamusal akış” tanımı ve yapı boyunca yatayda ve düşeyde devam ettirilme çabası kamusal hedefinin somutlaştırılması anlamında değerli olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte yapı kütesinin programla birlikte iki ayrı kütlede ele alınması yola yakın olan cephedeki kırılma ile ayrılan kütlelerden her ikisinin de zemin katında kamusal birimlerin kullanılması ve bunun yanında ofis birimlerinin geçiş boyunca uzanması ve bilinçli olarak kamusal kullanıma yatkın birimlerin yol cephesine yakın diğer kütlede çözülmesi olumlu kararlar olarak düşünülmektedir.

Proje oluşum aşamalarında gösterilen “kamusal zemin ve duvar” ifadesinin ilerleyen aşamalarda göz ardı edildiği ve zemin katta düşünülen kamusallığın yapı içlerine kadar devam ettirilmediği ve yapı üst katlarının tipik bir ofis kurgusunda olduğu söylenebilir (Bkz. Şekil 4.16).

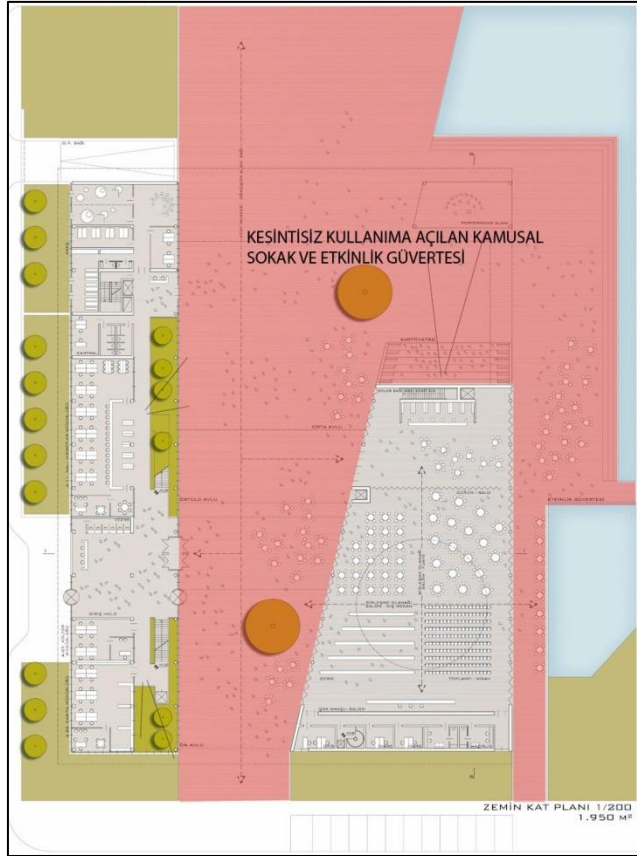
Şekil 4.16. Yarışma 08 şemalar üzerinden eleştirel ifade

09 Uşak Belediyesi Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması (2012)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,8	0,3	0,3	0,5
		DOĞRUDAN	BÜTÜNCÜL		YATAY
	NİTEL	DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.17. Yarışma 09 kamusal alan künyesi (yazar tarafından oluşturulmuştur)

Uşak Belediyesi için açılan hizmet binası yarışması birincilik ödülüne ait kamusal alan oranları ve niteliksel tespitler kamusal künyede görünmektedir (Bkz. Şekil 4.17). Dönüşüm alanı içinde kalan proje yeri incelendiğinde ortasından derenin geçtiği park parselinin köşesinde bulunması ve doğrudan halkla teması gerektiren işlevi nedeniyle araştırma kapsamı içinde önemli bir yer tuttuğu söylenebilir.

Yapı önerisi iki ana kütlede oluşurken programda istenen sosyal kültürel donatılar bir kütlede belediye birimlerine ait yapı ise diğer kütlede çözülmüştür. İki kütle dereye paralel uzanırken arasında bırakılan geniş boşluk hem meydan hem sokak işlevi görmektedir. İki kütledeki üzeri tek bir parçalı kabuk ile birbirine bağlanmaktadır. Kabuk tasarımının biçimlenmesi sonucu önerilen sokak parçalı bir yapıya bürünürken kamusal olarak kesintisiz devam etmektedir. Mimari raporda bu kabuk bölüntülerinin oluşturduğu sıralama ön avlu, örtülü avlu, orta avlu ismi ile anılırken çok amaçlı salonun açık önerilmesi sonucu kamusallaşan sosyal birimin terasları ise üst avlu ve dere ile sosyal yapı arasındaki peyzaj alanı etkinlik güvertesi olarak adlandırılmıştır. Bu öneriler incelendiğinde ardışık dış mekanlar olarak adlandırılan avluların aslında bütüncül bir kamusal alanın çatı planında ayrışması olduğu söylenebilir. Oysa proje zemin katı incelendiğinde yapı kesintisiz bir kamusal alanı içermektedir (Bkz. Şekil 4.18).

Şekil 4.18. Yarışma 09 zemin kat planı üzerinden eleştirel ifade

10 Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası ve İş Merkezi Mimarî Fikir Yarışması (2012)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,7	0,5	0,3	0,5
		GEÇİŞLİ	PARÇALI	RAMPA TERAS ÜSTÜ KAPALI GEÇİŞ	DIKEY
	NİTEL	DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DIKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.19. Yarışma 10 kamusal alan künyesi

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası için açılan hizmet binası ve ticari işlevlere ait proje yarışması birinci ödül proje önerisine yapılan kamusal alan oranları ve niteliksel saptamalar kamusal alan künyesinde görünmektedir (Bkz. Şekil 4.19.)

Tek bir saçak altında üçgen forma yerleşen yapı iki ana programı içerirken arasında üretilen saçak altı kamusalıktan beslenmektedir. Ticari fonksiyonlar ve ofis yapıları bu saçak altı kamusalıktan erişilirken rampa teras ve yarı gölge alanlar üretilmiştir. Açıklama raporunda da bahsedildiği gibi sıcak iklim koşullarına uygun üretilen saçak kullanım konforunu artırmakta ve zemin kat ve birinci kat kullanımları kamusal mekanlarla örtüşmektedir. Vaziyet planında görülen yeşil alan lekesi önerilen kamusal kullanımla temasa geçmemektedir. Bu durumun iklimsel olarak yaşanabilir mekan kalitesini düşüreceği söylenebilir. Bunun yanında jüri raporunda belirtildiği gibi geçişin içinden çalışan çoğu mekanın yeterli ışık alamayacağı düşünülmektedir.

Şekil 4.20. Yarışma 10 b-b kesiti üzerinden eleştirel ifade

11 Çanakkale Belediyesi "Yeşil" Yerel Yönetim ve Kültür Merkezi Binası ile Yakın Çevresinin Düzenlenmesi Ulusal Mimari Proje Yarışması (2012)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,7	0,2	0,3	0,4
		GEÇİŞLİ	PARÇALI	ÜSTÜ KAPALI GEÇİŞ MEYDAN AVLU	YATAY
NİTEL		DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.21. Yarışma 11 kamusal alan künyesi

Çanakkale Belediyesi hizmet yapısı kültür merkezi ve çevre düzenlemesi programı ile açılan yarışmanın projesi birinci ödülüne ait kamusal alan oranları ve niteliksel belirlemeler kamusal alan künyesinde görünmektedir (Bkz. Şekil 4.21). Yarışma konusu kültürel ve belediye hizmeti işlevlerini bir araya getirirken ihtiyaç programında istenilen sürdürülebilirlik vurgusu yarışmanın kapsam dahilindeki diğer yarışmalara oranla yaklaşım olarak farklılaştırmaktadır.

Yapının ihtiyaç programında belirtilen kamusal açık alanlar etrafında şekillenme vurgusu ve çok parçalı yapı programının yine kamusallığın birleştirici olması beklentisi yarışmacılar ve yarışma kültürü adına olumlu bir ön bilgi olarak görülebilir. Bu bilgiler ışığında seçilen projenin kamusal alan künyesinde de görüldüğü gibi meydan, avlu ve üstü kapalı geçiş gibi kamusal mekansallıkları çeşitlendirerek kullanması kentsel kamusallığın güçlü yönünü vurgulamaktadır. Yapının kamusal kullanım önerileri içerisinde yapının geri çekilerek oluşturulan kent meydanı, mevcut büyüklüğünü destekleyecek kafe ve dinlenme alanlarını alt kotta(çökertilmiş avlu) çözerek meydanın yalnızca öneri oturma birimlerinin kullanılacağı çoğu zaman boş olarak kalacağı düşünülmektedir. Nikah salonu ve çok amaçlı salon gibi işlevlerin bu alt avlulardan çalışması olumlu iken meydandan kopuk olması eleştirisi yapılabilir (Bkz. Şekil 4.22).

Şekil 4.22. Yarışma 11 şemalar üzerinden eleştirel ifade

12 Adana Çukurova İlçe Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Ulusal Mimari Proje Yarışması (2011)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		1	0,3	0,4	0,6
		DOĞRUDAN	PARÇALI	YEŞİL ÇATI MEYDAN ÜSTÜ KAPALI GEÇİŞ	DİKEY
	NİTEL	DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.23. Yarışma 12 kamusal alan künyesi

Adana'nın yeni gelişim bölgesi içerisinde büyük bir kent parkının sınırları içerisinde planlanan Çukurova Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Yarışması birinci ödüle ait kamusal alan oransal hesaplamalar ve niteliksel belirlemeler kamusal alan künyesinde görülmektedir (Bkz. Şekil 4.23).

Araştırma kapsamı içinde bir kent parkının parçası olan yarışmalar olsa da Çukurova İlçe Belediyesi yarışma birinci ödül biçimsel olarak kırıklı formu ve peyzajı yapının içinde homojenize etmesi, yeşil çatı kullanımı kat erişimleri ve peyzajla var olan özellikleri ile jüri raporunda başarılı bulunduğu belirtilmektedir. Bunun yanında kütlenin dinamik çizgisinin yanında cephe düzeninde de aynı hareketin devam ettirilmesi ve sadeleştirilmeye gidilmemesi ise olumsuz bulunmuştur. Özellikle form olarak tipolojik şemaların aksine hareketli yapısının değerli olduğu düşünülmektedir.

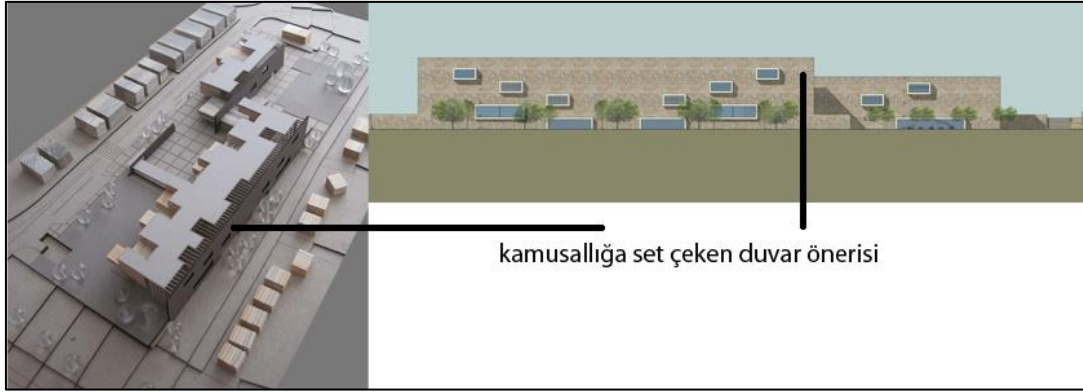
Şekil 4.24. Yarışma 12 cephe malzemeleri üzerinden eleştirel ifade

13 T.C. Hatay İl Genel Meclisi – İl Özel İdare Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması (2011)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,7	0,6	0,2	0,5
		DOĞRUDAN	BÜTÜNCÜL	 İÇ BAHÇE MEYDAN	YATAY
	NİTEL	DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.25. Yarışma 13 kamusal alan künyesi

Hatay İl Genel Meclisi ve İl Özel İdare Hizmet Binasına ait açılan yarışmanın birinci ödülüne ait kamusal alan oran ve nitelik belirlemeleri kamusal alan künyesinde görülmektedir (Bkz. Şekil 4.25). Yarışma, iki kamu kurumuna hizmet edecek olması nedeniyle yönetim yarışmaları kapsamı içinde farklılaşmaktadır.

Yapının kamusal alan önerisi incelendiğinde; iki kurumu ayrı kütlede çözerken, yola paralel uzanan iki dikdörtgen kütlelerin arazinin çapraz iki ucuna yerleştirilmesi sonucu farklı törensel aktivilerde kullanılacak bir meydan ve iki yeşil alan önerdiği gözlenmektedir. Yapı arka cephesinde geleneksel malzeme ile çelik strüktür arasına örülen istinat/duvar ve bunun ile yapı iç sirkülasyon koridoru arasında bırakılan boşluk, iklimatik etkileri ve ışık alması açısından olumlu bulunmuştur. Bununla birlikte yapı boyunca uzayan bu duvarın içinde açılan zayıf boşluklar ve kent ile yapı içi arasında oluşturduğu set kamusallığın sadece yapı ön cephesinde kalmasına ve yapı arka cephesindeki kamusallığı hem görsel hem kullanım olarak olumsuz etkilediği söylenebilir (Bkz. Şekil 4.26).

Şekil 4.26. Yarışma 13 maket ve güneydoğu cephesi üzerinden eleştirel ifade

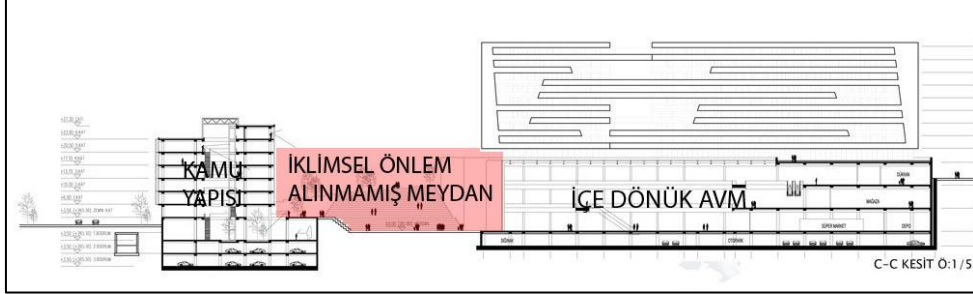
14 T.C. Yozgat İl Genel Meclisi – İl Özel İdare Binası ve AYM Ulusal Mimari Proje Yarışması (2011)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,5	0	0,2	0,3
		DOĞRUDAN	BÜTÜNCÜL	MEYDAN AMFİ	YATAY
NİTEL		DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.27. Yarışma 14 kamusal alan künyesi

Yozgat İl Genel Meclisi İl Özel İdare yapısı ile alışveriş merkezi programını birleştiren yarışma, kamu işlevi ile kapalı alışveriş merkezi işlevini bir araya getirmesi nedeniyle diğer yönetim yapıları yarışmaları içerisinde farklılaşmaktadır. Yarışma birinci ödülüne ait kamusal alan hesaplamaları ve niteliksel tespitler kamusal alan künyesinde görünmektedir (Bkz. Şekil 4.27).

Yarışmanın bir meydan ile program içindeki kamu ve alışveriş için istenen kütleleri ayırırken aynı zamanda tanımlamaktadır. Önerilen meydanın zemin, yol ve kütleler arasındaki ilişki tarifi başarılı bulunmuştur. Bunun yanında alışveriş merkezinin içe dönük programı ve farklı girişlerinin olması üzeri açık bırakılan bu meydanın kullanımını

olumsuz etkilerken, özellikle karasal iklim bölgesinde olan bir yer için sorunlar oluşturabileceği eleştirisinde bulunulabilir (Bkz. Şekil 4.28).

Şekil 4.28. Yarışma 14 c-c kesiti üzerinden eleştirel ifade

15 Düzce Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması (2010)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,6	0,2	0,2	0,3
		DOĞRUDAN	PARÇALI	MEYDAN	YATAY
NİTEL		DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.29. Yarışma 15 kamusal alan künyesi

Düzce Ticaret ve Sanayi Odası için açılan hizmet binası proje yarışması birinci ödüle ait kamusal alan oraları ve niteliksel belirlemeler kamusal alan künyesinde görülmektedir (Bkz. Şekil 4.29).

Köşe parselde bulunması nedeniyle iki yolun kesişiminde bulunan alan için meydan tanımlanmış ve yapı geriye çekilerek ofis yapılarını kurgulamıştır. Yapı ön kısmında girişler verilirken meydanlaşan zemin kat kullanımı kamusal alan önerisi olarak

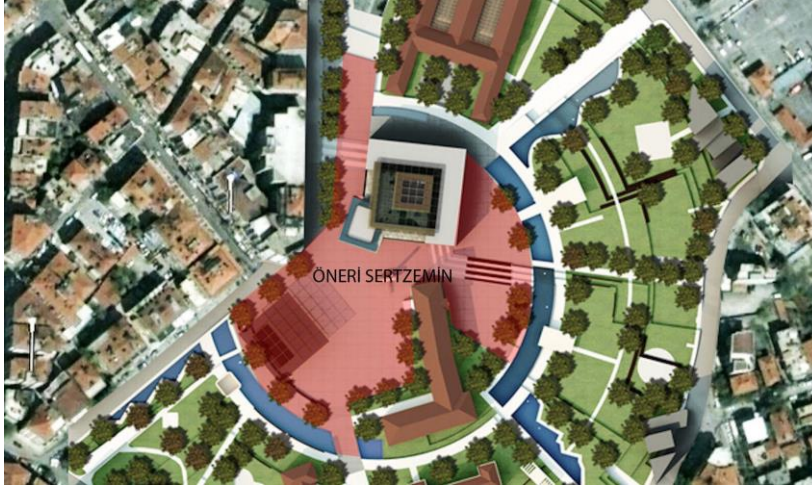
söylenbilir. Çok amaçlı salonun zemin katta çözülmesi ile dış mekanla kurulan doğrudan bağlantı olumlu bulunmuştur.

16 Denizli Hükümet Konağı Mimari Projesi ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Projesi Yarışması (2009)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,9	0,2	0,4	0,5
		DOĞRUDAN	BÜTÜNCÜL	AMFİ MEYDAN YEŞİL ÇATI	YATAY
	NİTEL	DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

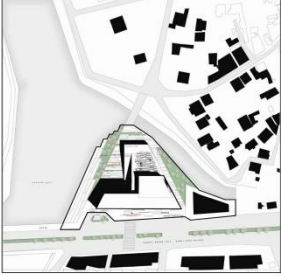
Şekil 4.30. Yarışma 16 kamusal alan künyesi

Denizli Hükümet Konağı yarışması birinci ödüle ait kamusal alan oranları ve niteliksel hesaplamalar kamusal alan künyesinde görünmektedir (Bkz. Şekil 4.30). Hükümet Konağı işlevi ve doğrudan halkla iletişim düşünüldüğünde yarışmanın kent parkı denebilecek bir kamusal alan içerisinde istenmesi, çalışma kapsamı içerisinde yarışmayı farklı bir yere koymaktadır.

Jüri tarafından yapının gerek meydan arayışı gerek doluluk boşluk ve kütle düzeni, öneri müze yapısı ve yeşil alan kullanımına kadar doğru ve kentsel ilişkileri olumlu bulunmuştur. Kamusal alan oranı olarak yapı vaziyet planında görülen 0,9 değeri kentsel açık alan içinde konumlanmasından kaynaklanmakla birlikte bu oransal değer karşılığı olarak eski yeni yapı arasında önerilen meydanın tamamen sert zemine bırakılması olumsuz olarak düşünülmektedir (Bkz. Şekil 4.31).

Şekil 4.31. Yarışma 16 vaziyet planı üzerinden eleştirel ifade

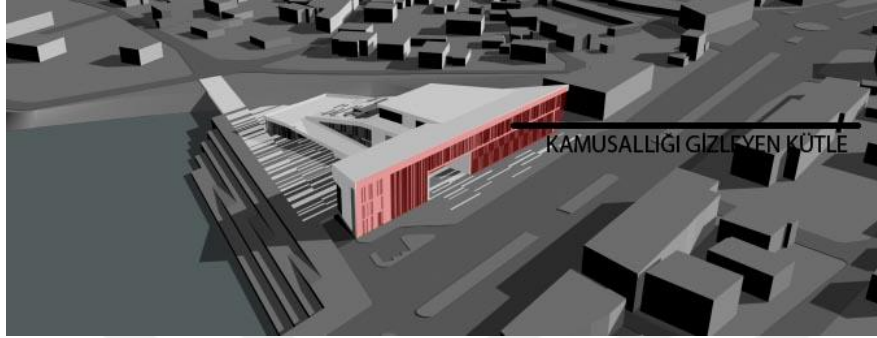
17 Kadirli Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Ulusal Mimari Proje Yarışması (2009)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,8	0,1	0,4	0,4
		GEÇİŞLİ	PARÇALI	 ÜSTÜ KAPALI GEÇİŞ AMFİ YEŞİL ÇATI	DİKEY
NİTEL		DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.32. Yarışma 17 kamusal alan künyesi

Kadirli Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi yarışması birinci ödüle ait kamusal alan oranları ve niteliksel tespitler kamusal alan künyesinde görülmektedir (Bkz. Şekil 4.32).

Yapı kütle olarak yola paralel ve yakın konumlanırken kütle içinden açılan boşluk ile erişilen ve arka tarafta oluşturduğu rampa ile kültür mekanlarına erişim sağlarken yapı üst katlarına da kamusallığı taşımaktadır. Açıklama raporunda belirtilen ve jüri tarafından da başarılı bulunan arka kısımda bulunan teraslanma/balkon önerisi ve bunun bölgenin yerel

yaşantısında kullandığı çatı kullanımı ile ilişkililmesi değerli bir yaklaşım olarak görülür. Bununla birlikte kamusal önerinin yapı arka cephesinde kalması ve yapının yola çok yaklaşması durumu kamusal alanların ikincil durumda kalma ihtimalini düşündürmektedir (Bkz. Şekil 4.33).

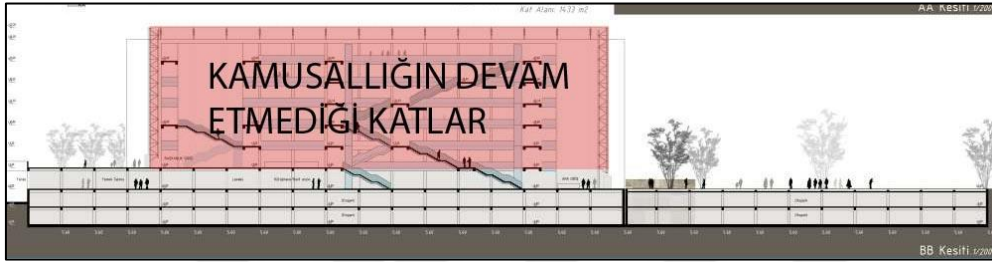
Şekil 4.33. Yarışma 17 görsel üzerinden eleştirel ifade

18 Denizli Belediyesi Hizmet Binası ve Çevresi Mimari Proje Yarışması (2009)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,8	0,2	0,2	0,4
		DOĞRUDAN	PARÇALI	ÜSTÜ KAPALI GEÇİŞ AMFİ MEYDAN	YATAY
NİTEL		DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.34. Yarışma 18 kamusal alan künyesi

Denizli Belediyesi Hizmet Binası ve Çevresi için açılan yarışmanın birinci ödül proje önerisine ait kamusal alan oranları ve niteliksel tespitler kamusal alan künyesinde görülmektedir (Bkz. Şekil 4.34)

Ana yol yaklaşımına dik olarak yerleşen yapı kütlesi cephe boyunca kamusalılığı yanında götürmektedir. Bu yaklaşım ile yapı girişleri, meclis gibi doğrudan erişim gerektiren programlara erişimi sağlamaktadır. Açıklama raporunda bahsedilen dokuma kavramı ile yerel değerleri bütünleştirme çabası ve bunu yaparken kullanılan yalın dil jüri tarafından da değerli bulunmaktadır. Bununla birlikte 5 katlı bir yapıda, kamusal kullanımın zemin kat ve alt zemin katta bulunup üst katlarda devam ettirilememesi eleştirisi getirilebilir (Bkz. Şekil 4.35).

Şekil 4.35. Yarışma 18 kesit üzerinden eleştirel ifade

19 Bitlis Merkez Hükümet Konağı Mimari Proje Yarışması (2008)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,7	0,2	0,2	0,4
	NİTEL	DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.36. Yarışma 19 kamusal alan künyesi

Bitlis Merkez Hükümet Konağı için açılan yarışmanın birinci ödül proje önerisine ait kamusal alan oranları ve niteliksel belirlemeler kamusal alan künyesinde görülmektedir (Bkz. Şekil 4.36).

Bitlis ili soğuk iklimi ve coğrafi şartları düşüldüğüne kamusal alan kullanımı yapı iç-dış açık alan dengesi gibi konularda dikkat edilmesi gereken bir yarışma sürecini barındırırken birinci ödül proje önerisi geriye çekilerek yola paralel bütüncül bir kütle yerleşimi ile biçimlenmektedir. Bu biçimleniş içinde kendi alt birimlerini kütleden okutan ve çatı eğimi ile zengin iç mekanlar üretilmeye çalışılmıştır. Bununla birlikte yapının ön kısımda önerdiği meydanın salt bir sert zemin ve otopark alanından oluşması bu mekansal genişliğin ve ölçeğin resmi törenler haricinde kamusal kullanımı örgütleyecek donanımları barındırmadığı ve yapı iç mekanına yönelen bir bakış açısının sonuç ürünü olduğu düşünülmektedir (Bkz. Şekil 4.37).

Şekil 4.37. Yarışma 19 görsel üzerinden eleştirel ifade

20 Kahramanmaraş Belediye Başkanlığı Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması (2006)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,5	0,2	0,2	0,3
		GEÇİŞLİ	PARÇALI	ÜSTÜ KAPALI GEÇİŞ SOKAK	YATAY
	NİTEL	DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.38. Yarışma 20 kamusal alan künyesi

21 Diyarbakır Yenışehir Belediyesi Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması (2005)	NİCEL	KENTSEL MEKAN/KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM/KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE/KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
		0,7	0,2	0,3	0,4
		DOĞRUDAN	BÜTÜNCÜL	 AMFİ MEYDAN AVLU	YATAY
	NİTEL	DOĞRUDAN KAMUSAL ALAN / GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN / PARÇALI KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY / YATAY KAMUSALLIK

Şekil 4.40. Yarışma 21 kamusal alan künyesi

Diyarbakır Yenışehir Belediyesi Hizmet Binası için açılan mimari proje yarışması birinci ödüle ait kamusal alan oranları ve niteliksel belirlemeler kamusal alan künyesinde görülmektedir (Bkz. Şekil 4.40).

Arazi şartlarının yeniden ele alınarak yapı önünde önerilen kentsel hayat ve çökertilmiş avlu ile zenginleşen kamusal kullanımlar jüri raporunda başarılı olarak belirtilmektedir. Belediye kütesinin yapıyı yarı avlu kullanımına dönüştürmesi kentsel hayat ve çökertilmiş avlu ile zenginleşen mekansal öneriler meclis salonun küteden algılanışı gibi tasarım kararları başarılı bulunsa da çökertilmiş avlunun erişim olarak zayıf bir merdivenle çalıştırılması ve kentsel hayat önerisinin üst örtü ile gizlenmesi eleştirilebilir tutumlar olarak düşünülmektedir (Bkz. Şekil 4.41).

Şekil 4.41. Yarışma 21 görsel üzerinden eleştirel ifade

4.1. Bölüm Sonucu

21 yarışma projesi proje okuma yöntemi ile değerlendirilmiş ve nicel, nitel bulgular ekler kısmında detaylı olarak verilmiştir. Bununla birlikte her yarışma birinci ödüle ait kamusal alan oranları, niteliksel sınıflandırma ve mekansal karşılıklarının yer aldığı kamusal alan künyeleri oluşturulmuştur. Kamusal alan künyelerinin değerlendirildiği ve proje görselleri üzerinden açıklama raporu, jüri raporu referansları ile eleştirel metinlerin yer aldığı alan çalışması sonucunda, kamusal alanın son dönem yönetim yapıları yarışma projeleri içerisinde genel yaklaşımlarını, düşünülen kamusal alan yorumlarında hangi mekansal önerilerin daha çok yer aldığı gibi durumlar nicel ve nitel başlıkları altında ele alınmıştır.

4.2. Nicel Değerlendirme Bulguları

Çizelge 4.2. Tüm yarışmalar nicel okuma sonuçları

YARIŞMA NUMARASI	NİCEL			
	KENTSEL MEKAN- KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM- KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE-KAMUSAL ALAN ORANI	ORTALAMA KAMUSAL ALAN ORANI
1	0,8	0,4	0,3	0,5
2	0,7	0,1	0,4	0,4
3	0,6	0,4	0,3	0,4
4	0,6	0,5	0,2	0,4
5	0,5	0,2	0,2	0,3
6	0,6	0,3	0,3	0,4
7	0,7	0,2	0,4	0,4
8	0,3	0,2	0,2	0,2
9	0,8	0,3	0,3	0,5
10	0,7	0,5	0,3	0,5
11	0,7	0,2	0,3	0,4
12	1	0,3	0,4	0,6
13	0,7	0,6	0,2	0,5
14	0,5	0	0,2	0,2
15	0,6	0,2	0,2	0,3
16	0,9	0,2	0,4	0,5
17	0,8	0,1	0,4	0,4
18	0,8	0,2	0,2	0,4
19	0,7	0,2	0,2	0,4
20	0,5	0,2	0,2	0,3
21	0,7	0,2	0,3	0,4
GENEL ORT.	0,7	0,3	0,3	0,4

Tüm projelere ait kamusal alan oranları ve alt bileşen oranları tabloya aktarılmıştır. Buna göre 21 projenin genel ortalama yapı kamusal alan oranı 0,4 olarak bulunmuştur. “Kentsel Mekan / Kamusal Alan”, “Yapı Programı / Kamusal Alan” ve “Kütle / Kamusal Alan” genel ortalama oranları ise sırasıyla 0,7; 0,3; 0,3 olarak bulunmuştur (Bkz. Çizelge 4.2).

Halkın tamamına hizmet eden Belediye Hizmet Binaları ve Hükümet Konakları aynı başlıkta ele alınmış ve toplam 13 yarışma kendi içerisinde değerlendirilmiştir. 13 projenin yapı kamusal alan oranlarının aritmetik ortalaması alındığında 0,4 değeri elde edilmiştir. Bu yapıların “Kentsel Mekan / Kamusal Alan”, “Yapı Programı / Kamusal Alan” ve “Kütle / Kamusal Alan” genel ortalama oranları ise sırasıyla 0,7; 0,3; 0,3 olarak bulunmuştur (Bkz. Çizelge 4.3.).

Çizelge 4.3. Belediyeler ve hükümet konakları genel ortalama kamusal alan oranları

TÜM BELEDİYELER VE HÜKÜMET KONAKLARI TOPLAM ORTALAMA KAMUSAL ALAN ORANLARI	KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM / KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	YAPI ORTALAMA KAMUSAL ALAN ORANI
	0,7	0,3	0,3	0,4

Belediyeler ve Hükümet Konakları haricinde kalan yarışmalar Diğer Kurum Yapıları başlığı altında değerlendirilmiştir. Bu 8 projenin genel ortalama yapı kamusal alan oranı 0,4 olarak bulunmuştur. “Kentsel Mekan / Kamusal Alan”, “Yapı Programı / Kamusal Alan” ve “Kütle / Kamusal Alan” genel ortalama oranları ise sırasıyla 0,6; 0,3; 0,3 olarak bulunmuştur (Bkz. Çizelge 4.4).

Çizelge 4.4. Diğer kurum yapıları genel ortalama kamusal alan oranları

TÜM KURUM YAPILARI TOPLAM ORTALAMA KAMUSAL ALAN ORANLARI	KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI	PROGRAM / KAMUSAL ALAN ORANI	KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	YAPI ORTALAMA KAMUSAL ALAN ORANI
	0,6	0,3	0,3	0,4

Kamusal alan okumalarında vaziyet planı üzerinden hesaplanan kentsel-kamusal alan ilişkisine yönelik sonuç değerleri, kat planları ve görünüş-cepheler üzerinden hesaplanan değerlere oranla fazla olduğu görülmektedir. Bu nedenle kamusal alan üretiminde vaziyet planı önceliği olduğu söylenebilir.

Kamusal alanın görünürlüğü ve somut ifadesinin, kavramın tasarımcı gözünden algılanma biçimiyle birlikte düşünülmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda değerlendirme yapıldığında kavramın projeler içerisinde önemli bir yer tuttuğu sayısal sonuçlarla desteklenmiştir. Kamusal alan üretiminde tasarımcının kamusallık üretiminde vaziyet planlarına yoğunlaştığı ve bu yoğunlaşma sonucunda kentsel mekan-kamusal alan oranlarının yüksek çıktığı görülmektedir. Vaziyet planları genel ortalaması 0,7 iken cephe ve kat planları 0,3 olarak hesaplanmıştır.

Kamusal alan üretiminde yoğun olarak vaziyet planı üzerinden tasarım geliştirildiği belirlenmiştir. Bunun yanında kamu yönetim yapılarında halkın yapı cephe ve kat planlarında da davet edildiği tasarımların geliştirilmesi gerekmektedir. Kamusal alan oranlarının yapı bazında da iyileştirilmesi gerekmektedir. Bu oranlar artırıldığında kent, çevre ve erişilebilirlik bağlamında daha yaşanabilir ve kullanıcı odaklı yapıların üretilmesi beklenmektedir.

Önerilen okuma yöntemi sonucunda 21 adet yönetim binaları ulusal mimari yarışma projesi birincilik ödülü, kamusal alan kavramı ile birlikte değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda elde edilen veriler üzerinden son dönem yarışmalar içerisinde kamusallığın yapısal ve somut üretimlerine yönelik ölçümler yapılmıştır. Kamusallığın yapı vaziyet planları üzerinden kabul edilip tartışıldığı ve bunun sonucu olarak kat planları ve cephe yüzeylerinde daha az yer tuttuğu sonucuna ulaşılmıştır. Öneri model üzerinden belirlenen saptamalar doğrultusunda sonradan yapılacak proje tasarımlarında yarışma projeleri ve diğer proje konularında kamusal alan üretiminin cephe ve kat planlarında da yoğunlaşılması gerektiği önermesi yapılabilir.

Belediye ve hükümet konakları kentsel kamusal alan ortalaması (0,7) diğer kurum yapıları ortalamasından (0,6) daha fazla kamusallık içermektedir. Cepheler ve kat planlarında ise eşit sonuçlar çıkmaktadır (0,3). Genel ortalama kamusal alan oranları ise kentsel mekan kamusal alan oranlarındaki farklılığa rağmen eşit çıkmıştır (0,4). Yapı türüne göre yapılan karşılaştırma sonucunda yönetim binaları yarışmaları genelinde üretilen kamusallık yaklaşımlarının büyük oranda benzerlik taşıdığı sonucuna ulaşılmıştır.

4.3. Nitel Değerlendirme Bulguları

Çizelge 4.5. Tüm yarışmalar nitel okuma sonuçları

YARIŞMA NUMARASI	NİTEL			
	DOĞRUDAN- GEÇİŞLİ KAMUSAL ALAN	PARÇALI- BÜTÜNCÜL KAMUSAL ALAN	MEKANSAL KARŞILIK	DİKEY-YATAY KAMUSALLIK
1	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	SOKAK, AMFİ, ÜSTÜ K. G.	YATAY
2	DOĞRUDAN	PARÇALI	MEYDAN, AVLU	YATAY
3	GEÇİŞLİ	PARÇALI	ÜSTÜ K. G., AMFİ	DİKEY
4	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	SOKAK, MEYDAN	YATAY
5	GEÇİŞLİ	PARÇALI	TERAS, MEYDAN	DİKEY
6	DOĞRUDAN	BÜTÜNCÜL	AMFİ, TERAS	DİKEY
7	GEÇİŞLİ	PARÇALI	AMFİ, TERAS, SOKAK	DİKEY
8	DOĞRUDAN	PARÇALI	AMFİ, SOKAK, MEYDAN	YATAY
9	DOĞRUDAN	BÜTÜNCÜL	SOKAK, AMFİ	YATAY
10	GEÇİŞLİ	PARÇALI	RAMPA, TERAS, ÜSTÜ K. G.	DİKEY
11	GEÇİŞLİ	PARÇALI	MEYDAN, AVLU, ÜSTÜ K. G.	YATAY
12	DOĞRUDAN	PARÇALI	MEYDAN, YEŞİL Ç., ÜSTÜ K. G.	DİKEY
13	DOĞRUDAN	BÜTÜNCÜL	İÇ BAHÇE, MEYDAN	YATAY
14	DOĞRUDAN	BÜTÜNCÜL	MEYDAN, AMFİ	YATAY
15	DOĞRUDAN	PARÇALI	MEYDAN	YATAY
16	DOĞRUDAN	BÜTÜNCÜL	MEYDAN, AMFİ, YEŞİL Ç.	YATAY
17	GEÇİŞLİ	PARÇALI	AMFİ, YEŞİL Ç., ÜSTÜ K. G.	DİKEY
18	DOĞRUDAN	PARÇALI	MEYDAN, AMFİ, ÜSTÜ K. G.	YATAY
19	DOĞRUDAN	BÜTÜNCÜL	AVLU, MEYDAN	YATAY
20	GEÇİŞLİ	PARÇALI	SOKAK, ÜSTÜ K. G.	YATAY
21	DOĞRUDAN	BÜTÜNCÜL	MEYDAN, AVLU, AMFİ	YATAY

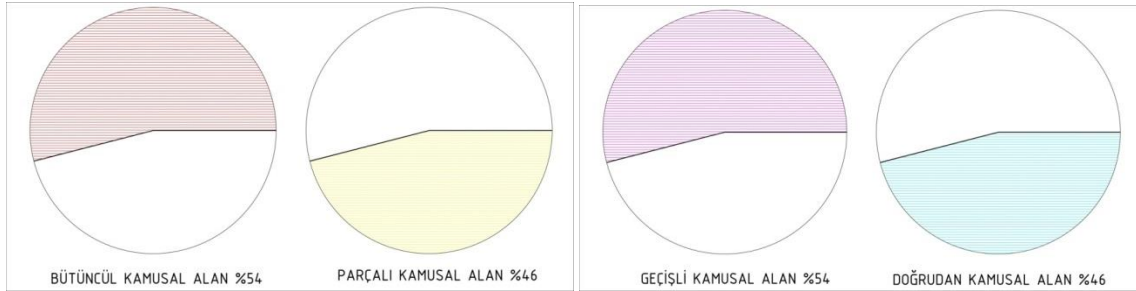
Yarışma proje verilerinin nitelik sınıflandırmasına yönelik değerlendirmeler tablolara aktarıldığında 21 projenin “Bütüncül / Parçalı” ve “Doğrudan / Geçişli” kamusal alan sınıfları belirlenmiş ve şekil üzerinden yüzde değerleri ifade edilmiştir. Tüm yarışmalara ait birinci ödül önerilerinde yer alan kamusal alan yorumlarının mekansal karşılıkları ve yatay/dikey kamusal alan önerileri tek tablo halinde verilmiştir (Bkz. Çizelge 4.5.).

Tabloya göre 7 yarışma birinci ödülünde *dikey kamusallık* önerilirken 14 yarışma projesinde ise *yatay kamusallık* önerilmiştir. Buna göre son dönem yarışmalarında ağırlıklı tutumun yatay kamusallık olduğu sonucu çıkarılabilir. Bunun nedenleri arasında iklimsel koşullarla birlikte kamusallığın erişilebilir olma durumunun getirdiği zorluklar kamusallığın yapı üst katlarında devam etmesini zorlaştırmaktadır. Bu zorlukla mücadele

etmek yerine zemin kat kamusallığını yeterli görmek olumsuz tutumlardan biri olarak düşünülmektedir.

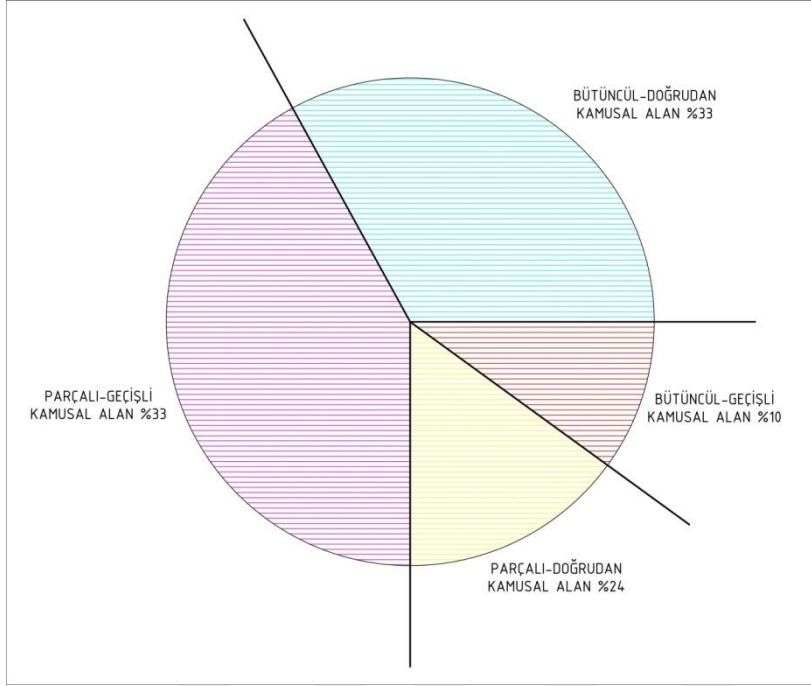
Tablo üzerinde mekansal karşılık olarak en çok tercih edilen öneri 13 yarışma projesinde belirlenen *meydan* önerisi, daha sonra 11 projede yer alan *amfi* kullanımı ve 8 projede bulunan *üstü kapalı geçiş* önerisidir. Kamusallığın yönetim yapıları özelinde bu üç mekan üzerinden ağırlıklı kullanımları düşünüldüğünde ortak alan üretme noktasında kullanıcıları bir araya getirmesi anlamında amfi önerisi ve geniş kamusallık vurgusu anlamında meydan önerisi ve bunların biçimsel olarak yapı kütlelerinde açılan geçişlerle sağlandığı sonucu çıkarılabilir. Kentsel olarak meydan üretmek kamusallığın büyük boşluklar halinde yapılarda yer aldığını gösterirken kamusallığın yatay kullanımının fazla çıkması ile de örtüşen bir tutum olarak söylenebilir.

Tüm projelere ait dört farklı niteliksel durum tablolştırılmıştır (Bkz. Çizelge 4.5.). Tabloya göre niteliksel verilerin aritmetik ortalaması alındığında bunların %54'ü "Bütüncül", %46'sı "Parçalı" ve %54'ü "Geçişli", %46'sı "Doğrudan" olarak bulunmuştur (Bkz. Şekil 4.42.).

Şekil 4.42. Tümü projeler "bütüncül-parçalı" ve "geçişli-doğrudan" kamusal alan sınıflandırması genel ortalama yüzdeleri

Kamusal alan niteliğine yönelik saptamalar dört başlıkta ele alınırken kendi içerisinde ikili gruplar halinde değerlendirilmiştir. Bu nedenle bir projenin kamusal niteliği dört sınıfsal sonucu ortaya çıkarmaktadır. Bunlar "bütüncül-doğrudan", "bütüncül-geçişli", "parçalı-doğrudan" ve "parçalı-geçişli" ikililerinden biri olarak bulunmuştur. Bu başlıklara ait genel ortalamalar ise sırasıyla %33, %10, %24 ve %33 olarak bulunmuştur (Bkz. Şekil 4.43.).

Şekil 4.43. Tüm projeler kamusal alan sınıflandırması genel ortalama yüzdeleri

Nitel değerlendirme bulgularına göre kamusal alan üretiminde belirtilen nitelik sınıflarına uyan fakat her proje özelinde farklılaşan yorumlar yapılmıştır. Bu yorumlar proje türüne göre değerlendirildiğinde son dönem yarışmaları içerisinde ağırlıklı tutumlar hesaplanmıştır.

Yapı kamusal sınıflandırma oranları değerlendirildiğinde ağırlıklı kamusal alan yorumu %33 ile eşit orana sahip “parçalı-geçişli” ve “bütüncül-doğrudan” kamusal alan yorumu olmuştur. Parçalı-doğrudan kamusal alan yorumu %24 ile ikinci tercihi oluştururken en düşük oran %10 ile parçalı-doğrudan kamusal alan yorumu olmuştur. Kamusal alan niteliği mimarın kendi tasarım dilini oluşturan özel tercihleri yanında programın ya da arazi şartlarının getirdiği kısıtlamaları avantaja çevirmek üzere kullandığı yöntemlerin sonucunda biçimlenmektedir.

Dönem dönem moda/trend ve birbirini etkileyen tasarımsal süreçler günümüze kadar hep olagelmıştır. Nitelik ve biçimsel yorumlar bu yönü ile ele alınmakla birlikte bulunduğu çağın teknolojik, sosyal ve algısal değişimlerini de yansıtmaktadır. 21 proje üzerinden yapılan nitelik belirlemeleri, mimarların bundan sonraki tasarımlarında farkındalık oluşturacak ve kavramsal altlık oluşturmaya yardımcı olması düşünülmektedir.

5. SONUÇLAR

Kamusal alan'a dair kavramın tanım ve kökeninden başlayarak literatürde tuttuğu yer ve mimarlıkla ilişkisi ilk iki bölümde irdelenmiştir. Üçüncü bölümde ise kapsam dahilinde incelenecek yönetim yapıları yarışmalarına ait birinci ödüller ve daha sonra kullanılacak çalışma alanlarına uygulanması öngörülen proje okuma yöntemi geliştirilmiştir.

Çalışma kapsamında ele alınan 21 adet yarışma projesi birinci ödüle ait proje önerileri detaylı olarak önerilen yöntem üzerinden değerlendirmeye alınmış ve ekler bölümünde her biri ayrı başlık altında verilmiştir. Kamusal alan kavramının yarışma ortamında sayısal olarak ne derece yer tuttuğu, mekansal karşılıklarının neler olduğu ve hangi söylemler üzerinden ifade bulduğu bunun yanında vaat edilen, dile getirilen kamusallığın gerçekten yer alıp almadığı, sayısal verilerin tutarlılığı gibi kavramın klasifikasyonlarına dair ifadeler ise dördüncü bölümde eleştirel metinler ve görsel ifadelerle desteklenerek verilmiştir.

Kamusal alan kavramının araştırma kapsamında seçilen yarışma birincilik ödülleri üzerinden yapılan nicel, nitel ve eleştirel değerlendirmeler sonucunda gerek yarışma ortamı gerekse de kamusal alan kavramı ile ilgili sonuç yargıları ve tavsiye niteliğinde söylemler üretilebilir. Kamusallığın her yarışma özelinde değişmekle birlikte yönetim yapıları içerisinde özellikle kent, çevre, kullanıcı bileşenlerini bir araya getiren, toparlayan ve yönlendiren bir tutumun sonucunda üretimin içinde yer aldığı söylemine ulaşılmıştır. Kamusal alan kavramı tüm yarışma metin, açıklama raporu ve jüri tutanaklarında sıklıkla öne sürülen, başvuru, istenilen kavramlardan biri olduğu görülmektedir.

Kamusallığın ortak alan üretimi, görülebilir ve duyulabilirlik çerçevesinde kentleşmeyle birlikte ortaya çıkan, dolayısıyla kültürle doğrudan bağlantısı olduğu literatür taramasında karşılaşılan, değinilen ve ortaya atılan ifadelerdir. Kavramın tarihsel süreçte kente ait bir kavram olarak doğup, toplumsal mekan içerisinde örgütleyici rolü ve herkes tarafından sahip olunan kesişimlerin karşılığı olduğunu hatırladığımızda mevcut, somut proje önerilerinden yapılan çalışma sonucunda kavramın güncel anlamına ve değerine dair bazı söylemler ve öneriler geliştirilebilir. Yönetim yapıları son dönem yarışma projeleri içerisinde aranan, hesaplanan, sınıflandırılan ve eleştirilen kamusallığın mimarlık

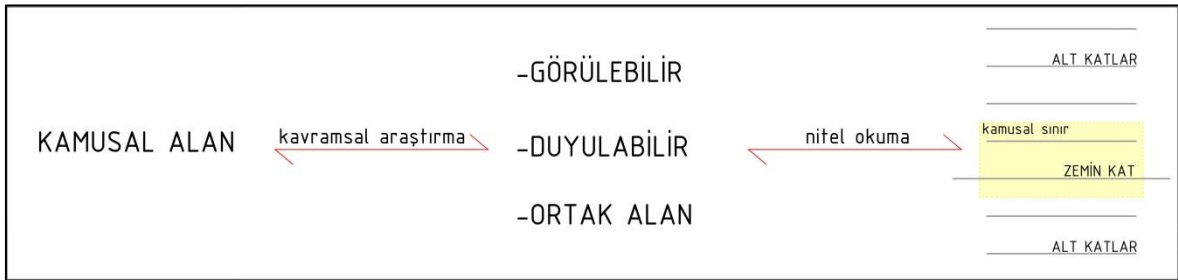
pratiğindeki karşılığını ortaya koyarken gelecek kamusalılığına dair ipuçları barındırmaktadır.

Bu doğrultuda incelenen projelerde karşılaşılan mekansal karşılıklar meydan, avlu, sokak, amfi gibi aslında mekansal olarak geleneksel üretimden gelen kamusal mekanlar olduğu düşünüldüğünde yenilikçi mekan önerilerinin yetersiz kaldığı sonucuna varılmıştır (Bkz. Şekil 5.1.).

Şekil 5.1. Kavramın nitel okuma sonrası mekânsal karşılıkları

Kamusalılığın ağırlıklı olarak yatay kullanımda kaldığı ve dikey kamusalılığın ise daha az kullanıldığı bu durumun yapıda düşünülen kamusalılığın dış mekanda, dolayısıyla yapı zemin katlarında kalmasına ve yönetim yapılarının programlarına bilinçli ya da bilinçsiz olarak dahil edilmediği sonucuna ulaştırmaktadır (Bkz. Şekil 5.2.).

Şekil 5.2. Kavramın nitel okuma sonrası katlara göre kullanımları

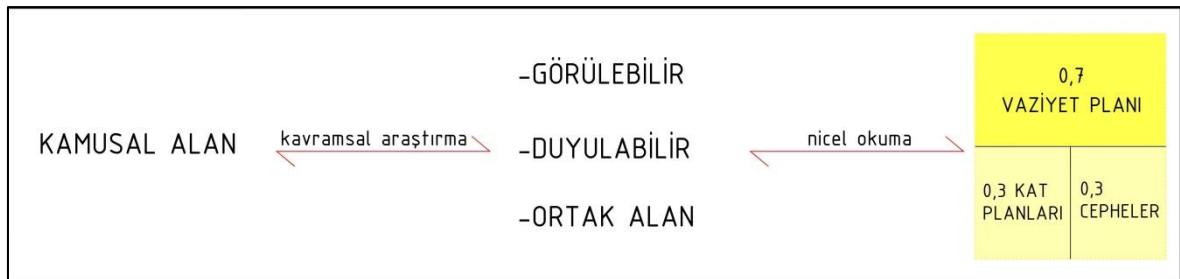
Projeler içerisindeki kamusalılığın niteliksel sınıflandırmasına yönelik üretilen tanımlarla birlikte yapılan değerlendirme sonucu parçalı-bütüncül, geçişli-doğrudan sınıflarından yüzdesel olarak ağırlıklı ve net bir yönelim çıkmamıştır. Üretilen kamusalılığın sınıflandırmasından elde edilen sonuçlar bu durumun son dönem yarışmaları içerisinde bir sınıfı öne çıkarmamaktadır.

Kamusal alan hesaplarından çıkarılan sonuçlar ise yapı vaziyet planlarında görülen kamusal alan önerilerinin yapının kendi kamusalılığı incelendiğinde zemin katlarda azaldığı üst katlarda ise tamamen yok olmaya başladığı sonucuna götürmüştür. Dikey kamusallığın görüldüğü projelerin haricinde kamusal alan yapı çevresi ve zemin kat planlarına sıkışıp kalmaktadır. Tüm yarışma projelerinin genel kamusal alan ortalaması 0,4 olarak bulunmuştur. Projelerde bulunan kamusal alan oranları yarıdan daha az kaldığı görülmektedir (Bkz. Şekil 5.3.).

Şekil 5.3. Kavramın nicel okuma sonrası genel kamusal alan oranı

Kamusal alan hesaplamaları yöntem gereği ve sunum çıktıları düşünüldüğünde bazı görseller üzerinden yapılmıştır. Kentsel mekan üzerinden kamusallığın hesaplandığı vaziyet planları kamusal alanın en yoğun görüldüğü mimari sunum üretimidir. Vaziyet planlarında kamusal alan oranları 0,7 iken kat planları cepheler üzerinden hesaplanan kamusal alan oranları 0,3 olarak bulunmuştur (Bkz. Şekil 5.4.).

Şekil 5.4. Kavramın nicel okuma sonrası ağırlıklı kamusal alan oranları

Richard Sennett'in önerdiği ölü kamusal alan tanımının benzeri olarak karşımıza çıkan ve 8 adet yarışma projesinde bulunan *üstü kapalı geçiş* mekan önerisi aslında kamusal alan kullanımlarını sırf kamusal alan yapmış olmak için yapmak ve gelip geçinilen yer olarak

bıraktığı sonucunu çıkarmamıza neden olmuştur. Sayısal olarak kamusal alan hesabına dahil edilen bu alanlar işlevsel olarak salt boşluk önerisi sunmaktadır.

Kavram, mekan ve tasarım üçlüsü içerisinde gelecek kamusalılığı ve kamusal alan üretimlerine destek olması düşünülen bu çalışma içerisinde kamusal alanın yarışmalar özelinden çıkarılan sonuçların aslında kamusal alan oranını yüksek tutarken niteliksel olarak da kamusalılığı tüm yapıda zenginleştirecek mekansal karşılıkları da barındırması gerektiği tavsiyesinde bulundurmaktadır. Bunu yaparken geleneksel mekansal karşılıkların gücünün yanında yeni mekan önerileri ile zenginleştirilmesi gerektiği sonucu çıkarılmıştır. Kamusal alan üretiminin artırıldığında yaşanılabilirliği yüksek yapılar ve kullanıcılarına sunduğu imkanlar ile daha başarılı kurumlar ve yönetim birimleri oluşacağı bu durumun mevcut toplumsal düzen içerisinde önemli bir itici güç olacağı düşünülmektedir.

Önerilen ve geliştirilip uygulanan kamusal alan okuma yönteminin geri dönüşleri ve sonuçları incelendiğinde diğer çalışma alanlarına da kolayca uygulanabileceği ve başka yapı türleri içerisindeki kamusal alanların da okunabileceği ve başka akademik çalışmalara da destek olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Akaslan, P. (2006). *Etkinliğini Yitirmiş Kentsel Mekanların Kent Yaşamına Katılması*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 10-11.
- Aksu, A. (2013), Mimari Tasarım/Proje Yarışmaları Kuramsal Söylemler Üretebilir mi?, *Dosya*, 31, 1-3
- Alexander, C., Ishikawa, S., Silverstein, M., Jacobson, M., Fiksdahl-King, I. ve Angel, S. (1977). *A patternlanguage: towns, buildings, construction*. New York: Oxford University Press.
- Arendt, H. (1958), *The Human Condition*, The University of Chicago Press, Londra, 39-103
- Barlas, A. (2006). Cadde/Sokak-Yitip Giden Sokak, *Arredamento Mimarlık*, 12, 97.
- Batur, A. (1983), “1925-50 Döneminde Türkiye Mimarlığı”, *75 Yılda Değişen Kent ve Mimarlık*, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 209-234.
- Cezar, M. (1991), “XIX. Yy Beyoğlusu”, Ak Yayınları, İstanbul, 173
- Çağlar, N. (2013). Mimarlık Yarışmaları İyi Şeyler (mi)dir?. *Dosya*, 31, 4-8
- Devellioğlu, F. (1970). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, 3036.
- Dinçer, D. (2010). *Kamusal Alan ve Alışveriş Fonksiyonu Etkileşiminin Mekansal Açısından Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 4-6.
- Elmas, E., (2007, 14 Nisan). *Türkiye’de yarışma süreci: tarihsel açılım*. Ulusal Mimarlık Yarışmaları Sempozyumunda sunuldu, İzmir.
- Erdönmez, M. E. ve Akı, A. (2005). Açık Kamusal Kent Mekanlarının Toplum İlişkilerindeki Etkileri, *Megaron*, 1, (1), 68-69
- Gray, C. ve Gray, L. (1999), Reimagining field instruction from a spiritually sensitive perspective: An alternative approach. *Social Work Education*, 44:371-383.
- Gökgür, P. (2006). Kamusal Alanın Temel Nitelikleri. *Mimarist*, 22, 62-66
- Gürallar, N. (2009). Kamu - Kamusal Alan - Kamu Yapıları - Kamusal Mekân: Modernite öncesi ve sonrası için bir terminoloji tartışması. *Mimarlık Dergisi*, 350, 52-55.
- Habermas, J. (1997). *Kamusal alanın yapısal dönüşümü*. (çev T. Bora ve M. Sancar) İstanbul: İletişim Yayınları. (Eserin orijinali 1962’de yayınlandı), 59-60.

İnceoğlu, M. (2007). *Kentsel Açık Mekanların Kalite Açısından Değerlendirilmesine Yönelik Bir Yaklaşım: İstanbul Meydanlarının incelenmesi*, Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 52-53.

İnternet: Adana Çukurova İlçe Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Ulusal Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F542%2F1-odul-adana-cukurova-ilce-belediyesi-hizmet-binasi-ve-kultur-merkezi-ulusal-mimari-proje-yarismasi&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Adana Ticaret Odası Yeni Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F3363%2F1-odul-adana-ticaret-odasi-hizmet-binasi-mimari-proje-yarismasi&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Ankara Belediyeler Birliği. 2019-04-10. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.balikesir.bel.tr%2Fkum sal%2Fbelediye-birlikleri%2Fturkiye-belediyeler-birligi&date=2019-04-10>, Son Erişim Tarihi: 10.04.2019.

İnternet: Antalya Gazipaşa Belediye Hizmet Binası, Ticaret Merkezi ve Yakın Çevresi Ulusal Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F2050%2F1-odul-antalya-gazipasa-belediye-hizmet-binasi-ticaret-merkezi-ve-yakin-cevresi-ulusal-mimari-proje-yarismasi&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Bitlis Merkez Hükümet Konağı Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fv3.arkitera.com%2Fyp287-bitlis-merkez-hukumat-konagi-mimari-proje-yarismasi.html%3Fyear%3D%26aID%3D2114&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Çanakkale Belediyesi “Yeşil” Yerel Yönetim ve Kültür Merkezi Binası ile Yakın Çevresinin Düzenlenmesi Ulusal Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F1427%2F1-odul-canakkale-belediyesi-yesil-yerel-yonetim-ve-kultur-merkezi-binasi-yarismasi&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Denizli Belediyesi Hizmet Binası ve Çevresi Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F827%2F1-odul-denizli-belediyesi-hizmet-binasi-ve-cevresi-mimari-proje-yarismasi&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Denizli Hükümet Konağı Mimari Projesi ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Projesi Yarışması. 2019-04-09. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F1650%2Fdenizli-hukümet-konagi&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Diyarbakır Yenişehir Belediyesi Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fv3.arkitera.com%2Fyp25- diyarbakir-yenisehir-hizmet-binasi- yarismasi.html%3Fyear%3D%26aID%3D178&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Düzce Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL: http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fkolokyum.com%2Fyazi%2 F1623%2F1_odul_duzce_sanayi_ve_ticaret_odasi_hizmet_binasi_ulusal_mimari_p roje_yarismasi&date=2019-04-09, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: İzmir Kalkınma Ajansı Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F2720%2F1-odul-izmir-kalkinma-ajansi-hizmet-binasi-mimari-proje- yarismasi&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: İzmir Konak Belediyesi Hizmet Binası ve Yakın Çevresinin Düzenlenmesi Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.mimarlikdergisi.com %2Findex.cfm%3Fsayfa%3Dmimarlik%26DergiSayi%3D400%26RecID%3D3795 &date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Kadirli Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Ulusal Mimari Proje Yarışması. 2019-04-06. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F959%2F1-odul-kadirli-belediyesi-hizmet-binasi-ve-kultur-merkezi-ulusal- mimari-proje-yarismasi&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Kahramanmaraş Belediye Başkanlığı Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fv3.arkitera.com%2Fyp113- kahramanmaras-belediye-baskanligi-hizmet-binasi-ulusal-mimari-proje- yarismasi.html%3Fyear%3D%26aID%3D845&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Kanıpak, Ö. (Mart 2007). “Kamusal Mimarlıkta Muhafazakarlık”, 2019-04-10. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fv3.arkitera.com%2Fg60- kamusal-mimarlikta-muhafazakarlik.html&date=2019-04-10>, Son Erişim Tarihi: 10.04.2019.

İnternet: Kayseri Ticaret Odası Hizmet Binası Ulusal Mimari Fikir Yarışması. 2019-04-09. URL:

<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F3267%2Fesdeger-odul-kayseri-ticaret-odasi-hizmet-binasi-mimari-proje-yarismasi-&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Lever House. 2019-04-10. URL:

<http://www.webcitation.org/query?url=https%3A%2F%2Fwww.archdaily.com%2F6 1162%2Fad-classics-lever-house-skidmore-owings-merrill&date=2019-04-10>, Son Erişim Tarihi: 10.04.2019.

İnternet: Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası ve İş Merkezi Mimari Fikir Yarışması. 2019-04-09. URL:

<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F1224%2Fesdeger-odul-mersin-ticaret-ve-sanayi-odasi-hizmet-binasi-ve-is-merkezi-mimari-fikir-yarismasi1&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: San Marco Meydanı. 2019-04-10. URL:

<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fbayaiyi.com%2Fvenedik-san-marco-meydani%2F&date=2019-04-10>, Son Erişim Tarihi: 10.04.2019.

İnternet: Tekirdağ Büyükşehir Belediye Hizmet Binası, Meydan ve Çevresinin Düzenlenmesi Mimari ve Kentsel Tasarım Projesi Yarışması. 2019-04-06. URL:

<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F4331%2F1-odul-tekirdag-buyuksehir-belediyesi-hizmet-binasi-ve-cevresi-mimari-proje-yarismasi&date=2019-04-06>, Son Erişim Tarihi: 06.04.2019.

İnternet: Tekirdağ Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (TESKİ) Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL:

<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F5420%2F1-odul-teski-hizmet-binasi-mimari-proje-yarismasi-&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: T.C. Hatay İl Genel Meclisi - İl Özel İdare Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL:

<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F466%2F1-odul-hatay-il-genel-meclisi---il-ozel-idare-hizmet-binasi-ulusal-mimari-proje-yarismasi&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: T.C. Yozgat İl Genel Meclisi - İl Özel İdare Binası ve AVM Ulusal Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL:

<http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F7119%2F1-odul-tc-yozgat-il-genel-meclisi---il-ozel-idare-binasi-ve-avm-ulusal-mimari-proje-yarismasi&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Uşak Belediyesi Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F1773%2F1-odul-usak-belediyesi-hizmet-binası-mimari-proje-yarismasi&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

İnternet: Van İpekyolu Belediye Merkezi Mimari Proje Yarışması. 2019-04-09. URL: <http://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.arkitera.com%2Fproj e%2F5771%2F1-odul-van-ipekyolu-belediye-merkezi-mimari-proje-yarismasi&date=2019-04-09>, Son Erişim Tarihi: 09.04.2019.

Kalaycı Dinç, P. (2010). Mimarlığa Yarışanlar: Mimarlık Yarışmalarına Katılımda Süreklilik, *Mimarlık*, 354, 23-26.

Kalaycı Dinç, P. (2013), Mimarlığın Yarışan Yüzü Üzerine Notlar, *Dosya*, 31, 28-33.

Kostof, S., (1999), *The City Assembled*, Thamesand Hudson, London. 60-85.

Krier, R., (1988), *Urban Space*, Rizzoli International, New York, 13-156

Krupa, F., (1993), "The Privatization of Public Space, The State of the Public Realm", Battery Park City; Los Angeles gated Communities and the Mall of America, Los Angeles.

Lipstad, H. (1989). , "The Experimental Tradition", *ExperimentalTradition: Essays on Competition in Architecture*, Princeton ArchitecturalPress, New York, 9-18.

Madanipour, A. (1999) „Whyarethedesignanddevelopment of publicspace significantforities“, *Environment and Planning B: Planning and Design*, 26(6), 879-891.

Nişanyan, S. (2018). *Çağdaş Türkçe'nin Etimolojisi*, Liber Plus Yayınları, 326.

Özkan, S. (1975). *ODTU Mimarlık Fakültesi Dergisi*, Ankara, 1(2), 177-210.

Sayar, Y. (2004). Türkiye’de Mimari Proje Yarışmaları 1930-2000: Bir Değerlendirme, *Mimarlık*, 320

Sennett, R. (1996). *Kamusal insanın çöküşü*. (çev S. Yılmaz ve A. Durak) İstanbul: Ayrıntı Yayınları. (Eserin orijinali 1992’de yayınlandı), 16-190.

Sudjic, D. (2006). Competitions: The Pitfalls and the Potential, *The Politics Of Design: Competitions for Public projects*, New Jersey, 53-66.

Trancik, R. (1986). *Three theories of urban spatial design finding lost space new york*, Van Nostrand Reinhold, New York, 11.

Zevi, B. (1990). *Mimariyi Görmeyi Öğrenmek*, (çev D. Divanlıoğlu). İstanbul:Birsen Yayınları. (Eserin orijinali 1948’de yayınlandı), 26-35.

EK-1. Tekirdağ büyükşehir belediye hizmet binası, meydan ve çevresinin düzenlenmesi mimari ve kentsel tasarım projesi yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

JÜRİ ÜYELERİ

1. LİK ÖDÜLÜ

2015 Tekirdağ Büyükşehir Belediye Hizmet Binası,
Meydan ve Çevresinin Düzenlenmesi Mimari ve
Kentsel Tasarım Projesi Yarışması

Ersen Gürsel, Alişan
Çırakoğlu, Cem Sorguç,
Ferhat Hacılibeyoğlu, Ebru
Firidin Özgür, Murat

Sinan Tuncer, Oğuzhan
Aydın, Hüseyin Semih
Yeşilmen, Yücel Demir,
Yeşim Hasbioğlu, Enes

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	7259	10/10
kamusal alan	5008	7/10
yarı kamusal alan	450	1/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL
ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM

ÇEPER

7259

1

KAMUSAL

KAMUSAL ALAN

5008

0,7

ALAN

YARI KAMUSAL ALAN

450

0,1

0,8

Şekil E 1.1. Yarışma 01 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-1. (devam) Tekirdağ büyükşehir belediye hizmet binası, meydan ve çevresinin düzenlenmesi mimari ve kentsel tasarım projesi yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

ZEMİN KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1616	10/10
kamusal alan	454	3/10
yarı kamusal alan	183	1/10

ZEMİN KAT PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
	ÇEPER	1616	1	
	KAMUSAL ALAN	454	0,3	
	YARI KAMUSAL ALAN	183	0,1	
				0,4

GÜNEY DOĞU CEPHESİ

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1854	10/10
kamusal alan	744	4/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÜNEY BATI CEPHESİ

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2938	10/10
kamusal alan	602	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞLER

KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	GÜNEY DOĞU CEPHESİ				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN	
	ÇEPER	1854	1		
	KAMUSAL ALAN	744	0,4		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,4	
	GÜNEY BATI CEPHESİ				
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN	
	ÇEPER	2938	1		
	KAMUSAL ALAN	602	0,2		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2	0,3

Şekil E 1.2. Yarışma 02 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-1. (devam) Tekirdağ büyükşehir belediye hizmet binası, meydan ve çevresinin düzenlenmesi mimari ve kentsel tasarım projesi yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA			
DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
YAPI ÇEPERİ İÇERİSİNDE AÇILAN BOŞLUKLAR KAMUSAL ALAN OLUŞTURUYOR. KÜTLE İÇİNDEN GEÇİLEREK KAMUSAL ALANA ULAŞILIYOR.		İÇ İÇE GEÇMİŞ İKİ DİKDÖRTGEN KAMUSAL ALAN YAPI GİRİŞLERİNİ TANIMLIYOR. ALANDA BULUNAN EĞİM, KAMUSAL ALANLA GEÇİLİYOR.	

KAMUSAL ÖNERİ		
YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK
ÖNERİLEN KAMUSAL ALAN YAPI ZEMİN KAT SEVİYESİNDE KALIP, CEPHE VE ÜST KATLARDA ÖNERİLMEDİĞİNDEN YATAY KAMUSAL ÖNERİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.		

Şekil E 1.3. Yarışma 01 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-2. Tekirdağ su ve kanalizasyon idaresi genel müdürlüğü hizmet binası mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

• Tekirdağ Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (TESKİ) Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması

JÜRİ ÜYELERİ

M. Oğuz ÖZTUZCU,
Sadrettin SOYLU, Nurbın
PAKER, Didem ÖZDEL,
Hasan DÜVENÇİ

1. LİK ÖDÜLÜ

Burak Mangut

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2997	10/10
kamusal alan	2083	7/10
yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM KAMUSAL ALAN

ÇEPER

2997

1

KAMUSAL ALAN

2083

0,7

YARI KAMUSAL ALAN

0

0,0

0,7

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	9797	10/10
kamusal alan	0	0/10
yarı kamusal alan	1112	1/10

0.00 KOTU PLANI

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM KAMUSAL ALAN

GENEL ORT ALAMA KAMUSAL ALAN

ÇEPER

9797

1

KAMUSAL ALAN

0

0,0

YARI KAMUSAL ALAN

1112

0,1

0,1

Şekil E 2.1. Yarışma 02 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-2. (devam) Tekirdağ su ve kanalizasyon idaresi genel müdürlüğü hizmet binası mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

+4.00 KOTU PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	6947	10/10
kamusal alan	0	0/10
yarı kamusal alan	533	1/10

4.00 KOTU PLANI

YAPI PROGRAMI /
KAMUSAL ALAN
ORANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM
KAMUSAL
ALAN

GENEL

ORTALAMA
KAMUSAL
ALAN

ÇEPER

6947

1

KAMUSAL ALAN

0

0,0

YARI KAMUSAL ALAN

533

0,1

0,1

0,1

KUZEY CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	3535	10/10
kamusal alan	1254	4/10
yarı kamusal alan	0	0/10

BATI CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4425	10/10
kamusal alan	1301	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ NİCEL DEĞERLENDİRME

KÜTLE / KAMUSAL
ALAN ORANI

KUZEY CEPHESİ

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM
KAMUSAL
ALAN

ÇEPER

3535

1

KAMUSAL ALAN

1254

0,4

YARI KAMUSAL ALAN

0

0,0

0,4

BATI CEPHESİ

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM
KAMUSAL
ALAN

ÇEPER

4425

1

KAMUSAL ALAN

1301

0,3

YARI KAMUSAL ALAN

0

0,0

0,3

GÜNEY CEPHESİ

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM
KAMUSAL
ALAN

ÇEPER

3192

1

KAMUSAL ALAN

1115

0,3

YARI KAMUSAL ALAN

0

0,0

0,3

DOĞU CEPHESİ

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM
KAMUSAL
ALAN

ÇEPER

2240

1

KAMUSAL ALAN

1201

0,5

YARI KAMUSAL ALAN

0

0,0

0,5

GENEL
ORTALAMA
KAMUSAL
ALAN

0,4

Şekil E 2.2. Yarışma 02 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-2. (devam) Tekirdağ su ve kanalizasyon idaresi genel müdürlüğü hizmet binası mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

GÜNEY CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
ceper	3192	10/10
kamusal alan	1115	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

DOĞU CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
ceper	2240	10/10
kamusal alan	1201	5/10
yarı kamusal alan	0	0/10

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN

GEÇİŞLİ

BÜTÜNCÜL

PARÇALI

YAPI ÇEPERİ İÇERİSİNDE AÇILAN BOŞLUKLAR KAMUSAL ALAN OLUŞTURUYOR. KÜTLE İÇİNDEN GEÇİLEREK KAMUSAL ALANA ULAŞILIYOR.

FARKLI CEPHELERDE OLUŞTURULAN NİŞLERLE ÜRETİLEN KAMUSAL ALANLAR KADEMELENEREK ARAZİ EĞİMİNİ KULLANMAKTADIR.

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY

DİKEY

MEKANSAL KARŞILIK

ÖNERİLEN PARÇALI KAMUSAL ALANLAR FARKLI KOTLARDA KADEMELENSE DE YAPI ZEMİN KAT DÜZEYİNDE KALDIĞINDAN YATAY ÖNERİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMEKTEDİR.

MEYDAN

AVLU

NİTEL DEĞERLENDİRME

Şekil E 2.3. Yarışma 02 nicel ve nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-3. Van ipekyolu belediye merkezi mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

JÜRİ ÜYELERİ

1. LİK ÖDÜLÜ

• Van İpekyolu Belediye Merkezi Mimari Proje Yarışması

Devrim ÇİMEN, Derya EKİM ÖZTEPE, Yeşim HATIRLI, Özcan UYGUR, Erdal BALSACK

Cenk Çeşmeli

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2332	10/10
kamusal alan	1285	6/10
yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
ÇEPER	2332	1	
KAMUSAL ALAN	1285	0,6	
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	

ZEMİN KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1397	10/10
kamusal alan	342	2/10
yarı kamusal alan	111	1/10

ZEMİN KAT PLANI

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN	GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN
ÇEPER	1397	1		
KAMUSAL ALAN	342	0,2		
YARI KAMUSAL ALAN	111	0,1		

Şekil E 3.1. Yarışma 03 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-3. (devam) Van ipekyolu belediye merkezi mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1397	10/10
kamusal alan	547	4/10
yarı kamusal alan	0	0/10

1. KAT PLANI					GENEL
YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
	ÇEPER	1397	1		
	KAMUSAL ALAN	547	0,4		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0		
				0,4	0,4

KUZAY CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2256	10/10
kamusal alan	1002	4/10
yarı kamusal alan	0	0/10
GÜNEY CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2256	10/10
kamusal alan	866	4/10
yarı kamusal alan	0	0/10
BATI CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4751	10/10
kamusal alan	1853	4/10
yarı kamusal alan	0	0/10
DOĞU CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	5456	10/10
kamusal alan	0	0/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ NİCEL DEĞERLENDİRME

KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	KUZAY GÖRÜNÜŞÜ				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN	
	ÇEPER	2256	1	0,4	
	KAMUSAL ALAN	1002	0,4		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0		
	GÜNEY GÖRÜNÜŞÜ				
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN	
	ÇEPER	2256	1	0,4	
	KAMUSAL ALAN	866	0,4		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0		
	BATI GÖRÜNÜŞÜ				
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN	
	ÇEPER	4751	1	0,4	
	KAMUSAL ALAN	1853	0,4		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0		
	DOĞU GÖRÜNÜŞÜ				
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN	
	ÇEPER	5456	1	0,3	
	KAMUSAL ALAN	0	0,0		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0		

Şekil E 3.2. Yarışma 03 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-3. (devam) Van ipekyolu belediye merkezi mimari proje yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN

GEÇİŞLİ

BÜTÜNCÜL

PARÇALI

YAPI 1. KATI VE ZEMİN KAT KAMUSAL OLARAK ÖNERİLİRKEN KAMUSAL ALANLARA ERİŞİM BİÇÖK FARKLI YERDEN MERDİVEN AMFİ, ASANSÖR GİBİ ELEMENLARLA SAĞLANMAKTADIR.

KAMUSAL ALANIN ZEMİN VE 1Ç KAT BOYUNCA SÜREKLİ KILINSA DA YAPI KAPALI BİRİMLERİYLE BÖLÜNEREK PARÇALI KAMUSALLIĞI ÜRETMEKTEDİR.

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY

DİKEY

MEKANSAL KARŞILIK

4KATLI ÖNERİLEN YAPININ İLK İKİ KATININ KAMUSAL OLARAK KULLANILMASI VE PARKIN ÜST KATLARA KADAR TAŞINMA ÇABASI VE ZENGİN DİKEY SİRKÜLASYON DİKEY KAMUSAL ÖNERİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.

ÜSTÜ KAPALI
GEÇİŞ

AMFİ

Şekil E 3.3. Yarışma 03 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-4. İzmir konak belediyesi hizmet binası ve yakın çevresinin düzenlenmesi mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

JÜRİ ÜYELERİ

1. LİK ÖDÜLÜ

• İzmir Konak Belediyesi Hizmet Binası ve Yakın Çevresinin Düzenlenmesi Mimari Proje Yarışması

Cem SORGUÇ, Nevzat SAYIN, Ali Muzaffer TUNÇAĞ, Semra UYGUR, Zehra AKDEMİR

M. Ziya İMREN, Mehmet Şefik YASAVUL

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	7516	10/10
kamusal alan	4911	7/10
yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	7516	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	4613	0,6	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,6

ZEMİN KAT PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	9182	10/10
kamusal alan	4582	5/10
yarı kamusal alan	0	0/10

ZEMİN KAT PLANI

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	9182	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	4582	0,5	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,5

Şekil E 4.1. Yarışma 04 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-4. (devam) İzmir konak belediyesi hizmet binası ve yakın çevresinin düzenlenmesi mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

BATI CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	8576	10/10
kamusal alan	1401	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

DOĞU CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	8583	10/10
kamusal alan	2264	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÜNEY CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	3466	10/10
kamusal alan	787	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

KUZUY CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	3740	10/10
kamusal alan	888	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ NİCEL DEĞERLENDİRME

KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	BATI CEPHESİ				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN	
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN		
	ÇEPER	8576	1			
	KAMUSAL ALAN	1401	0,2			
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2		
	DOĞU CEPHESİ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN		
	ÇEPER	8583	1			
	KAMUSAL ALAN	2264	0,3			
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3		
	GÜNEY CEPHESİ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN		
	ÇEPER	3466	1			
	KAMUSAL ALAN	787	0,2			
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2		
	KUZUY CEPHESİ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN		
	ÇEPER	3740	1			
	KAMUSAL ALAN	888	0,2			
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2		
					0,2	

Şekil E 4.2. Yarışma 04 nicel değerlendirme okuma sonuçları

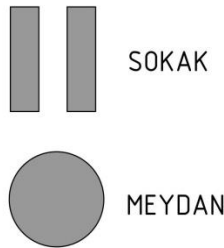
EK-4. (devam) İzmir konak belediyesi hizmet binası ve yakın çevresinin düzenlenmesi mimari proje yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
	YAPI ZEMİN KATINDA ÖNERİLEN İÇ SOKAK VE BUNA TAKILAN KAMUSAL ALANLAR DOĞRUDAN ERİŞİMİ SINIRLANDIRMAKTADIR.	ÖNERİLEN SOKAK GENİŞ TUTULMUŞ VE YAPI ARKASINDAN GELEN PARKIN BİR UZANTISI OLARAK DEVAM ETMEKTEDİR.	

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK
TÜM YAPI İÇERİSİNDEN GEÇEN SOKAK DİKEY DUVAR İLE ÜST KATLARA TAŞINSA DA ÇOK ZAYIF BİR KAMUSALLIĞI ÜRETTİĞİNDEN YATAY KAMUSAL ÖNERİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.		

Şekil E 4.3. Yarışma 04 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-5. Adana ticaret odası yeni hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

JÜRİ ÜYELERİ

1. LİK ÖDÜLÜ

• Adana Ticaret Odası Yeni Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması

Cânâ BİLSEL, Alper ÜNLÜ, Celal Abdi GÜZER, Feride ÖNAL, Namik ERKAL

Erkan Erdoğan

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4389	10/10
kamusal alan	2131	5/10
yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM

ÇEPER

4389

1

KAMUSAL

KAMUSAL ALAN

2131

0,5

ALAN

YARI KAMUSAL ALAN

0

0,0

0,5

ZEMİN KAT PLANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

çeper

1029

10/10

kamusal alan

65

1/10

yarı kamusal alan

0

0/10

ZEMİN KAT PLANI

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM

ÇEPER

1029

1

KAMUSAL

KAMUSAL ALAN

65

0,1

ALAN

YARI KAMUSAL ALAN

0

0,0

0,1

GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN

Şekil E 5.1. Yarışma 05 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-5. (devam) Adana ticaret odası yeni hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

ÜST ZEMİN KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1343	10/10
kamusal alan	420	3/10
yarı kamusal alan	0	1/10

ÜST ZEMİN KAT PLANI

GENEL

YAPI PROGRAMI /
KAMUSAL ALAN
ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	1343	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	420	0,3	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3

ORTALAMA
KAMUSAL
ALAN
0,2

GÜNEY CEPHE		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1034	10/10
kamusal alan	217	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

KUZEY CEPHE		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	8705	10/10
kamusal alan	1852	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ NİCEL DEĞERLENDİRME

KÜTLE / KAMUSAL
ALAN ORANI

GÜNEY CEPHESİ			
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	1034	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	217	0,2	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2
KUZEY CEPHESİ			
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	8705	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	1852	0,2	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2
BATI CEPHESİ			
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	1049	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	257	0,2	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2
DOĞU CEPHESİ			
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	800	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	199	0,2	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2

GENEL
ORTALAMA
KAMUSAL
ALAN

0,2

Şekil E 5.2. Yarışma 05 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-5. (devam) Adana ticaret odası yeni hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

BATI CEPHE			
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	
cephe	1049	10/10	
kamusal alan	257	2/10	
yarı kamusal alan	0	0/10	

DOĞU CEPHE			
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	
cephe	800	10/10	
kamusal alan	199	2/10	
yarı kamusal alan	0	0/10	

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN

GEÇİŞLİ

BÜTÜNCÜL

PARÇALI

PARÇALANMIŞ BİR KÜP VE İÇİNDE AÇILAN BOŞLUKLARLA ÜST KATLARDA ÜRETİLEN KAMUSAL ALANLARA ERİŞİLMEKTEDİR.

İŞLEVSEL OLARAK PARÇALANAN KÜTLE GİBİ KAMSAUL ALANLAR DA FARKLI KOT VE KATLARDA ÖNERİLEREK YAPI İÇERİSİNDE DAĞILMAKTADIR.

NİTEL DEĞERLENDİRME

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY

DİKEY

MEKANSAL KARŞILIK

PARÇALANAN KÜPÜN TÜM KATLARDA YAPI İÇ KISMINDA ÖNERİLMESİ VE TERASLAR OLUŞTURMASI DİKEY KAMUSAL ÖNERİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMEKTEDİR.

TERAS

MEYDAN

Şekil E 5.3. Yarışma 05 nicel ve nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-6. Kayseri ticaret odası hizmet binası ulusal mimari fikir yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

JÜRİ ÜYELERİ

1. LİK ÖDÜLÜ

- Kayseri Ticaret Odası Hizmet Binası
Ulusal Mimari Fikir Yarışması

Zafer AKDEMİR, Beyhan
HİSARLIĞİL, Fehmi KOBAL, Hakan
MAHİROĞLU, Mehmet KÜTAHNECİ

Murat Aksu, Umut İyigün
(Eşdeğer Ödül)

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI		
çeper	5332	10/10
kamusal alan	3459	6/10
yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL
ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	5332	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	3459	0,6	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,6

ÜST ZEMİN KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1150	10/10
kamusal alan	347	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

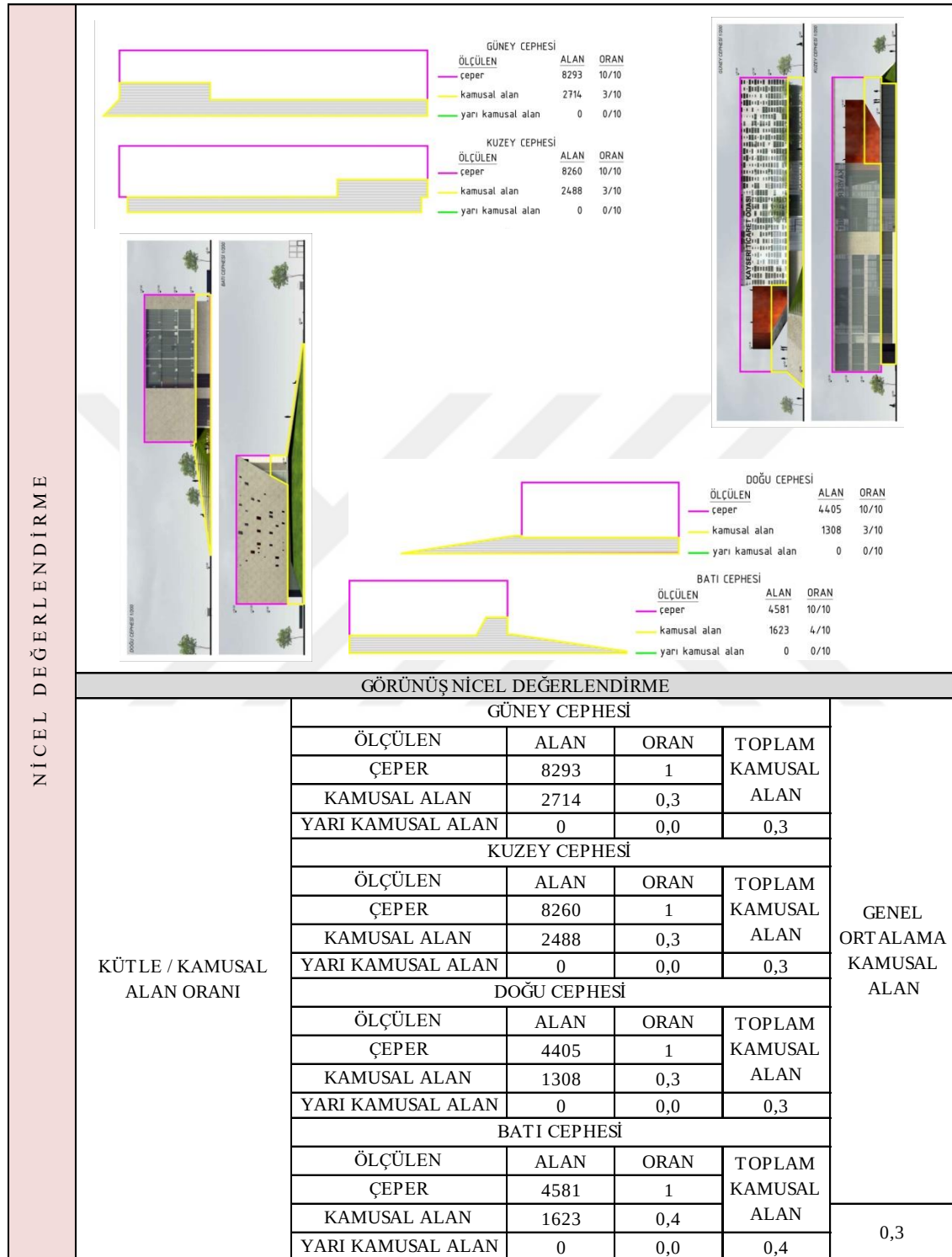
ÜST ZEMİN KAT PLANI

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN
ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	1150	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	347	0,3	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3

Şekil E 6.1. Yarışma 06 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-6. (devam) Kayseri ticaret odası hizmet binası ulusal mimari fikir yarışması, 1. ödül

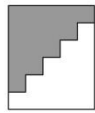
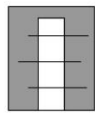

Şekil E 6.2. Yarışma 06 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-6. (devam) Kayseri ticaret odası hizmet binası ulusal mimari fikir yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA			
DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
YOL CEPHESİNDE BULUNAN RAMPA ASIL KAMUSALLIĞI ÜRETMEKTEDİR. -TEK BİR KABUL ALTINDA BÜTÜNLEŞİK MEKAN KURGUSU VARDIR. -TÜM YÖNELİM VE CEPHE TEK BİR YÖNE DOĞRUDUR.		TÜM YÖNELİM YOL CEPHESİNERDİR. -TEK BİR RAMPA İLE ANA GİRİŞE ULAŞILMAKTADIR. -RESTORN VE GİRİŞ FARKLI KOTLARDA OLSA DA ERİŞİM AYNI YÖNDEN SAĞLANMIŞTIR.	

KAMUSAL ÖNERİ		
YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK
ÖNERİLEN KAMUSALLIK YAPININ ALT VE ÜST ZEMİN KATLARINI YOL CEPHESİNDEN ERİŞİLEBİLEN KAMUSALLAŞTIRIRKEN. RAMPA İLE KAMUSALLIK ÜST KATA TAŞINMAKTADIR. BU YÜKSELME FİKRİ DİKEY ÖNERİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.		 AMFİ TERAS

Şekil E 6.3. Yarışma 06 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-7. Antalya gazipaşa belediye hizmet binası, ticaret merkezi ve yakın çevresi ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

NİCEL DEĞERLENDİRME

ANTALYA GAZİPAŞA BELEDİYESİ HİZMET BİNASI,
TİCARET MERKEZİ VE YAKIN ÇEVRESİ ULUSAL MİMARİ PROJE YARIŞMASI

44432

ADI

JÜRİ ÜYELERİ

1. LİK ÖDÜLÜ

• Antalya Gazipaşa Belediye Hizmet Binası, Ticaret Merkezi ve Yakın Çevresi Ulusal Mimari Proje Yarışması

Nevzat Oğuz Özer, Ömer Selçuk Baz, Hüseyin Kahvecioğlu, Şevkiye Erdal, Evrim Soysal

Tolga İltir

VAZİYET PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1808	10/10
kamusal alan	1093	6/10
yarı kamusal alan	189	1/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL
ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM

ÇEPER

1808

1

KAMUSAL

KAMUSAL ALAN

1093

0,6

ALAN

YARI KAMUSAL ALAN

189

0,1

0,7

ZEMİN KAT PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	6336	10/10
kamusal alan	1255	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

ZEMİN KAT PLANI

KENTSEL MEKAN /
KAMUSAL ALAN
ORANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM

ÇEPER

6336

1

KAMUSAL

KAMUSAL ALAN

1255

0,2

ALAN

YARI KAMUSAL ALAN

0

0,0

0,2

GENEL
ORTALAMA
KAMUSAL
ALAN

Şekil E 7.1. Yarışma 07 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-7. (devam) Antalya gazipaşa belediye hizmet binası, ticaret merkezi ve yakın çevresi
ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

1. KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	6210	10/10
kamusal alan	1571	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

ÜST ZEMİN KAT PLANI					GENEL
KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
	ÇEPER	6210	1	KAMUSAL	
	KAMUSAL ALAN	1571	0,3	ALAN	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3	

BATI CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4234	10/10
kamusal alan	1111	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

DOĞU CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4215	10/10
kamusal alan	1949	5/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ NİCEL DEĞERLENDİRME					GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN	
KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	BATI CEPHESİ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	4234	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	1111	0,3	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3		
	DOĞU CEPHESİ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	4215	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	1949	0,5	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,5		
	GÜNEY CEPHESİ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	5023	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	3011	0,6	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,6		
	KUZAY CEPHESİ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	4927	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	2297	0,5	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,5		
					0,4	

Şekil E 7.2. Yarışma 07 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-7. (devam)Antalya gazipaşa belediye hizmet binası, ticaret merkezi ve yakın çevresi
ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

GÜNEY CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	5023	10/10
kamusal alan	3011	6/10
yarı kamusal alan	0	0/10

KUZEY CEPHESİ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4927	10/10
kamusal alan	2297	5/10
yarı kamusal alan	0	0/10

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN

GEÇİŞLİ

BÜTÜNCÜL

PARÇALI

ÖNERİLEN KAMUSAL SOKAK, AMFİ BASAMAKLAR VE TERASLAR FARKLI MEKANSAL DÜZENLEMELER VE ELEMANLAR İLE ERİŞİLEN KAMUSAL ALANLARDIR.

İKİ BİNA ARASINDA OLUŞTURULAN SOKAK VE ÜST KATLARA ERİŞİM SAĞLAYAN AMFİ MERDİVENLER KAMUSAL ALANI FARKLI YERLERDE KURGULAMİŞTİR.

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY

DİKEY

MEKANSAL KARŞILIK

YAPI İÇİNDEN AÇILAN KAMUSAL SOKAK VE YAPI ÇEVRESİ BOYUNCA ÖNERİLEN TİCARİ KULLANIMLAR ZEMİN KATI KAMUSALLAŞTIRIRKEN, AMFİ BASAMAKLAR İLE YAPI ÜST KATLARINA TAŞINAN KAMUSALLIK BU ÖLÇEK İÇİN DİKEY KAMUSAL ÖNERİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.

TERAS

AMFİ

SOKAK

NİTEL DEĞERLENDİRME

Şekil E 7.3. Yarışma 07 nicel ve nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-8. İzmir kalkınma ajansı hizmet binası mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

JÜRİ ÜYELERİ

1. LİK ÖDÜLÜ

• İzmir Kalkınma Ajansı
Hizmet Binası Mimari
Proje Yarışması

Emre ERGÜL, Hikmet GÖKMEN, Mehmet
KÜTÜKÇÜOĞLU, Murat TABANLIOĞLU, Selim
ARDALI, Şebnem YÜCEL, Tamer BAŞBUĞ

Hasan Sıtkı Gümüşsoy, Ozan
Özdilek, Erhn Vural, Osman
Ural, Ece Sıla Bora

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2241	10/10
kamusal alan	608	3/10
yarı kamusal alan	0	1/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL
ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
ÇEPER	2241	1	
KAMUSAL ALAN	608	0,3	
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3

Şekil E 8.1. Yarışma 08 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-8. (devam) İzmir kalkınma ajansı hizmet binası mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

ZEMİN KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	6036	10/10
kamusal alan	1236	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

ZEMİN KAT PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
	ÇEPER	6036	1	KAMUSAL
	KAMUSAL ALAN	1236	0,2	ALAN
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2

CUMHURİYET BULVARI (ÖN CEPHE)		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	6005	10/10
kamusal alan	1316	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

2-2 GÖRÜNÜŞÜ(SOL YAN CEPHE)		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1053	10/10
kamusal alan	269	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞLER

KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	CUMHURİYET BULVARI (ÖN CEPHE)				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM	
	ÇEPER	6005	1	KAMUSAL	
	KAMUSAL ALAN	1316	0,2	ALAN	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2	
	2-2 GÖRÜNÜŞÜ (SOL YAN CEPHE)				0,2
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM	
	ÇEPER	1053	1	KAMUSAL	
	KAMUSAL ALAN	269	0,3	ALAN	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3	

Şekil E 8.2. Yarışma 08 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-8. (devam) İzmir kalkınma ajansı hizmet binası mimari proje yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
ZEMİN KATTAN TÜM KAMUSAL ALANLARA DOĞRUDAN ERİŞİM SAĞLANMAKTADIR. -KÜTLE GERİ ÇEKİLEREK MEYDAN OLUŞTURMAKTADIR.		ÖNERİLEN KAMUSAL SOKAK VE BU SOKAĞA DİK OLUŞTURULAN MEKANLAR, FARKLI KAMUSAL ALANLAR ÜRETMEKTEDİR.	

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK
YAPININ UZUN CEPHESİ BOYUNCA AÇILAN SOKAK VE BU SOKAKTAN AÇILAN SIZINTILAR İLE OLUŞTURULAN KİSMİ KAMUSALLIKLAR YATAY BİR ÜRETİMİN SONUCUDUR.		SOKAK AMFİ MEYDAN

Şekil E 8.3. Yarışma 08 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-9. Uşak belediyesi hizmet binası mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

JÜRİ ÜYELERİ

1. LİK ÖDÜLÜ

• Uşak Belediyesi Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması

Deniz Dokgöz, Tolga İltir,
Avni Özgencil, Ebru
Yılmaz, Osman Çalikuş

Selim Velioğlu, Erce Funda,
Orkun Özür, Ersen Gömleksiz

VAZİYET PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
ÇEPER	4259	1
KAMUSAL ALAN	3223	0,8
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0

VAZİYET PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
ÇEPER	4259	1
KAMUSAL ALAN	3223	0,8
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL
ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM

ÇEPER

4259

1

KAMUSAL

KAMUSAL ALAN

3223

0,8

ALAN

YARI KAMUSAL ALAN

0

0,0

0,8

ZEMİN KAT PLANI DEĞERLENDİRME

YAPI PROGRAMI /
KAMUSAL ALAN
ORANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM

ÇEPER

6137

1

KAMUSAL

KAMUSAL ALAN

1705

0,3

ALAN

YARI KAMUSAL ALAN

0

0,0

0,3

GENEL
ORTALAMA
KAMUSAL
ALAN

Şekil E 9.1. Yarışma 09 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-9. (devam) Uşak belediyesi hizmet binası mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

ZEMİN KAT PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	6137	10/10
kamusal alan	1705	5/10
yarı kamusal alan	0	0/10

2. KAT PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4481	10/10
kamusal alan	1750	4/10
yarı kamusal alan	0	0/10

2. KAT PLANI DEĞERLENDİRME

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN	GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN
	ÇEPER	4481	1		
	KAMUSAL ALAN	1750	0,4		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0		
				0,4	0,3

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4909	10/10
kamusal alan	1361	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1044	10/10
kamusal alan	367	4/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ NİCEL DEĞERLENDİRME

KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	EN KESİT				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM	
	ÇEPER	4909	1	KAMUSAL	
	KAMUSAL ALAN	1361	0,3	ALAN	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3	
	BOY KESİT				
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM	
	ÇEPER	1044	1	KAMUSAL	
	KAMUSAL ALAN	367	0,4	ALAN	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,4	
				0,3	

Şekil E 9.2. Yarışma 09 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-9. (devam) Uşak belediyesi hizmet binası mimari proje yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN

GEÇİŞLİ

BÜTÜNCÜL

PARÇALI

TÜM KAMUSAL ALANLARA ERİŞİM DOĞRUDAN VE KESİNTİSİZ SAĞLANMIŞTIR. -ÜRETİLEN KAMUSAL ALAN PARKIN BİR PARÇASI KILINDIĞINDAN DOĞRUDAN ERİŞİMİ OLUŞTURMAKTADIR.

TEK BİR ÜST ÖRTÜ ALTINDA TÜM KAMUSAL ALAN ŞEKİLLENMEKTEDİR. PARK İLE BÜTÜNLEŞİK KURGU BÜTÜNCÜL BİR YORUMDUR.

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY

DİKEY

MEKANSAL KARŞILIK

ÖNERİLEN KAMUSALLIK YAPIYI İKİYE BÖLERKEN SOSYAL YAPI KİTLESİ İÇERİSİNDE ÜST KATLARA DA KAMUSALLIĞI TAŞIMAKTADIR. BUNUN YANINDA YAPININ PARKIN DEVAMI VE BAŞLANGICI OLARAK YORUMLANMASI KENTSEL ÖLÇEKTE BAKILDIĞINDA YATAY KAMUSALLIK OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.

SOKAK

AMFİ

Şekil E 9.3. Yarışma 09 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-10. Mersin ticaret ve sanayi odası hizmet binası ve iş merkezi mimari fikir yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

• Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası ve İş Merkezi Mimari Fikir Yarışması

JÜRİ ÜYELERİ

Cânâ Bilsel, Celal Abdi Güzer, Erkut Şahinbaş, Kaya Arıkoğlu ve Sabri Konak'

1. LİK ÖDÜLÜ

Deniz Dokgöz, Ferhat Hacılibeyoğlu, Orhan Ersan

VAZİYET PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
ceper	1429	10/10
kamusal alan	806	6/10
yarı kamusal alan	154	1/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
ÇEPER	1429	1	
KAMUSAL ALAN	806	0,6	
YARI KAMUSAL ALAN	154	0,1	0,7

0.00 KOTU PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
ceper	7350	10/10
kamusal alan	3997	5/10
yarı kamusal alan	0	0/10

0.00 KOTU PLANI

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
ÇEPER	7350	1	
KAMUSAL ALAN	3997	0,5	
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,5

GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN

NİCEL DEĞERLENDİRME

Şekil E 10.1. Yarışma 10 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-10. (devam) Mersin ticaret ve sanayi odası hizmet binası ve iş merkezi mimari fikir yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	3477	10/10
kamusal alan	1879	5/10
yarı kamusal alan	0	0/10

1.KAT PLANI

YAPI PROGRAMI /
KAMUSAL ALAN
ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
ÇEPER	3477	1	
KAMUSAL ALAN	1879	0,5	
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,5

GENEL
ORTALAMA
KAMUSAL
ALAN

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	5114	10/10
kamusal alan	1462	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	5900	10/10
kamusal alan	1913	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	5222	10/10
kamusal alan	1448	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ NİCEL DEĞERLENDİRME

KÜTLE / KAMUSAL
ALAN ORANI

DOĞU CEPHESİ				TOPLAM KAMUSAL ALAN
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN		
ÇEPER	5114	1		
KAMUSAL ALAN	1462	0,3		
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3	
GÜNEY BATI CEPHESİ				TOPLAM KAMUSAL ALAN
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN		
ÇEPER	5900	1		
KAMUSAL ALAN	1913	0,3		
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3	
KUZEY BATICEPHESİ				TOPLAM KAMUSAL ALAN
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN		
ÇEPER	5222	1		
KAMUSAL ALAN	1448	0,3		
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3	

GENEL
ORTALAMA
KAMUSAL
ALAN

0,3

Şekil E 10.2. Yarışma 10 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-10. (devam) Mersin ticaret ve sanayi odası hizmet binası ve iş merkezi mimari fikir yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA			
DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
YAPI ÇEPERİ İÇERİSİNDE AÇILAN BOŞLUKLAR KAMUSAL ALAN OLUŞTURUYOR. KÜTLE İÇİNDEN GEÇİLEREK KAMUSAL ALANA ULAŞILIYOR.		FARKLI BOYUTLARDA OLUŞTURULAN KAMUSAL ALANLAR FARKLI KATLARA DAĞITILMIŞTIR. - KAMUSAL ALANLAR ARASI BAĞLANTILAR DÜŞEY ELEMANLARLA AYRIŞTIRILMIŞTIR.	

KAMUSAL ÖNERİ		
YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK
ÖNERİLEN KAMUSALLIK YAPI İÇERİSİNDE GEZEREK RAMPALAR VE DÜŞEY SİRKÜLASYON İLE YAPI İÇ YÜZEYİNDE ÜST KATLARA KADAR ULAŞTIĞINDAN DİKEY KAMUSAL ÖNERİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.		 RAMP TERAS ÜSTÜ KAPALI GEÇİŞ

Şekil E 10.3. Yarışma 10 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-11. Çanakkale belediyesi “yeşil” yerel yönetim ve kültür merkezi binası ile yakın çevresinin düzenlenmesi ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

- Çanakkale Belediyesi “Yeşil” Yerel Yönetim ve Kültür Merkezi Binası ile Yakın Çevresinin Düzenlenmesi Ulusal Mimari Proje Yarışması

JÜRİ ÜYELERİ

Ülkü ALTINOLUK, Emre AYSU, Harun BATIRBAYGI, H.Orhun KÖKSAL, İsmail ERTEN

1. LİK ÖDÜLÜ

Seden Cinasal Avcı, Ramazan Avcı, Ebru Can, Kenan Bilhan

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	9060	10/10
kamusal alan	6259	7/10
yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
ÇEPER	9060	1	
KAMUSAL ALAN	6259	0,7	
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,7

ALT ZEMİN KAT PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1138	10/10
kamusal alan	169	1/10
yarı kamusal alan	20	0/10

ALT ZEMİN KAT

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
ÇEPER	1138	1	
KAMUSAL ALAN	169	0,1	
YARI KAMUSAL ALAN	20	0,0	0,2

GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN

Şekil E 11.1. Yarışma 11 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-11. (devam) Çanakkale belediyesi “yeşil” yerel yönetim ve kültür merkezi binası ile yakın çevresinin düzenlenmesi ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

ZEMİN KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4844	10/10
kamusal alan	1611	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

ZEMİN KAT					GENEL
YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM	ORTALAMA KAMUSAL ALAN
	ÇEPER	4844	1	KAMUSAL	
	KAMUSAL ALAN	1611	0,3	ALAN	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3	

GÖRÜNÜŞ 1

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2466	10/10
kamusal alan	816	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ 2

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1778	10/10
kamusal alan	397	1/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ 3

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2443	10/10
kamusal alan	804	4/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ NİCEL DEĞERLENDİRME				
-----------------------------	--	--	--	--

KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	GÖRÜNÜŞ 1				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN	
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	2466	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	816	0,3	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3		
	GÖRÜNÜŞ 2					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	1778	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	397	0,2	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2		
	GÖRÜNÜŞ 3					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	2443	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	804	0,3	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3		
					0,3	

Şekil E 11.2. Yarışma 11 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-11. (devam) Çanakkale belediyesi “yeşil” yerel yönetim ve kültür merkezi binası ile yakın çevresinin düzenlenmesi ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
FARKLI KAMUSAL ALAN PARÇALARINA ERİŞİM GEÇİŞ ÖĞELERİ İLE SAĞLANMAKTADIR. (MERDİVEN, RAMPA, ASANSÖR, SAÇAK)		FARKLI BÜYÜKLÜK VE BİÇİMLERDE ÜRETİLEN KAMUSAL ALANLAR KOT FARKI İLE DE KADEMELENMEKTEDİR.	

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK
ÖNERİLEN KAMUSALLIK YAPI ZEMİN KAT VE ALT KOTTA OLUŞTURULAN MEYDAN İLE BODRUM KATLARA ULAŞTIRILMIŞTIR. YAPI İÇERİSİNDE VE ÜST KATLARA ERİŞEMEMİŞTİR. BU NEDENLERLE YATAY KAMUSAL ÖNER OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.		 ÜSTÜ KAPALI GEÇİŞ MEYDAN AVLU

Şekil E 11.3. Yarışma 11 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-12. Adana çukurova ilçe belediyesi hizmet binası ve kültür merkezi ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

JÜRİ ÜYELERİ

1. LİK ÖDÜLÜ

• Adana Çukurova İlçe Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Ulusal Mimari Proje Yarışması

Celal Abdi GÜZER, Alper ÜNLÜ, Güven Arif SARGIN, M. Halis GÜNEL, Levent ARIDAĞ

Derya Ekim Öztepe, Ozan Öztepe

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	5063	10/10
kamusal alan	4957	10/10
yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
ÇEPER	5063	1	1,0
KAMUSAL ALAN	4957	1,0	
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	

ZEMİN KAT PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	7888	10/10
kamusal alan	2136	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

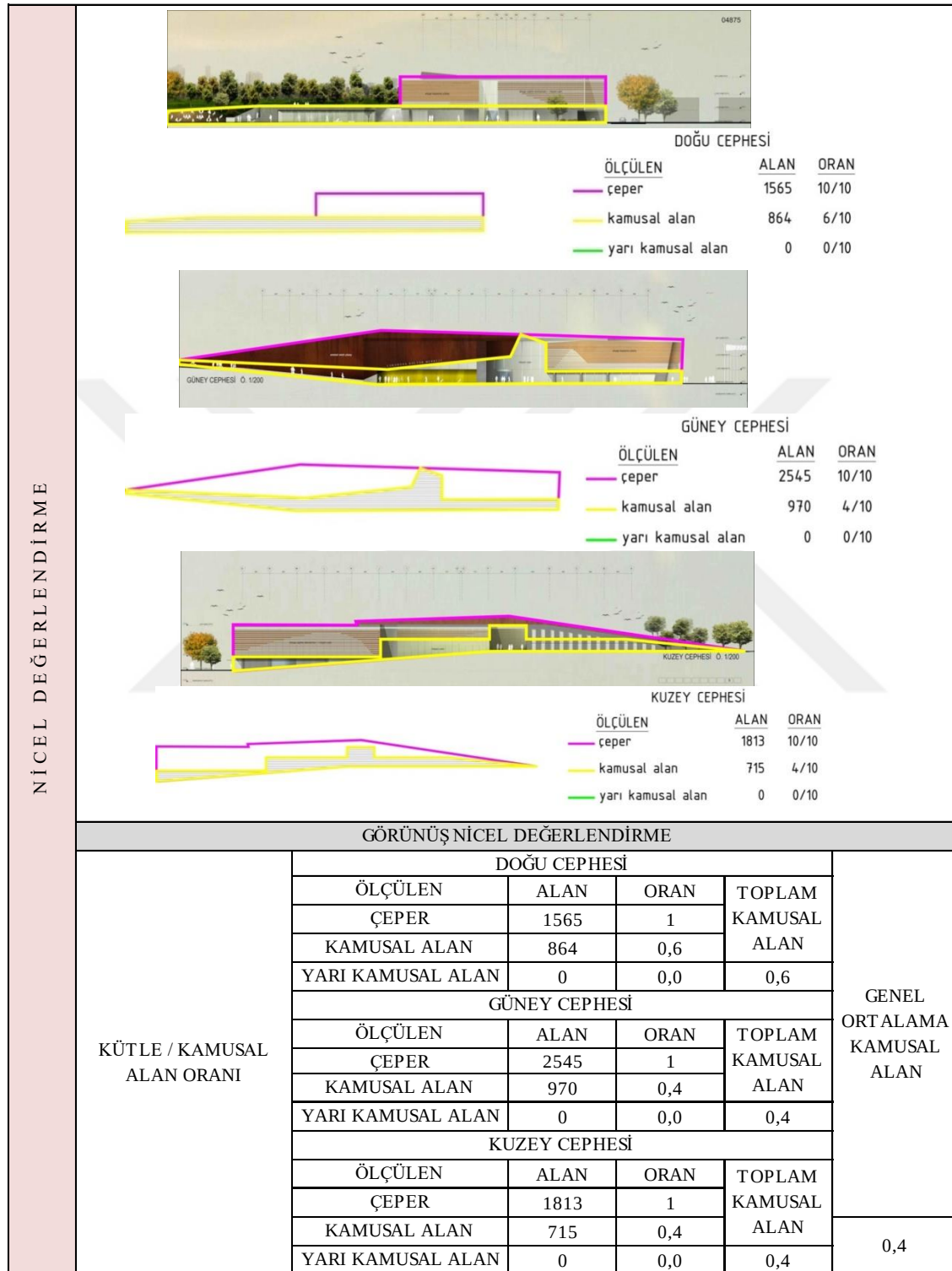
ZEMİN KAT NİCEL DEĞERLENDİRME

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
ÇEPER	7888	1	0,3
KAMUSAL ALAN	2136	0,3	
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	

Şekil E 12.1. Yarışma 12 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-12. (devam) Adana çukurova ilçe belediyesi hizmet binası ve kültür merkezi ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

Şekil E 12.2. Yarışma 12 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-12. (devam) Adana çukurova ilçe belediyesi hizmet binası ve kültür merkezi ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
YAPI ETRAFINDA OLUŞTURULAN KAMUSAL ALANLARA KESİNTİSİZ ERİŞİM SAĞLANMIŞTIR. YAPI GİRİŞLERİ YOL CEPHESİNDEN DOĞRUDAN KAMUSAL ALANLA KESİŞMEKTEDİR.		ÜRETİLEN FARKLI KAMUSAL ALANLARIN PEYZAJLA BÜTÜNLEŞMESİ SAĞLANIRKEN YAPI İŞE PARKIN BİR PARÇASI OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.	

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK
ÖNERİLEN KAMUSALLIK YAPI ZEMİNİNDEN BAŞLAYARAK YEŞİL ÇATI İLE YAPININ EN ÜST KOTUNA KADAR YAYA ERİŞİMİNE AÇIKTIR.		 YEŞİL ÇATI MEYDAN ÜSTÜ KAPALI GEÇİŞ

Şekil E 12.3. Yarışma 12 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-13. T.C. Hatay il genel meclisi - il özel idare hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI	JÜRİ ÜYELERİ	1. LİK ÖDÜLÜ
• T.C. Hatay İl Genel Meclisi - İl Özel İdare Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması	Bülent TARIM, Kemal NALBANT, Kaya ARIKOĞLU, Yakup HAZAN, Ali Osman ATAHAN	Esin Kömez, Nuri Cihan Kayaçetin, Berna Malkamak Kayaçetin, Canay Batırbek

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
— çeper	1619	10/10
— kamusal alan	1083	7/10
— yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
	ÇEPER	1619	1	
	KAMUSAL ALAN	1083	0,7	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	
				0,7

ZEMİN KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
— çeper	5602	10/10
— kamusal alan	2763	5/10
— yarı kamusal alan	345	1/10

ZEMİN KAT PLANI

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
	ÇEPER	5602	1	
	KAMUSAL ALAN	2763	0,5	
	YARI KAMUSAL ALAN	345	0,1	
				0,6

Şekil E 13.1. Yarışma 13 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-13. (devam) T.C. Hatay il genel meclisi - il özel idare hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

GÖRÜNÜŞ 1		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	6178	10/10
kamusal alan	1663	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ 2		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	8879	10/10
kamusal alan	1975	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ 3		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4202	10/10
kamusal alan	926	2/10
yarı kamusal alan	211	1/10

GÖRÜNÜŞ 4		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4253	10/10
kamusal alan	200	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ NİCEL DEĞERLENDİRME

KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	GÖRÜNÜŞ 1				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN	
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN		
	ÇEPER	6178	1			
	KAMUSAL ALAN	1663	0,3			
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3		
	GÖRÜNÜŞ 2					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN		
	ÇEPER	8879	1			
	KAMUSAL ALAN	1975	0,2			
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2		
	GÖRÜNÜŞ 3					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN		
	ÇEPER	4202	1			
	KAMUSAL ALAN	926	0,2			
	YARI KAMUSAL ALAN	211	0,1	0,3		
	GÖRÜNÜŞ 4					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN		
	ÇEPER	4253	1			
	KAMUSAL ALAN	200	0,0			
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,0		
					0,2	

Şekil E 13.2. Yarışma 13 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-13. (devam) T.C. Hatay il genel meclisi - il özel idare hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN

GEÇİŞLİ

BÜTÜNCÜL

PARÇALI

ÜRETİLEN KAMUSAL ALANLARA KESİNTİSİZ ERİŞİM SAĞLANMIŞTIR.
YAPI GİRİŞLERİ DOĞRUDAN YOL CEPHESİNDENDİR.

İKİ ANA KAMUSAL ALAN BİRBİRİNE BAĞLANARAK YAPI CEPHESİ BOYUNCA SÜREKLİ HALE GETİRİLMİŞTİR.

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY

DİKEY

MEKANSAL KARŞILIK

ÖNERİLEN KAMUSALLIK YATAY KÜTLE BOYUNCA DEVAM ETMEKTEDİR. İÇ BAHÇELER VE BALKONLARLAR YEŞİL ALANLAR OLUŞTURULSA DA ÖNERİLEN KAMUSALLIK YATAY BİR ÜRETİMİN SONUCUDUR.

İÇ BAHÇE

MEYDAN

Şekil E 13.3. Yarışma 13 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-14. T.C. Yozgat il genel meclisi - il özel idare binası ve avm ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

JÜRİ ÜYELERİ

1. LİK ÖDÜLÜ

• T.C. Yozgat İl Genel Meclisi - İl Özel İdare Binası ve AVM Ulusal Mimari Proje Yarışması

Yurdanur SEPKİN,Ercan ÇOBAN,Çiğdem Belgin DİKMEN,Yakup HAZAN,Öner OLCAY,Şükrü ÜNAL,Fuat KÖKSAL

Semih Arslan,Yusuf Uyar,Gürcan Demirtaş

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	7736	10/10
kamusal alan	4192	5/10
yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	7736	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	4192	0,5	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,5

ZEMİN KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1033	10/10
kamusal alan	32	0/10
yarı kamusal alan	0	0/10

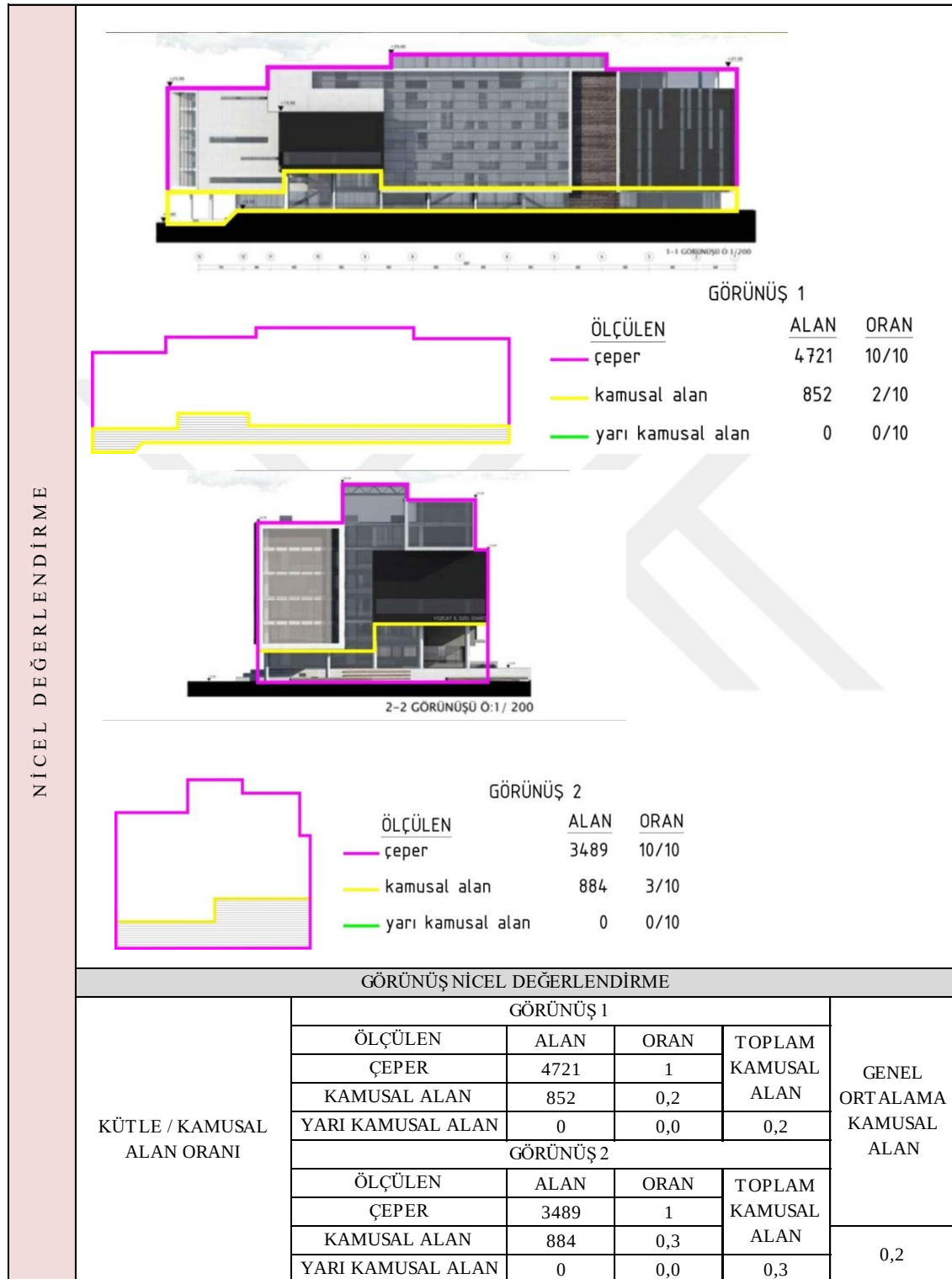
ZEMİN KAT PLANI

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	1033	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	32	0,0	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,0

Şekil E 14.1. Yarışma 14 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-14. (devam) T.C. Yozgat il genel meclisi - il özel idare binası ve avm ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

Şekil E 14.2. Yarışma 14 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-14. (devam) T.C. Yozgat il genel meclisi - il özel idare binası ve avm ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA			
DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
TEK VE BÜYÜK MEYDAN TÜM KAMUSAL ALANI ÜRETİRKEN YAPI GİRİŞLERİNİ DE TANIMLAMAKTADIR. ANA YAYA YAKLAŞIMINI DESTEKLEYEN MEYDAN HERHANGİ BİR BAĞLAYICI ÖĞE OLMAKSIZIN ÜRETİLMİŞTİR.		YAPILARIN AÇILI KONUMLANIŞI İLE BİRLİKTE İKİ KÜTLE ARASINDA ÖNERİLEN BÜTÜNCÜL MEYDAN ÖNERİSİ KAMUSAL ALANIN TÜMÜNÜ OLUŞTURMAKTADIR.	

KAMUSAL ÖNERİ			
YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK	
ÖNERİLEN MEYDAN KAMUSAL ALANI ZEMİN KAT DÜZEYİNDE TOPLAMAKTADIR.		MEYDAN	AMFİ

Şekil E 14.3. Yarışma 14 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-15. Düzce ticaret ve sanayi odası hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI	JÜRİ ÜYELERİ	1. LİK ÖDÜLÜ
• Düzce Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması	Nesrin Yatmanı,Bozkurt Gürsoytrak, Bilal Yakut,Ebabekir Özmert,Levent Darı,Ahmet Nuri Köse,Nurettin Blatlı	Bülent Çetin,Hakan Özbek,Köksal Aksoy

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1302	10/10
kamusal alan	809	6/10
yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
	ÇEPER	1302	1	
	KAMUSAL ALAN	809	0,6	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	

ZEMİN KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	7707	10/10
kamusal alan	1327	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

ZEMİN KAT PLANI

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
	ÇEPER	7707	1	
	KAMUSAL ALAN	1327	0,2	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	

Şekil E 15.1. Yarışma 15 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-15. (devam) Düzce ticaret ve sanayi odası hizmet binası ulusal mimari proje yarışması,
1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

DOĞU GÖRÜNÜŞÜ

BATI GÖRÜNÜŞÜ

DOĞU GÖRÜNÜŞÜ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1845	10/10
kamusal alan	477	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

BATI GÖRÜNÜŞÜ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1886	10/10
kamusal alan	462	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

KUZEY GÖRÜNÜŞÜ

GÜNEY GÖRÜNÜŞÜ

KUZEY GÖRÜNÜŞÜ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4005	10/10
kamusal alan	461	1/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÜNEY GÖRÜNÜŞÜ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4036	10/10
kamusal alan	1388	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ NİCEL DEĞERLENDİRME

KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	KUZEY GÖRÜNÜŞÜ				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN	
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	6178	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	1663	0,3	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3		
	GÜNEY GÖRÜNÜŞÜ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	8879	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	1975	0,2	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2		
	DOĞU GÖRÜNÜŞÜ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	1845	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	477	0,3	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3		
	BATI GÖRÜNÜŞÜ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	1886	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	462	0,2	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2		
					0,2	

Şekil E 15.2. Yarışma 15 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-15. (devam) Düzce ticaret ve sanayi odası hizmet binası ulusal mimari proje yarışması,
1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA			
DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
PROJE ALANI MERKEZİNDE KONUMLANDIRILAN YAPI İLE İKİ YOL CEPHESİNDEN YAPIYA GENEL YAKLAŞIMVERİLMİŞ VE MEYDANLAŞAN YAPI ÖNÜNDE PEYZAJ DÜZENLEMELERİ YAPILMIŞTIR.		TEKİL KÜTLENİN CEPHE HAREKETLİLİĞİ İLE PARÇALANMASI VE ÇEVRESİNDE DE FARKLI KAMUSAL ALANLAR OKUŞTURMUŞTUR. ÖNERİLEN PARÇALI TUTUM YAPI ÇEVRESİ BOYUNCA DAĞITILMIŞTIR.	

KAMUSAL ÖNERİ		
YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK
ÖNERİLEN KAMUSALLK YAPI GİRİŞLERİ ETRAFINDA VE ZEMİN KAT DÜZEYİNDEDİR.		MEYDAN

Şekil E 15.3. Yarışma 15 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-16. Denizli hükümet konağı mimari projesi ve yakın çevresi kentsel tasarım projesi yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

JÜRİ ÜYELERİ

1. LİK ÖDÜLÜ

• Denizli Hükümet Konağı Mimari Projesi ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Projesi Yarışması

Aygen Kancı, Erkan Uçkan, Nadir Hasbora, Güven Şener, Danyal Kubin

Yavuz Selim Sepin

VAZİYET PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1761	10/10
kamusal alan	1560	9/10
yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM
KAMUSAL
ALAN

ÇEPER

1761

1

KAMUSAL ALAN

1560

0,9

YARI KAMUSAL ALAN

0

0,0

0,9

ZEMİN KAT PLANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

çeper

2494

10/10

kamusal alan

395

2/10

yarı kamusal alan

0

0/10

ZEMİN KAT PLANI

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM
KAMUSAL
ALAN

ÇEPER

2494

1

KAMUSAL ALAN

395

0,2

YARI KAMUSAL ALAN

0

0,0

0,2

NİCEL DEĞERLENDİRME

Şekil E 16.1. Yarışma 16 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-16. (devam) Denizli hükümet konağı mimari projesi ve yakın çevresi kentsel tasarım projesi yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

GÜNEY CEPHESİ			
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	
çeper	6788	10/10	
kamusal alan	3104	5/10	
yarı kamusal alan	0	0/10	

KUZAY CEPHESİ			
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	
çeper	9439	10/10	
kamusal alan	2752	3/10	
yarı kamusal alan	0	0/10	

BATI CEPHESİ			
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	
çeper	7252	10/10	
kamusal alan	3225	4/10	
yarı kamusal alan	0	0/10	

DOĞU CEPHESİ			
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	
çeper	9054	10/10	
kamusal alan	2588	3/10	
yarı kamusal alan	0	0/10	

GÖRÜNÜŞ NİCEL DEĞERLENDİRME

KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	GÜNEY CEPHESİ				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN	
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	6788	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	3104	0,5	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,5		
	KUZAY CEPHESİ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	9439	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	2752	0,3	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3		
	BATI CEPHESİ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	7252	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	3225	0,4	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,4		
	DOĞU CEPHESİ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	9054	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	2588	0,3	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3		
					0,4	

Şekil E 16.2. Yarışma 16 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-16. (devam) Denizli hükümet konağı mimari projesi ve yakın çevresi kentsel tasarım projesi yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
YAKIN ÇEVRESİ VE PARK İÇERİSİNDEN AÇILAN KESİNTİSİZ KAMUSAL BAĞLANTILAR YAPIYI ODAK HALİNE GETİRİRKEN DOĞRUDAN ERİŞİM SAĞLAMAKTADIR.		ÖNERİLEN KAMUSAL ALANLAR YAPI ÇEVRESİ BOYUNCA SÜREKLİ HALE GETİRİLMİŞTİR. YAPI ÇEVRESİNDEKİ BAĞLANTILAR KAMUSAL BÜTÜNLÜK OLUŞTURMAKTADIR.	

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK
ÖNERİLEN KAMUSALLIK YAPI GİRİŞLERİ ETRAFINDA VE YAPI MERKEZİNDEN TÜM ALANA YAYILAN YATAY KURGUDA OLUŞTURULMUŞTUR.		AMFİ MEYDAN YEŞİL ÇATI

Şekil E 16.3. Yarışma 16 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-17. Kadirli belediyesi hizmet binası ve kültür merkezi ulusal mimari proje yarışması,
1. ödül

KÜNYE

ADI	JÜRİ ÜYELERİ	1. LİK ÖDÜLÜ
• Kadirli Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Ulusal Mimari Proje Yarışması	Semra Uygur,Hakkı Önel,Erdal Sorgucu,Alper Ünlü,İsmail Hakkı Çağatay	Deniz Dokgöz, Ferhat Hacılibeyoğlu, Orhan Ersan

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI <table> <tr> <th>ÖLÇÜLEN</th><th>ALAN</th><th>ORAN</th></tr> <tr> <td>çeper</td><td>1502</td><td>10/10</td></tr> <tr> <td>kamusal alan</td><td>1148</td><td>8/10</td></tr> <tr> <td>yarı kamusal alan</td><td>0</td><td>0/10</td></tr> </table>	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	çeper	1502	10/10	kamusal alan	1148	8/10	yarı kamusal alan	0	0/10	
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN											
çeper	1502	10/10											
kamusal alan	1148	8/10											
yarı kamusal alan	0	0/10											

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
	ÇEPER	1502	1	
	KAMUSAL ALAN	1148	0,8	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	

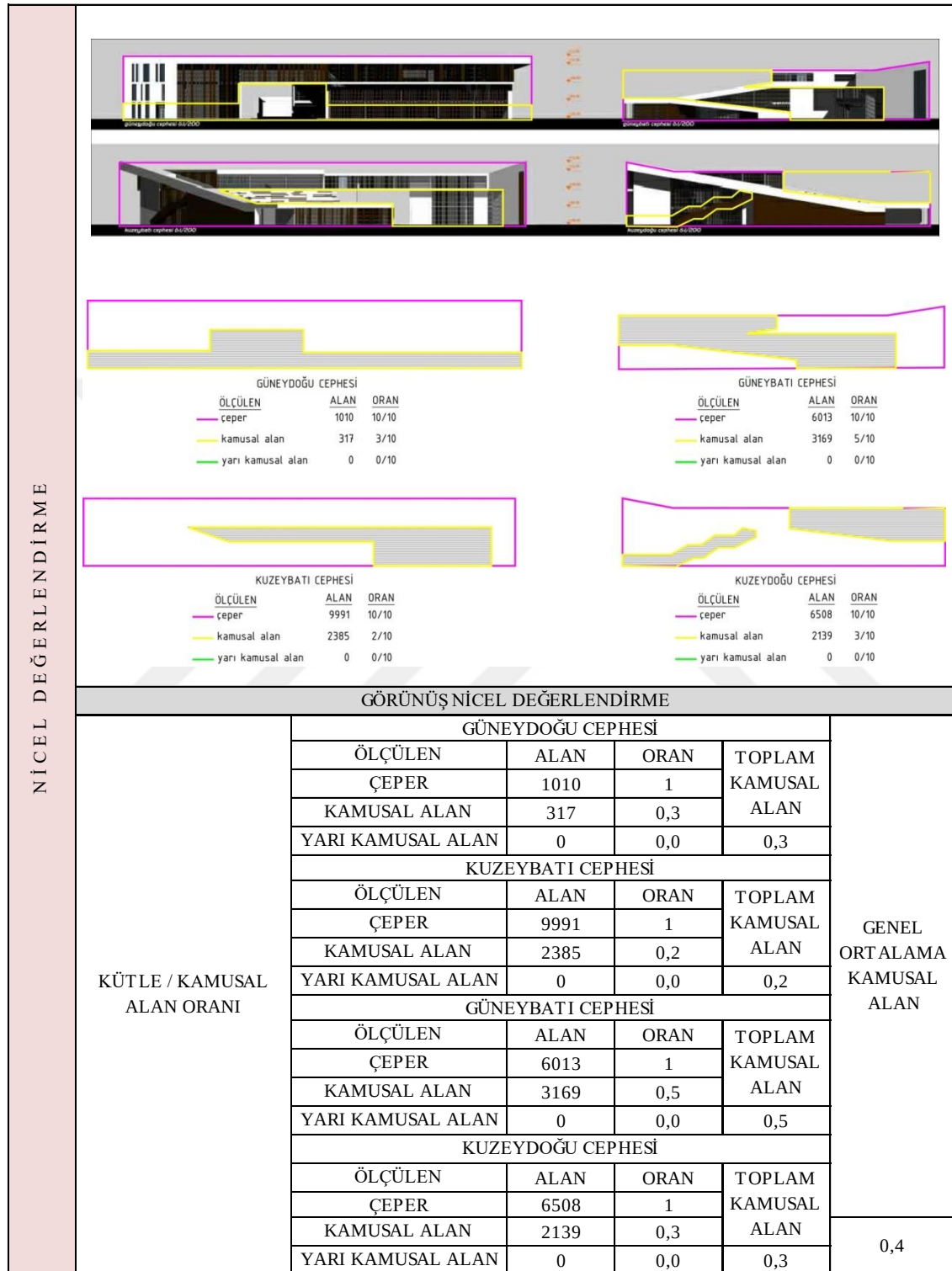
+0.00 KOTU PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4219	10/10
kamusal alan	525	1/10
yarı kamusal alan	0	0/10

ZEMİN KAT PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
	ÇEPER	4219	1	
	KAMUSAL ALAN	525	0,1	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	

Şekil E 17.1. Yarışma 17 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-17. (devam) Kadirli belediyesi hizmet binası ve kültür merkezi ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

Şekil E 17.2. Yarışma 17 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-17. (devam) Kadirli belediyesi hizmet binası ve kültür merkezi ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA			
DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
YAPI YOL CEPHESİNDE PARALEL YERLEŞİRKEN ARKA CEPHEDE KAMUSAL ALANLAR ÖNERMEKTEDİR. BU ALANLARA ZEMİN KATTA AÇILAN GEÇİŞ İLE ULAŞILIRKEN KAMUSAL ALANLAR ARASI RAMPALAR İLE YAPI ÜST KATLARINA ERİŞİM SAĞLAMAKTADIR.		ÖNERİLEN KAMUSAL ALANLAR YAPI ÇEVRESİ BOYUNCA SÜREKLİ HALE GETİRİLMİŞTİR. YAPI ÇEVRESİNDEKİ BAĞLANTILAR KAMUSAL BÜTÜNLÜK OLUŞTURMAKTADIR.	

KAMUSAL ÖNERİ		
YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK
YAPININ ÖN CEPHESİNDEN GEÇİLEREK ULAŞILAN KAMUSALLIK RAMPALARLA YAPI ÜST KATLARINA KADAR ÇIKMAKTADIR.		 ÜSTÜ KAPALI GEÇİŞ AMFİ YEŞİL ÇATI

Şekil E 17.3. Yarışma 17 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-18. Denizli Belediyesi hizmet binası ve çevresi mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

• Denizli Belediyesi Hizmet Binası ve Çevresi Mimari Proje Yarışması

JÜRİ ÜYELERİ

Tamer Başbuğ,Ziya Gençel,F. Gülşen Gülmez,C. Abdi Güzer,Mehmet İnel,Yasemen Say Özer,Özcan Uygur

1. LİK ÖDÜLÜ

Seden Cinasal Avcı,Bilge Gülen

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1154	10/10
kamusal alan	972	8/10
yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	1154	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	972	0,8	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,8

ZEMİN KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1054	10/10
kamusal alan	173	7/10
yarı kamusal alan	0	0/10

ZEMİN KAT PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	1054	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	173	0,2	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2

Şekil E 18.1. Yarışma 18 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-18. (devam) Denizli Belediyesi hizmet binası ve çevresi mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

BATI GÖRÜNÜŞÜ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	3186	10/10
kamusal alan	706	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

DOĞU GÖRÜNÜŞÜ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	4121	10/10
kamusal alan	1654	4/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÜNEY GÖRÜNÜŞÜ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2832	10/10
kamusal alan	651	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

KUZEY GÖRÜNÜŞÜ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2758	10/10
kamusal alan	78	0/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞ NİCEL DEĞERLENDİRME

KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	BATI GÖRÜNÜŞÜ				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN	
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	3186	1	KAMUSAL ALAN		
	KAMUSAL ALAN	706	0,2			
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2		
	DOĞU GÖRÜNÜŞÜ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	4121	1	KAMUSAL ALAN		
	KAMUSAL ALAN	1654	0,4			
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,4		
	GÜNEY GÖRÜNÜŞÜ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	2832	1	KAMUSAL ALAN		
	KAMUSAL ALAN	651	0,2			
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2		
	KUZEY GÖRÜNÜŞÜ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	2758	1	KAMUSAL ALAN		
	KAMUSAL ALAN	78	0,0			
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,0	0,2	

Şekil E 18.2. Yarışma 18 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-18. (devam) Denizli Belediyesi hizmet binası ve çevresi mimari proje yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
İKİ YOL ARASINDA KALAN PARSELDE YOLA DİK YERLEŞEN YAPIYA PARALEL CEPHE BOYUNCA KAMUSALLIK ÜRETMEKTEDİR. YAPININ ANA YOL CEPHESİNDE GERİE ÇEKİLEREK ÜRETTİĞİ MEYDAN DA KAMUSAL ALANI GÜÇLENDİRMEKTEDİR.		YAPIDA ÜRETİLEN KAMUSALLIK YAPI YAN VE ÖN CEPHESİNDE BİRBİRİNEBAĞLI GİBİ GÖZÜKMESİNE RAĞMEN ASLINDA KOT FARKLARINDAN DOLAYI YRIŞMAKTADIR.	

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK
DOĞRUDAN VE PARÇALI KAMUSAL ALAN ÖNERİSİ YAPININ ÇEVRESİNDE YÜZEYSEL OLARAK YOĞUNLAŞMAKTA VE YATAY ÖNERİ OLARAK GELİŞMEKTEDİR.		 ÜSTÜ KAPALI GEÇİŞ AMFİ MEYDAN

Şekil E 18.3. Yarışma 18 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-19. Bitlis merkez hükümet konağı mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

JÜRİ ÜYELERİ

1. LİK ÖDÜLÜ

• Bitlis Merkez Hükümet Konağı Mimari Proje Yarışması

Mustafa Aytöre, Mete Öz, Faruk Eşim, Bilge Küçük Atilla Erenler

Abdullah Erdoğan, Evrim İşlek, Halil İbrahim Çelik

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	5546	10/10
kamusal alan	4073	7/10
yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	5546	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	4073	0,7	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,7

ZEMİN KAT PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	9245	10/10
kamusal alan	1781	2/10
yarı kamusal alan	48	0/10

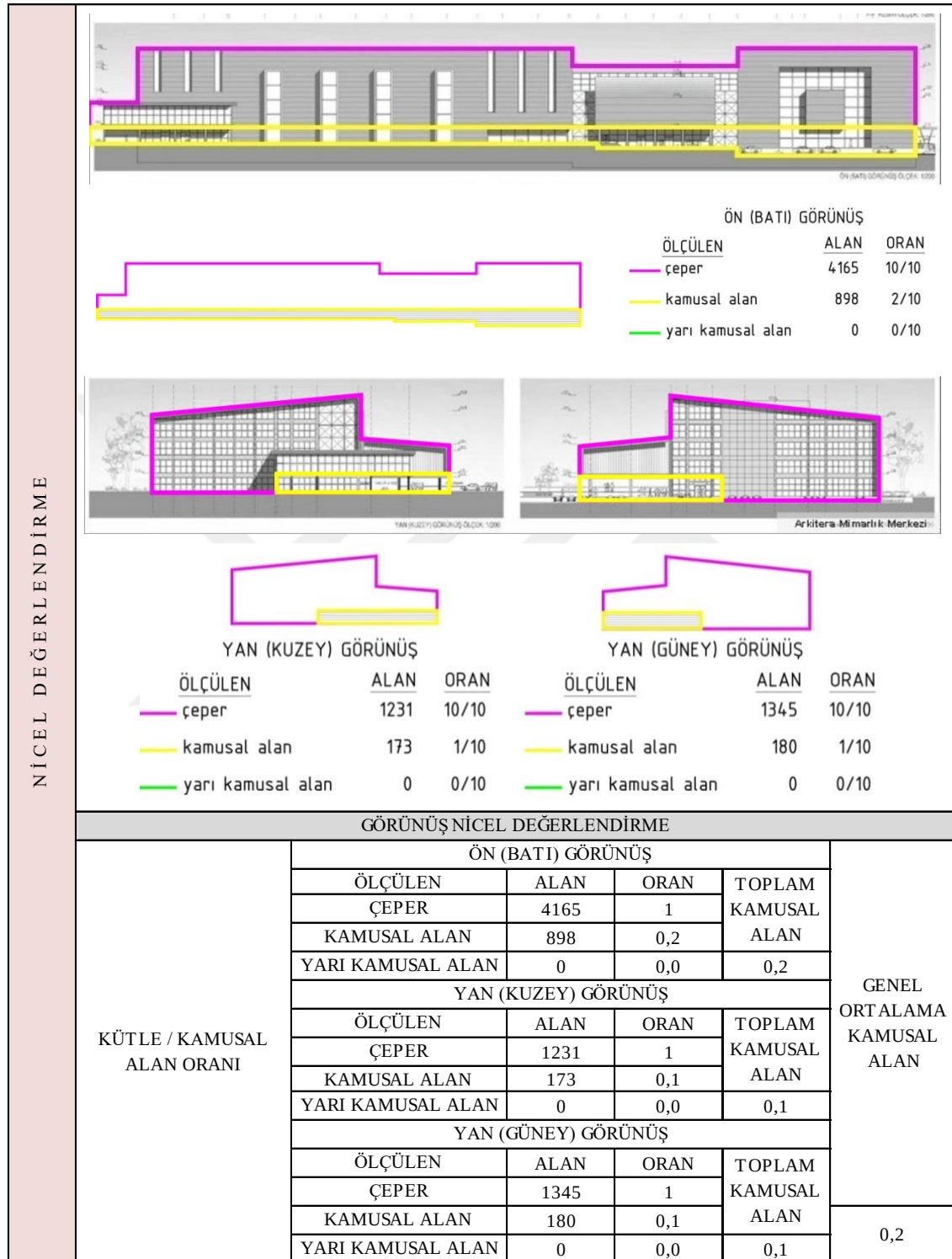
ZEMİN KAT PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM
ÇEPER	9245	1	KAMUSAL
KAMUSAL ALAN	1781	0,2	ALAN
YARI KAMUSAL ALAN	48	0,0	0,2

Şekil E 19.1. Yarışma 19 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-19. (devam) Bitlis merkez hükümet konağı mimari proje yarışması, 1. ödül

Şekil E 19.2. Yarışma 19 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-19. (devam) Bitlis merkez hükümet konağı mimari proje yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
KAMUSAL YAKLAŞIM YAPI ÖNÜNDE OLUŞTURULAN GENİŞ VE TEKİL BİR MEYDANDIR. YAPI PARSEL İÇİNDE GERİYE YAKLAŞTIĞINDAN ÖNÜNDE BULUNAN KAMUSAL ALAN KESİNTİSİZ ERİŞİLEBİLİR DURUMDADIR.		LİNEER UZANAN YAPI KÜTLESİ VE ÖNÜNDE YOL İLE ARASINDA KALAN KAMUSAL ALAN-MEYDAN TEK VE BÜTÜNCÜL BİR YAKLAŞIMDIR.	

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK
YAPI KAMUSALLIĞI EĞİMSİZ YARIŞMA ALANI İÇERİSİNDE ZEMİN KAT DÜZEYİNDE YÜZEYE YAYILAN YATAY BİR YORUMDUR.		

Şekil E 19.3. Yarışma 19 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-20. Kahramanmaraş belediye başkanlığı hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI

JÜRİ ÜYELERİ

1. LİK ÖDÜLÜ

• Kahramanmaraş Belediye Başkanlığı
Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje
Yarışması

Lütü Altun, Erol Gürdal, M. Sedat
Taktak, Cemal Tanrıverdi, Ahmet Şekelli

Özgür Karakaş

VAZİYET PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	7779	10/10
kamusal alan	3909	5/10
yarı kamusal alan	198	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL
ALAN ORANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM

ÇEPER

7779

1

KAMUSAL

KAMUSAL ALAN

3909

0,5

ALAN

YARI KAMUSAL ALAN

198

0,0

0,5

ALT ZEMİN KAT PLANI

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	9170	10/10
kamusal alan	1510	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

YAPI PROGRAMI /
KAMUSAL ALAN
ORANI

ALT ZEMİN KAT PLANI

ÖLÇÜLEN

ALAN

ORAN

TOPLAM

ÇEPER

9170

1

KAMUSAL

KAMUSAL ALAN

1510

0,2

ALAN

YARI KAMUSAL ALAN

0

0,0

0,2

GENEL
ORTALAMA
KAMUSAL
ALAN

Şekil E 20.1. Yarışma 20 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-20. (devam) Kahramanmaraş belediye başkanlığı hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

ÜST ZEMİN KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	8895	10/10
kamusal alan	2467	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI	ÜST ZEMİN KAT PLANI				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM	
	ÇEPER	8895	1	KAMUSAL	
	KAMUSAL ALAN	2467	0,3	ALAN	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3	

BATI GÖRÜNÜŞÜ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	3161	10/10
kamusal alan	771	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

DOĞU GÖRÜNÜŞÜ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2935	10/10
kamusal alan	613	2/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞLER

KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	BATI GÖRÜNÜŞÜ				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM	
	ÇEPER	3161	1	KAMUSAL	
	KAMUSAL ALAN	771	0,2	ALAN	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2	
	DOĞU GÖRÜNÜŞÜ				0,2
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM	
	ÇEPER	2935	1	KAMUSAL	
	KAMUSAL ALAN	613	0,2	ALAN	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,2	

Şekil E 20.2. Yarışma 20 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-20. (devam) Kahramanmaraş belediye başkanlığı hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN	GEÇİŞLİ	BÜTÜNCÜL	PARÇALI
ÖN VE ARKA CEPHEDE OLUŞTURULAN KAMUSAL ALANLAR YAPININ KENDİSİ İLE İKİYE AYRILIRKEN YAPI İÇERİSİNDEN VERİLEN GEÇİŞLERLE BAĞLANTI SAĞLANMIŞTIR. AÇILAN BU GEÇİŞLER FONKSİYONEL OLARAK ARA MERKANLAR OLUŞTURMAKTADIR.		ÖN CEPHE BOYUNCA UZAYAN LİNEER KAMUSAL ALAN VE ARKA CEPHEDE BULUNAN FARKLI KOT VE BÜYÜKLÜKLERDEDEKİ KAMUSAL ALANLAR ARASINA YERLEŞTİRİLEN YAPI KÜTLESİ İLE BÖLÜNMEKTEDİR.	

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY	DİKEY	MEKANSAL KARŞILIK
ÖN VE ARKA CEPHEDEN ÜRETİLEN KAMUSAL ALANLAR YAPI BAZAASI BOYUNCA DEVAM ETMEKTE VE ARAZİ EĞİMİNE GÖRE ZEMİN KAT SEVİYESİNDE DAĞILMAKTADIR.		 ÜSTÜ KAPALI GEÇİŞ SOKAK

Şekil E 20.3. Yarışma 20 nitel değerlendirme okuma sonuçları

EK-21. Diyarbakır yenişehir belediyesi hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

KÜNYE

ADI	JÜRİ ÜYELERİ	1. LİK ÖDÜLÜ
• Diyarbakır Yenişehir Belediyesi Hizmet Binası Yarışması	Neslihan Dostoğlu, Bülent Tarım, Kamuran Sami, Kaya Özgen, Cem İlhan	Semra Uygur, Özcan Uygur

NİCEL DEĞERLENDİRME

VAZİYET PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	9130	10/10
kamusal alan	6557	7/10
yarı kamusal alan	0	0/10

VAZİYET PLANI NİCEL DEĞERLENDİRME

KENTSEL MEKAN / KAMUSAL ALAN ORANI	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN
	ÇEPER	9130	1	
	KAMUSAL ALAN	6557	0,7	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	

ÜST ZEMİN KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	5820	10/10
kamusal alan	2173	4/10
yarı kamusal alan	0	0/10

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI	ÜST ZEMİN KAT				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM KAMUSAL ALAN	
	ÇEPER	5820	1		
	KAMUSAL ALAN	2173	0,4		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0		

Şekil E 21.1. Yarışma 21 künye ve nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-21. (devam) Diyarbakır yenişehir belediyesi hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİCEL DEĞERLENDİRME

ALT ZEMİN KAT PLANI		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1748	10/10
kamusal alan	199	1/10
yarı kamusal alan	0	0/10

YAPI PROGRAMI / KAMUSAL ALAN ORANI	ALT ZEMİN KAT PLANI				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM	
	ÇEPER	1748	1	KAMUSAL	
	KAMUSAL ALAN	199	0,1	ALAN	
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,1	

DOĞU GÖRÜNÜŞÜ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2900	10/10
kamusal alan	860	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

BATI GÖRÜNÜŞÜ		
ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2944	10/10
kamusal alan	1102	4/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÖRÜNÜŞLER						
KÜTLE / KAMUSAL ALAN ORANI	DOĞU GÖRÜNÜŞÜ				GENEL ORTALAMA KAMUSAL ALAN	
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	2900	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	860	0,3	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3		
	BATI GÖRÜNÜŞÜ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	2944	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	1102	0,4	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,4		
	KUZEY GÖRÜNÜŞÜ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM		
	ÇEPER	2743	1	KAMUSAL		
	KAMUSAL ALAN	852	0,3	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,3		
	GÜNEY GÖRÜNÜŞÜ					
	ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN	TOPLAM	0,3	
	ÇEPER	1363	1	KAMUSAL <th data-kind="ghost"></th>		
	KAMUSAL ALAN	522	0,4	ALAN		
	YARI KAMUSAL ALAN	0	0,0	0,4		

Şekil E 21.2. Yarışma 21 nicel değerlendirme okuma sonuçları

EK-21. (devam) Diyarbakır yenişehir belediyesi hizmet binası ulusal mimari proje yarışması, 1. ödül

NİTEL DEĞERLENDİRME

KUZEY GÖRÜNÜŞÜ

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	2743	10/10
kamusal alan	852	3/10
yarı kamusal alan	0	0/10

GÜNEY GÖRÜNÜŞÜ

ÖLÇÜLEN	ALAN	ORAN
çeper	1363	10/10
kamusal alan	522	4/10
yarı kamusal alan	0	0/10

SINIFLANDIRMA

DOĞRUDAN

GEÇİŞLİ

BÜTÜNCÜL

PARÇALI

YAPI ANA YAKLAŞIM CEPHESİNDEN İÇERİ ÇEKİLEREK ÇÖKERTİLMİŞ AVLU VE MEYDAN OLUŞTURMAKTADIR. KAMUSAL ALANLAR ARASI ETKİLEŞİM ETKİN VE ERİŞİLEBİLİRDİR.

ÜRETİLEN AVLU VE MEYDAN BÜTÜN VE NET BİR KAMUSAL YORUMDUR.

KAMUSAL ÖNERİ

YATAY

DİKEY

MEKANSAL KARŞILIK

YAPI ÖNÜNDE ÜRETİLEN AVLU VE MEYDAN KAMUSALLIĞI ALT KATA TAŞISA DA BU ÖLÇEKTE YATAY KAMUSALLIK OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞTİR.

AMFİ

MEYDAN

AVLU

Şekil E 21.3. Yarışma 21 nitel değerlendirme okuma sonuçları

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : MERMER, Muhammed Tarık
 Uyruğu : T.C.
 Doğum tarihi ve yeri : 18.11.1990, Ankara
 Medeni hali : Bekar
 Telefon : 0(507)408 44 75
 e-mail : mtarikmermer@gmail.com

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet Tarihi
Yüksek lisans	Gazi Üniversitesi / Mimarlık	2019
Lisans	İstanbul Kültür Üniversitesi / Mimarlık	2013
Lise	Gazi Çiftliği Lisesi	2008

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2015-2019	Gökhan Aksoy Mimarlık	Proje Yöneticisi
2013-2015	MSA Mimarlık	Mimar

Yabancı Dil

İngilizce

Yayınlar

Mermer, M. T., Dinç Kalaycı, P., (2018, 04-05 Mayıs). *Kamusal Alan Kavramının Mimari Proje Yarışmaları Özelinde Değerlendirilmesine Yönelik Yöntem Önerisi*. 3. Uluslararası Mühendislik Mimarlık ve Tasarım Kongresi, Kocaeli.

Hobiler

Yüzme, Futbol, Eskiz

GAZİ GELECEKTİR..